Çarşamba 16 ŞUBAT 1938 — 5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062 - 1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Cumartesi günü
Halkevleri ilâvemiz

Sigortacılık tam bir garanti altında

Hükümet yeni kanun projesini bir anket mevzuu olarak millete arzediyor ve mütehassısların fikrini soruyor

Başbakanımızın yeni proje üzerindeki mühim beyanatı

Kanun on senelik tecrübe ve millî ihtiyaçların bize emrettiği esaslar içinde hazırlanmıştır

Ankara, 15 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar bugün Anadolu ajansı muharrirlerinden birini kabul ederek aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

"— Feniks dö Viyen ve onunla beraber Türkiye millî sigorta şirketinin muamelelerini tatil etmeleri üzerine sigortalıların uğradıkları mühim zararlardan korunmaları için alınan tedbirleri ve atî için düşündüklerimi ajans vasıtasiyle efkârı umumiyeye arzetmiştim.

Bu meyanda altı numara ile neşretmiş olduğunuz bir fıkra vardır ki aynen şudur:

— Memleketimizdeki sigorta endüstrisi hakkında mevcut kanunî ve

(Sonu 8. inci sayfada)

Yeni kanunun mucib sebebleri

Ankara, 15 (A.A.) — Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren ve mezkûr kanuna bazı hükümler ilâve eden kanun lâyihasının mucib sebebleri şudur:

Memleketimizde sigorlacılık faaliyetlerinin murakabesi sahasında ana kanunu 1927 senesinde Yüksek Mecli-

(Sonu 8. inci sayfada)

Yeni kanun projesinin metni

Ankara, 15 (A.A.) — Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 1149 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadiline ve mezkûr kanuna bazı hükümler ilâvesine adir kanun lâyihası, şudur:

MADDE: 1 — Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 1149 sayılı kanunun 9, 10 ve 13 üncü maddeleri aşağıda yazılı şekillerde değiş-

(Sonu 10 uncu sayfada)

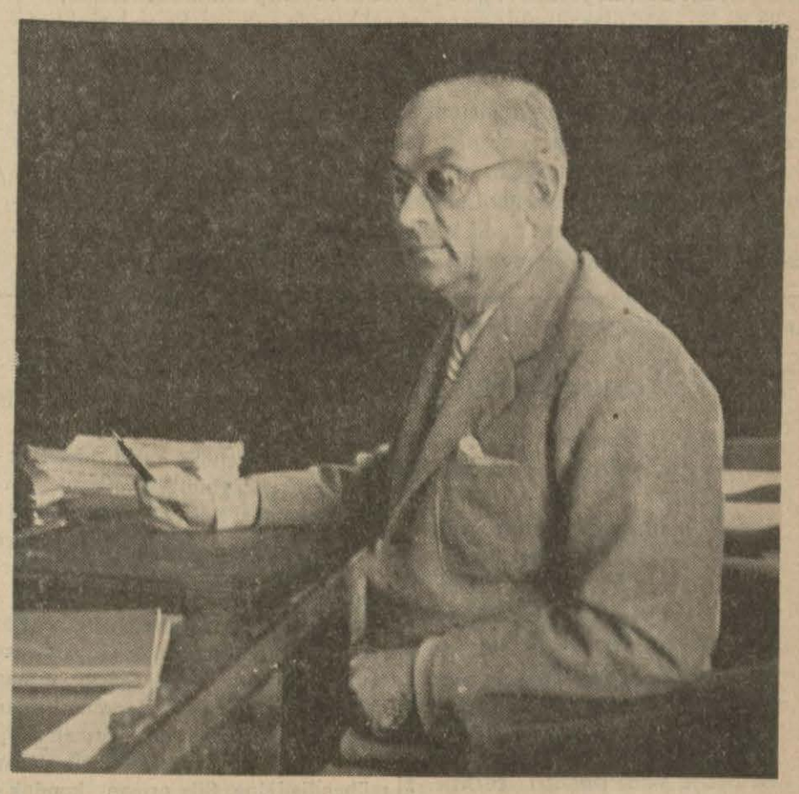

Sigorta kanunu projesi etrafında mühim beyanatta bulunan Başbakanımız B. Celâl Bayar

Gelirimizde artışlar

— Aylık büdce tahlillerimiz —

Her ay yaptığımız gibi bu ay da devlet gelirine aid tahlillerimize devam ediyoruz:

1937 malî yılının sekizinci ayı (ikinci kânun 1938) sonunda, devlet geliri 182.860.461 lirayı bulmuştur. 1936 malî yılının aynı ayında tahsilât mikdarı, 164.503.812 lira idi. Geçen yıla göre bu sene içindeki mahsub farkları büdceye dahil olan ve olmayan gelir de dikkate alınmak suretiyle bu yılın sekiz aylık tahsilâtı, demek oluyor ki, 18.356.384 lira fazladır.

Birinci kânun 1937 sonunda geçen yılın aynı ayına göre tesbit edilen fazlalık 15.697.985 lira idi. Bir ay sonra, yani ikinci kânun 1937 sonunda bu fazlalık 18.356.384 lira yükselmiştir. Şu halde devlet gelirinde malî yıl başından beri görülmekte olan gelişmenin memnun edici bir şekilde devam ettiğine hükmedebiliriz.

Sekiz aylık tahsilât mikdarı, geçen yıla nisbetle nasıl fazla ise büdce tahminlere göre de fazladır. 1937 malî yılı büdcesinde 230 milyon lira olarak tahmin edilen varidatın sekiz ay içinde 182.860.461 lirası tahsil edilmiş olduğuna bakılırsa sekiz aylık tahsilât, bir sene içinde elde edilmesi umulan gelirin yüzde 79,5 ğuna varmıştır. Bu nisbet, malî yılın kayde değer bir gelir fazlası ile kapanacağını anlatmakta, geçen aya aid tahsilât vaziyetini incelerken ileri sürdüğümüz düşüncelerin isabetini göstermektedir.

Tahsilâtın, gelir nevilerine aid rakamlar, yazının sonundaki tablodadır. Bu rakamların tetkikinden de anlaşıldığı gibi, bütün gelir nevilerinde geçen yıla nisbetle göze çarpan fazlalıklar vardır. İnhisarlar gelirindeki eksilme, geçen ay da söylediğimiz gibi, tamamen zahirîdir. [1]

Son beş malî yılın ilk sekizer ayındaki tahsilât, şu seyri şu mikdarları bulmuştur:

Seneler	Tahsilât mikdarı
1933	111.837.387
1934	131.716.680
1935	138.659.633
1936	164.503.812
1937	182.860.461

Bu rakamlar, devlet gelirinin beş yıldanberi devamlı surette bir inkişaf gösterdiğini ve her yıl tahsilâtın bir evelki seneye göre üzerinde durmaya değer bir ehemiyetle arttığını gösteriyor.

***

Geçen aya aid tahsilât rakamlarını tahlil ve fazlalığın sebeblerini tetkik ederken 1936 malî yılına göre 1937 malî yılındaki tahsilât fazlalığının vergi kanunlarında gelirin artmasına tesir edebilecek bir değişiklik icra etmemiş olduğu için memleketin ekonomik hayatındaki ilerleyişin bir verimi bulunduğunu ve büdce tahminlerinden üstün olan fazlalığın da, büdcenin hazırlanmasında gösterilen temkinli ve hesablı hareketin bir neticesi olduğunu söylemiştik.

Biliyoruz ki büdce, devletin varidat ve masraflarını tahmin eden, varidatın tahakkuk ve tahsiline ve masrafların yapılmasına izin veren bir kanundur. Büdcenin masraf kısmı tahminleri, gelir kısmına göre daha çok hakikîdir. Çünkü bu kısımdaki rakamlar, yapılması zarurî olan ve düşünülen masraflara göre tesbit edilmiştir. Bunlardan mühim bir kısmının, ne olursa olsun, yapılması da lâzımdır. Personel masrafları, teahhüdler, diğer sabit masraflar gibi... Halbuki gelir, büsbütün başkadır. Varidat tahminlerinin büdcenin tatbiki

(Sonu 4. üncü sayfada)

**

[1] İnhisarlar hasılâtında geçen seneye nazaran görülen azalma, geçen yıl hasılâtından verilmesi icabeden devlet hissesinin bu yıl hasılâtından ayrılmış olmasından ileri gelmektedir.

HİTLER - ŞUŞNİG GÖRÜŞMESİNDEN SONRA

Avusturya kabinesi değişiyor iç bakanlığa bir nazi gelecek

Avusturyada vaziyet çok güç görülüyor!

Bayram münasebetile çıkmadığımız günlerde Avrupa'nın en mühim hâdisesi, Avusturya Başbakanı B. Şuşnig'in yanında B. Guido Şmid olduğu halde Berhtesgaden'e giderek B. Hitler'le konuşması olmuştur.

Yemek için verilen kısa bir fasıla hariç olmak üzere bu konuşma saat 11 den saat 22 ye kadar, yani tam 11 saat devam etmiştir. Avrupa'da derin akisler uyandıran bu görüşmeden sonra kısa bir tebliğ neşredilmiştir.

Tebliğde görüşmenin mevzuunu alman ve Avusturya münasebetlerinin teşkil ettiği bildirilmekte idi. Bunun arkasından gelen haberler, Avusturyanın iç ve dış politikasının değişmiyeceğini ve 11 temmuz 1936 tarihli anlaşmaların iki memleket arasındaki münasebetlere esas teşkil etmekte devam edeceğini bildiriyordu. *(Sonu 10 uncu sayfada)*

Avusturya Başvekili B. Şuşnig

İktisat vekilinin beyanatı

Hayat pahalılığına karşı mücadele şiddetlenecek

Bayramdan önce Ankaradan hareket eden İktisad Vekili B. Şakir Kesebir Kütahya'da tevakkuf ettikten ve Balıkesirle Edremid'de tedkiklerde bulunduktan sonra İzmir'e gelmiştir. Bakan evelki gün refakatindeki zevatla birlikte İzmirdeki muhtelif ticarî, ziraî ve endüstriyel teşekkülleri ziyaret etmiştir. İktisad Vekili muhtelif işler hakkında, İzmir muhabirimizin telefonla bildirdiği aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Pamuk kurulu

İzmir, 15 (Hususî Muhabirimizden telefonla) — Şehrimizde bulunan İktisad Vekili B. Şakir Kesebir, muhtelif işler hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

"— 3 milyon lira sermaye ile kurulacak olan pamuk kurulu, daha ziyade Adana bölgesi için faydalar temin edecektir. Adanada stok bulundurulmasını faydalı görüyorum. Millî bankaları, bir araya getirerek 3 milyon lira sermayeli bir teşekkül vücuda getirmek, onu nâzım bir kuvvet halinde piyasaya müdahale ettirmek kararındayız. Bu teşekkül bütün memlekette gelecek sene rekoltesine kadar hazırlanmış olacaktır.

Yaş zebze ihracı

Yaş sebze ihracatını arttırmak için

(Sonu 3 üncü sayfada)

B. Şükrü Kaya İstanbula gidiyor

İç Bakan ve C.H.P. Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya bu hafta içerisinde İstanbula gidecektir.

Fıkra

Tekerrürler

"John Muddleton Murry gene bu mecmuadaki bir yazısında, bugünün adamı bir bombardıman tayyaresinde oturan adamdır, diyordu. Garib tesadüf, tam bu satırları okurken bizim bombardıman tayyarelerimiz düşman işgali altındaki mahalleler üstüne yangın bombaları atıyorlardı. Doğrusunu isterseniz, Çinin devrimiz âdetlerine bu kadar mükemmel uyduğunu görmekten seviniyorum.,, Çin mütefekkirlerinden çoğu, böyle harbın, Çin kurtuluşu için hayırlı olduğu fikrindedirler. Çin o kadar uyumuştu, ki böyle derin sarsıntılar olmaksızın uyanmasına imkân yoktu. Yukarıki satırları yazan Çin muharriri C. H. Wu diyor ki: "İmparator Ch'ien - lung devrinde Çin bir üstünlük Kompleks'inden rahatsızdı. Geçen asrın yarısından beri de bir aşağılık Kompleks'ine tutulduk.,,

Ve ilâve ediyor: "Azmimizin hayatiyetine inanırım. Çinliler birliği, Çin tarihinde, her zaman bir şan ve refah devrine başlangıç olmuştur. On iki senedenberi Çin maddî manevî öyle bir vahdete doğru yürüyor ki bunun mislini bulmak için T'ang zamanına gitmek lâzımdır. Yeni bir ikbal çağının arifesindeyiz. Çünkü tarih, birleşmiş olan bir Çine karşı ecnebî tecavüzünün muvaffak olduğu hakkında hiç bir misal vermez.!"

Tanzimat ile meşrutiyet arasındaki türk buhranından bir sayfa okuyor gibi değil miyiz? Esaretler gibi, istiklâller de evelâ m a n e n başlıyor: bir millet kaybolan imanını tekrar bulduğu zaman, hâdiseler m u ğ c i z e 'lere değişiyor. — Fatay

Tekirdağlı Hüseyin Letonyalı Passmanı 14 dakikada yendi

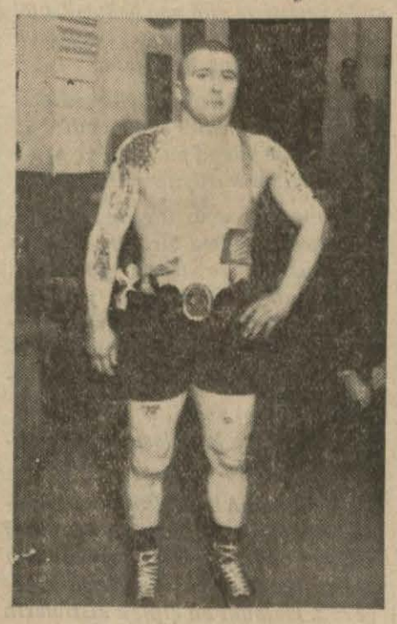

Tekirdağlı Hüseyin

(Yazısı 4. üncü sayfada)

Alevî türkler ve Hatay istiklâli

İstanbul, 15 (Telefonla) — İskenderun ve Antakya havalisinde alevî türklerinin dinî mümessili ve Sancak idare meclisi azasından B. Abdülhamit Hayyat beraberinde oğlu ve damadı bulunduğu halde İskenderundan şehrimize gelmiş ve gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

"— Eti türklerinin ana vatana olan bağlılıklarımızı teyid için geldim. Çarşambaya Ankaraya gideceğim. Asırlardanberi türk kardeşlerinden ayrı olarak yaşatılmak istenen Hatay alevî türkleri Hatayın hakikî istiklâline kavuşmasını sabırsızlıkla bekliyorlar. Hatayda şimdilik vaziyet lehimizdedir. Bunu Hataylı türklerin mukaddes gaye uğruna birleşmeleri temin etmiştir.,,

ULUS - Bugün 16 sayfa

4 üncü SAYFADA
Alexis Tolstoi'un ilk çıkışta
2.000.000
satılan meşhur eseri
BÜYÜK PETRO
orijinal resimleriyle beraber

5 inci sayfamızda
YEŞİL DEFTER
Herkesin baştan sonuna kadar büyük heyecanla takib edeceği harikulâde bir polis romanı.

Hakikî bir polis vakası
Bu canî nasıl yakalandı?
[Bu yazıyı 7. inci sayfamızda merak ve heyecanla okuyacaksınız]

DÜŞÜNÜŞLER

Sanatkârın ezelî derdi

Hayat kayğısından âzade olmak, sanat yolundaki çalışmaları için bütün zamanına tasarruf etmek, hemen her yerde, taliin hususî bir lütfuna mazhar olmamış genç sanatkârların ezelî dileğidir.

Bütün zamanlarını, en sevdiği meşgaleye hasretmek imkânına malik olmak az mı cazibtir? Yaratmak ihtiyacını, tatmin edilmemesi uzvî bir ezâ verecek kadar şiddetle duyan sanatkârın, hayatını kazanmak için bayağı işlerle uğraşmak mecburiyetinden doğan istirabı karşısında kimse hissiz kalamaz. Onun içindir ki, kalem veya fırçasını bayrak gibi kaldırarak, cemiyetin nankörlüğüne karşı isyan edişinde, arzusunu tatmin edecek tedbirleri düşünmesek bile, onu haksız görmek insafını elden çıkaramayız.

Ancak, bu şikâyeti, âkametlerinin bir mazereti gibi ileri sürmek istiyenlere karşı sempati ve müsamahamızın azaldığını da kaydetmeden geçemeyiz. En asîl soydan pek büyük sanatkârlar gençliklerinde en müşkül şartlara tahammül ederek, en ağır işlerle hayatlarını kazanarak bir yandan da eserlerini yaratmak ve kendilerini meşhur etmek imkânını elde etmişlerdir. Bunun yanında, geniş imkânlara sahip oldukları halde, ve belki de bu imkânlar yüzünden sanat sahasında çalışma heveslerini kaybetmiş ve hayatı yazacak yerde yaşamayı tercih etmiş olanlara da rastlarız.

Sanatkâr, sevdiği sanatına istediği kadar vakit ayıramayışından şikâyeti, protesto makamında elinden fırçasını veya kalemini atmaya kadar vardırdığı anda onun tarafını tutmakta mazuruz. Çünkü böyle bir hareket, elinde kalan mahdud zamanlardan istifade etmek istimeyen sanatkârın, daha fazla imkâna malik olduğu takdirde çalışmaya koyulacağından bizi haklı olarak şüpheye düşürebilir. — YAŞAR NABİ

Toprak kanunu projesi

Ziraat Bakanlığında teşkil olunan mütehassıslardan mürekkeb komisyonun hazırladığı toprak kanunu projesi Ekonomi Bakanı ve Ziraat Bakan Vekili B. Şakir Kesebir'e verilmiştir. Haber aldığımıza göre B. Şakir Kesebir, memleket içinde devam etmekte olan tetkik seyahatinden döndükten sonra proje yeni baştan tetkik edilmek üzere komisyona verilecektir.

Orman tayinleri

Bilecik orman mühendisi BB. Emin Ersoy Araç orman mühendisliğine, Araç orman mühendisi Fahri Bilecik orman mühendisliğine, Akdağ madeni orman mühendisi Şükrü orman amanajman grupunda çalışmak üzere Ankara orman baş mühendisliğine, İstanbul orman mühendislerinden Niyazi Şile üçüncü sınıf orman mühendisliğine, Karamürsel orman mühendisi Ziya Gebze orman mühendisliğine, Gebze orman mühendisi Salâhaddin Karasu orman mühendisliğine, Tavşanlı orman mühendisi muavini Kemal Ulukışla orman mühendisliğine, Şile orman kondoktörü Mustafa Karamürsel orman kondoktörlüğüne nakil ve tayin olunmuşlardır.

Denizbank idare meclisi toplanacak

İstanbul, 15 (Telefonla) — Denizbank umum müdürü B. Yusuf Ziya Öniş bugün Ankaraya hareket etti. Kendisi bir hafta kadar Ankarada kalacaktır. Denizbank idare meclisi ilk toplantısını bu hafta Ankarada yapacaktır.

B. Yusuf Ziya, katî şekillerini almış olan projelerini B. Celâl Bayar'a ve İktısad Vekili B. Şakir Kesebir'e tekrar arzedecek ve teşkilâtın kurulmasına derhal başlanacaktır.

İzmir gümrüklerinde tetkikler

İstanbul, 15 (Telefonla) — İstanbul gümrükleri baş müdürü B. Mahmut Nedim bugün İzmire hareket etti. Orada gümrüklerde tetkikler yapacaktır.

Görülmemiş bir vaka

Bir kadın diri diri gömüldü

Fakat mezardan çıktıktan sonra gerçekten öldü

Adana, 15 (Telefonla) — Burada, eşine az rastlanır bir facia oldu: Adana memleket hastahanesinde tedavi edilmekte olan otuz yaşlarında Cemile isimli bir kadın, öldü zanniyle gömüldü, fakat tam üzerine toprak atılırken diri olduğu anlaşıldı, tekrar hastahaneye getirildi. Fakat bu defa hakikî olarak öldü.

Hâdise nasıl oldu ?

Tedavi olan Cemilenin son günlerde hastalığı artıyor ve nihayet evelki gün kalbi duruyor ve cesedin gömülmesine karar veriliyor.

Cemilenin cesedi, mezara götürülüp tabut toprağın içine yerleştirildikten sonra ve tam üzeri kapanacağı sırada tabuttaki cesed kımıldanmaya başlamıştır. Tabutun kapağı üzerine bir de tazyik yapıldığını ve tahtaların çatırdadamaya başladığını gören mezarcılar, hâdiseden büyük bir korku, ve heyecan duyarak cesedi has tahaneye getiriyorlar.

Cemile gene tedavi altına alınmış, fakat bütün ihtimamlar boşa giderek zavallı kadın bugün ölmüştür. Hâdiseden iki doktorla hemşire mesul tutulmaktadır. Cesede otopsi yapılmıştır. Yarın İstanbul adlî tıb müessesesine gönderilecek nasıl bir ilâç verildiği, doktor raporu olmadan cesedin hastahaneden nasıl çıkarıldığı anlaşılacaktır. Bir taraftan müddeiumumilik ve sıhat müfettişliği tahkikat yapmaktadır.

İstanbul şehir meclisinde

İstanbul, 15 (Telefonla) — Şehir meclisinde belediye zabıtası talimatnamesi görüşülürken şiddetli münakaşalar oldu. Azalar taksilerin bir renkte olması maddesine itiraz ettiler ve Ankarayı misal gösterdiler. Neticede bu maddenin görüşülmesi geri bırakıldı.

Demiryollarında

İşçi vesikası kimlere verilecek ?

İş bulmak ve yahud iş yerlerinden dönmek üzere en az beş kişilik grup halinde seyahat eden ameleler, Devlet demiryollarının esas tarifesi tenzilâtından faydalanmakta oldukları malûmdur. Bazı yerlerde tediye kabiliyeti müsaid tüccar ve sanatkârlara da amele vesikası verildiği anlaşılmıştır.

Yapılan tenzilâtın yüksek olması, işçilere gösterilen bu kolaylığın kötü şekilde kullanılmasına sebeb olmakta ve netice olarak devlet demiryolları bu vaziyetten zarar görmektedir.

Bu vaziyeti etraflı şekilde tetkik eden Bayındırlık Bakanlığı, Devlet demiryollarına hilâfı hakikat vesikaların reddedilmesini emretmiş, diğer taraftan da bu gibi iş vesikası veren mülkiye memurları ile muhtarların ancak ihtiyaç erbabına vesika vermeleri hususunun alâkalılara bildirilmesini İç Bakanlığından istemiştir.

Beden eğitimi talebeleri Uludağa gitti

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü bede neğitimi son sınıf talebeleri stajyer Bay Nevzad ve muavin B. İsmail Hakkının idaresinde 14-2-1938 pazartesi akşamı 19,45 treniyle Uludağa hareket etmişlerdir.

Spor öğretmeni Bay Daisnas bir hafta evvelden gittiğinden Uludağda talebelerini beklemektedir. Kafile 10 u kız talebe olmak suretiyle otuz kişilik tir ve dersleriyle alâkalı çalışmalar yapacaklardır. Ayın sonuna kadar kalacak olan kafileye hocaları M. Daisnas tarafından kayak ve sair spor ve jimnastik tatbikatı yaptırılacaktır.

Denizbank genel direktörü

Denizbank Genel Direktörü B. Yusuf Ziya, Denizbanka aid muhtelif işler etrafında Ekonomi Bakanlığı ile temaslarda bulunmak üzere bugünlerde şehrimize gelecektir.

Belediye meclisinin son toplantısı

Belediye meclisi altıncı seçim devresinin son toplantısını dün vali ve belediye reisi Bay Nevzad Tandoğan'ın reisliği altında yapmıştır. Toplantıda büdce encümeninin iki mazbatasiyle su büdcesinin münakale icrasına dair belediye encümeninin kararı okunarak kabul ve şubat toplantısına nihayet verilmiştir.

Adliye vekilimiz geliyor

İstanbul, 15 (Telefonla) — Adliye Bakanımız B. Şükrü Saraçoğlu bugün Ankaraya hareket etti. İstasyonda adliyeciler ve dostları tarafından uğurlandı.

Hususî idarelerde tip kadro

Vilâyetler geliri itibarile dört kısma ayrılacaklar

Birinci kısım vilâyetlerde memurlara verilecek senelik maaş tutarı umumî gelirin yüzde onunu, ikinci kısım vilâyetlerde yüzde altı buçuğunu üçüncü kısımda yüzde beşini ve dördüncü kısımda dört buçuğunu aşmıyacak

İç Bakanlık, hazırladığı bu mühim proje ile devlet memurlarında olduğu gibi, hususî idare memurlarının da yurdun her tarafında aynı maaş ve terfi esaslarına bağlı kalmalarını temin etmiştir. Böylelikle bütün memurlarımızın içinde bulundukları şartların bir kül olması yolunda en mühim adım atılmış bulunmaktadır.

Bu proje, hususî idare memurlarımıza da devlet memurlarımızın bugün sahib bulundukları çok sağlam ve örnek olmaya değer hakları vermektedir.

1938 senesi büdceleri bu esasa göre hazırlanacaktır.

İç Bakanlık vilâyetler hususî idarelerinde çalışan bütün memurlar için 1938 yılından itibaren tatbik edilmek üzere Tip kadro hazırlamıştır. Bu suretle Bakanlık, devlet memurlarında olduğu gibi hususî idare memurlarının alacakları maaşları yurdun her tarafında aynı esasa bağlamış bulunmaktadır. İç Bakanlık, vilâyet gelirleri itibariyle Tip kadroyu dört kısma ayırmıştır. Senelik geliri 500.000 liraya kadar olan vilâyetler birinci Tip adedilmiştir. Bu tipe giren vilâyetlerden en yüksek geliri 500,000 lira olanlar, kadro cedvelinde âzamî olarak tesbit edilen memur adedile maaş nisbetini aşmayacak şekilde kadrolarını hazırlayacaklardır. Kadroların hazırlanmasında vilâyetin geliri, kaza adedi ve bu günkü fiilî hali esas tutulacak ve hiç bir zaman ihtiyac hududu aşılmıyacaktır. Bu kısma giren vilâyetlerde idare ve hesab memurlarına verilecek senelik maaş tutarı umumî gelirin en çok yüzde onunu geçmiyecektir.

İkinci tipe giren vilâyetler gelirleri 500.001 den 1.000.000 liraya kadar olanlardır. Bu kısma dahil vilâyet kadrolarının hazırlanmasında yukarıdaki esaslar göz önünde bulundurulmak suretile senelik maaş yekûnu umumî varidatın en çok yüzde altı buçuğunu tecavü zettirilmiyecektir.

Üçüncü tipe dahil vilâyetlerde de aynı esaslar göz önünde bulundurulmak suretile kadrolar hazırlanacak ve bu vilâyetlerin verecekleri senelik maaş mikdarı umumî varidatın en çok yüzde beşini geçmiyecektir. Bu tipe dahil vilâyetler gelirleri 1.000.001 dan 1.500.000 liraya kadar olanlardır.

Dördüncü tipe giren vilâyetler gelirleri 1.500.001 den yukarı olan vilâyetlerdir. Bu vilâyetler de yukarıdaki esaslara göre kadrolarını hazırlayacaklar ve verecekleri maaş tutarları umumî varidatın yüzde 4 buçuğunu aşmıyacaktır.

İdare ve hesab kadrolarında ücretle kullanılanlara verilmekte olan senelik ücret tutarları umumî varidatın yüzde iki buçuğunu aşmıyacaktır. Yalnız bazı vilâyetler bu haddin üstünde ücretli memur kullanmakta olduklarından 937 kadroları aynen muhafaza edilecek, yalnız münhal vukuunda bu münhallere yeniden ücretli memur alınmıyacaktır.

Memurlar ne kadar maaş alacaklar

Tip kadrolara göre teadül cedvellerinin hazırlanması sırasında vilâyetin geliri, kaza adedi, kazaların büyüklüğü ve hakikî ihtiyac derecesi daima göz önünde bulundurulacaktır.

Bakanlık, kazalar için hazırlanan kadro tiplerini nüfus esasına göre hazırlamıştır. Bu kadro tiplerine göre nüfusu 25 bine kadar olan kazalarda hususî muhasebe memurları 17,5, varidat memurları 16, tahakkuk ve tahsil memurları 14 er lira aslî maaş alacaklardır. Nüfusu 25 binden 50 bine kadar olan kazalarda hususî muhasebe memurları 20, varidat memurları 17,5, tahakkuk ve tahsil memurları 16 şar lira aslî maaş alacaklardır.. Nüfusu 50 binden yukarı olan kazalarda hususî muhasebe memurları 25, varidat memurları 20, tahakkuk ve tahsil memurları da 17,5 lira aslî maaş alacaklardır.

Nüfusu 50 binden yukarı kazalar birinci, 50 binle 25 bin arasında olanlar ikinci, 25 binden aşağı olanlar üçüncü tipe dahil edilecekler ve kaza memurlarının sınıf ve dereceleri bu esasa göre tesbit olunacaktır.

Memurlar nasıl çalışacak?

Bakanlık, tip kadroların hazırlanmasında, şimdiye kadar ayrı ayrı adlar altında kullanılan hususî muhasebe memurlarının memurluk unvanlarını yaptıkları vazifeye göre tayin ve tesbit etmek noktasını göz önünde bulundurmuştur.

Hususi muhasebe muduriori, vilayet husu sîmuahasebesine aid bütün işlerin tanzim ve idaresine memur olduklarından muhasebe kadrolarına dahil bütün memur ve müstahdemler müdürün mesuliyet ve murakabesi altında iş göreceklerdir. Varidatın tahakkuk ve tahsil işleri varidat müdürleri tarafından aid oldukları bürolara gördürülecektir. Büdce, mukaveleler, hali malî cedvelleri, icmaller, ayniyat muhasebesi, mübayaalar, istatistik, zat, sicil ve maaş işlerile, hususî muhasebe emlâki muameleleri bir şefin idaresinde ayrı bir büro tarafından idare olunacaktır. Vilâyet merkezinde köy ve belediye işlerine merci olan büro da keza bir şef tarafından idare edilen müstakil bir büro olacaktır.

Bakanlık, köy ve hususî idare işlerinin devamlı ve müessir şekilde kontrol altında bulundurulmasını temin maksadiyle mahallî işler müfettişlikleri kurulmasını kabul etmiştir. Bu müfettişler, atlı ve gezici olacaklar ve bunlara maaşlarından başka yem bedeli olarak ayda maktuan 15 lira verilecek ve ayrıca harcirah ve zarurî masraflar diye bir şey verilmiyecektir. Bu müfettişlerin vazife ve salâhiyetleri, istihdam şekilleri ayrı bir talimatname ile tesbit olunacak ve İç Bakanlık tarafından vilâyetlere tebliğ olunacaktır.

Memurların azamî refahı

Tip kadrolar idare ve hesab kısmına dahil memurların terfi ve terfihleri imkânlarını vilâyetlerin malî durumlarına göre âzamî derecede derpiş eylediği gibi servislerin başında ve hususî muhasebe memurluklarında kullanılacak memurlara yüksek maaş vermek ve bir mahrut dahilinde tahsil derecelerine, ehliyet ve kabiliyetlerine, hizmet müddetlerine göre ilerlemek imkânını da temin etmiş bulunmaktadır.

Bakanlıkça hazırlanan tip kadroya göre varidatı beş yüz bin bir liraya kadar olan vilâyetlerde hususî muhasebe müdürleri 40 - 45, mahallî idareler müfettişleri 30 - 35, varidat müdürleri ve birinci mümeyyizler 35, ikinci mümeyyizler 30, birinci sınıf memurlar 25, ikinci sınıf memurlar 20, üçüncü sınıf memurlar 17,5 kâtibler de 16, 14, 12 ve 10 lira aslî maaş alacaklardır.

Varidatı beş yüz bin bir liradan bir milyon liraya kadar olan vilâyetlerde hususî muhasebe müdürleri 45 - 55, muavinleri 40, mahallî idareler müfettişleri ve varidat müdürleri 35 - 40, birinci mümeyyizler 35, ikinci mümeyyizler 30, birinci sınıf memurlar 25, ikinci sınıf memurlar 20, üçüncü sınıf memurlar 17,5 ve kâtibler de 16, 14, 12, 10 lira aslî maaş alacaklardır.

Kadro vaziyetleri

Varidatı bir milyon liradan bir buçuk milyon liraya kadar olan vilâyetlerde hususî muhasebe müdürleri 55 - 70, muavinleri 45, mahallî idareler müfettişleri ve varidat müdürleri 40 - 45, şefler 40, birinci mümeyyizler 35, ikinci mümeyyizler 30, memurlar 25, 20, 17,5, kâtibler 16, 14, 12, 10 lira aslî maaş alacaklardır.

Varidatı bir milyon beş yüz bin bir liradan yukarı olan vilâyetlerde hususî muhasebe müdürleri 70 - 80, muavinleri 55, mahallî idareler müfettişleri ve varidat müdürleri 45 - 50, şefler 40, birinci mümeyyizler 35, ikinci mümeyyizler 30, memurlar 25, 20 ve 17,5, kâtibler de 16, 14, 12 ve 10 lira aslî maaş alacaklardır.

Bakanlık hazırladığı tip kadroda dört kısma ayrılan vilâyet hususî idarelerinde çalışacak memurların sayısı da ayrıca gösterilmektedir.

Ağaç ...

"Her İstanbul'lunun bir ağacı olacak ve o vatandaş, diktiği bu fidana, büyüyüp yetişinceye, dal budak salıncaya kadar bakacaktır.„

İstanbul Belediyesi, şehirde ağaç sevgisini artırmak ve memleketi ağaçlandırmak için tedbirler araştırırken yukarıki fikir ortaya atılmıştır.

Vatan nüfusuna bir çocuk katar gibi bir fidan dikmek, bir vatan çocuğu yetiştirir gibi ona bakmak, onu büyütmek.... Bu fikrin heyecanı şimdiden duymuyor musunuz?

Tarihin kaydettiği büyük medeniyetler, ağaçların gölgelendirdiği topraklarda vücud bulmuş ve ağaçlarla birlikte kuruyup gitmiştir.

Plânlı ve mamûr ingiliz şehirlerinde ağaca, âdeta bir gölge tanrısı gibi, hürmet ve itibar gösterilir. Londranın geniş ve düz yollarını açmak için kos kocaman evleri devirmekte tereddüd etmiyen Britanya'lılar, şu sözü dillerinden düşürmezler :

"Yol, ağaçla karşılaşınca ağaç durur, yol sapar.„

Anadolunun tabii durumunu anlatan bir bilgin, "Burası ortasındaki saçları dökülüp yan taraflarındaki kalmış bir âlim kafasına benzer„ diyordu. Halbuki bu çıplâk kısımların bir zamanlar ağaçlarla dolu olduğunu öğrenmek için büyük tetkiklere lüzum yoktur; bir seyahat esnasında kılıcını her gün biraz daha körleştiren osmanlı rejiminin "balta"sını her gün biraz daha keskinleştirmiş olduğunu görürsünüz.

Bir takım tepelerde, yamaçlarda ve yaylalarda yer yer bırakılan korucuklar, orada yattığı söylenen bir takım "yatır"ların yüzü suyu hürmetine! baltanın şerrine uğramamıştır.

Büyük Amerika medeniyetini tehdid eden en büyük tehlikenin ne olduğunu biliyor musunuz? Balta! vaktiyle fazla ekmek ve fazla kazanmak hırsiyle ormanları devrilen bölgelerde toz fırtınaları, seller, korkunç bir buhranın müjdesini şimdiden vermektedir.

Onun için bir imparatorluğun devrilmesinde keskin, fakat cahil, baltının da büyük bir rol oynadığını söylersek mübalâğaya yormayınız...

Ve o sebeble medeniyet yolundaki eksiklerini kısa bir zamanda tamamlamak azminde bulunan yeni türk vatanının, bir an evvel ağaçlanması gerektiğini düşünmeliyiz: Ağaçsız ve gölgesiz bir medeniyet tam bir medeniyet olamaz ! — T. İ.

Yarınkular

Mikrop kaçakçılığı !

Gizli propagandacıların söz, haber, risale ve kitab halinde ülkeden ülkeye "manevî mikroblar" kaçırmaları yetişmiyormuş gibi, şimdi de sahici mikrobları bavullariyle bir memleketten bir memlekete kaçırırken yakalananlar olmuş :

General Franko'nun adamlarından Marki dö Portago isimli bir asilzade Fransa'nın Biyariç şehrinde yakalanmış ve bavulundan şişe şişe mikroplar çıkmıştır.

Pastör ile Koh, insanlığı felâketten hastalıktan ve ölümden kurtarmak için keşfettikleri mikropların üretilerek insanlığı ve medeniyeti zehirlemek işinde kullanıldığını görmeden öldüklerine kimbilir, ne kadar sevinmişlerdir !

Bir erime cetveli !

Türlü madenlerin ve cisimlerin kaçar derece hararette eridiklerini gösteren bir cetvel gördüm. Bunlar içinde erimek için en fazla hararet isteyen maden demir (1550 derece), En az istiyen de mum (64 derece) dir.

Halbuki hesabınızı, kitabınızı bilmiyorsanız, hepsinden daha çabuk ve kolay eriteceğiniz bir nesne vardır ki bu cetvele konmamıştır: Altın, gümüş, nikel, bakır, bronz, kâğıd paralar !

Resme, ressamlığa dair!

Bayram günlerinde çıkan "Kızılay" gazetesinde "ressamlar ve resim öğretmenlerine dair" bir makale yazan bir ressamımız, "bu iki iş biribirinden ayrı olduğu halde bir elde bulunuyor" diye şikâyet ediyordu.

Gene aynı gazetede tercüme edilen bir hikâyesinde de meşhur irlandalı edib Oscar Wilde; bir kahramanına:

"Zamanımızda hemen herkes resim yapıyor; fakat ressam çok az!" dedirtiyordu.

Bu yukarıki mütaleaları okuduktan sonra divan şairlerinden Ruhi'nin bir beytini hatırladım.

Bağdadlı şair, resim hakkında değil de şiir ve şair hakkında yazılmış olan bu beytinde:

Üdeba namına ol denlü edâni var kim,
Bulamazsın arasan binde bir âlâ şair.

demişti.

İrlandalı edib ve türkiyeli ressam da resim sanati için aynı şeyi söylemiş olmuyorlar mı?

Arkadaşımız Yaşar Nabi'nin kulakları çınlasın! Bakalım, yakında sanat sayfamızda "resim ölüyor mu?" diye bir anket açacak mı?

HAVA

Havalar yeniden ısınmağa başladı

Dün şehrimizde hava kısmen bulutlu geçmiş, ısı sıfırın üstünde gece 1, gündüz 13 derece olarak kaydedilmiştir. Yurdun Trakya, Ege ve cenubu şarkî mıntakalarında hava kısmen kapalı ve yağışlı, diğer mıntakalarında ise bulutlu geçmiştir. Dünkü yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Edirnede 22, Çanakkalede 19, İzmirde 13, Balıkesirde 5, Bodrumda 4, İstanbul, Çorlu ve Antalyada 2, Erzuru mve Vanda 1 kilogramdır. Kar ile örtülü mıntakalarda karın kalınlığı Erzurumda 44, Vanda 25, Malatya'da 5 santimetre olarak ölçülmüştür.

Dün hava şarkî Anadolu ve cenubu şarkî mıntakasında sakin kalmış, cenub Anadolusunda şimalden saniyede 3, diğer mıntakalarda cenubtan saniyede 9 metre kadar hızla esmiştir. Dün en düşük ısı sıfırın altında Malatya ve Diyarbakırda 3, Kayseri, Elâzığ ve Erzincanda 5, Sivasta 7, Erzurum ve Vanda 10 derecedir. En yüksek ısı da sıfırın üstünde Eskişehir ve Sinop'ta 13, Kocaeli ve Antalyada 15, İzmir ve Adanada 17 derece olarak kaydedilmiştir.

DIŞ İCMAL

Yeni Romanya hükümeti

Romanyada son seçimin karışıklığı üzerine kral tarafından iktidara getirilen Goga hükümeti, ansızın istifa etti ve yerine Patrik Miron'un reisliği altında yedi sabık başvekilin dahil bulunduğu bir kabine kurul - du. Yeni romen kabinesine "millî birlik,, hükümeti adı verilirse de hakikatte böyle bir vasfı haiz olamaz. Gerçi kabinede yedi eski başvekil vardır. Fakat Romanyanın belli başlı iki siyasî partisinden biri kabineye dahildir, diğeri dahil değildir. Eski başvekil yerine, millî çiftçi partisi girmiş bulunsaydı, millî hükümet olmaya daha çok yaklaşırdı.

Halbuki son seçimde en çok rey alan dört partiden — liberal, millî çiftçi, faşist ve millî hıristiyan — üçü — millî çiftçi, faşist ve millî hıristiyan partileri — yeni Romanya hükümetine iştirak etmemiştir. İştirak eden eski başvekillerden bir kaçının mensub bulunduğu siyasî partiler, son seçimde o kadar az rey almışlardır ki, parlâmentoya tek bir mebus bile seçtirememişlerdi. Binaenaleyh eski başvekillerden bazıları hakikaten eskidir. Ve bunların yeni hükümet içinde bulunmalarının hikmeti, vaktile başvekil bulunmalarından ibarettir.

Bununla beraber, Goga hükümetinin çekilmesi, gerek Romanyanın içinde ve gerek dışında büyük memnuniyetle karşılanmıştır. Filhakika hiç bir hükümet, bu kadar kısa bir zaman içinde bir memleketin dahilî vaziyetini bu derece anarşiye ve harici münasebetlerini de bu kadar karışıklığa sürüklemeğe muvaffak olmamıştır. Goga hükümeti iktidara geçtiği zaman da Romanyanın vaziyeti sakin değildi. Fakat bir kaç hafta içinde vaziyeti o kadar karıştırdı ki, parlâmenter idarelerde, ancak büyük felâketler ve krizler karşısında kurulan millî temerküz hükümetinin teşkiline lüzum hasıl oldu.

Romanyanın ıstırabı, son seçim arifesinde kralın iktidarı millî çiftçi partisine tevdi etmek istememesile başlar. Romanya iç politikasının eski ananesine göre, iktidarı, millî çiftçi partisinin elinden alan liberaller, dört sene sonra iktidarı gene bu partiye tevdi etmeliler. Partinin lideri olan Maniu ile kralın arası açık olduğundan bu parti reisliğe Mihaloş'u getirmiş ve kralın vazifesini kolaylaştırmıştı. Fakat kral, Mihaloş'a kuracağı hükümetin içine romen cebhesi reisi Voide'yi ve demokratların lideri Goga'yı da almasını tavsiye etti. Mihaloş bunu rededince, kral liberal partiyi iktidarda tutmaya çalıştı. Millî çiftçi partisi de krala harb ilân ederek eski liderini başına çağırdı ve bir takım siyasî partilerle seçim antantları yaptı. Son seçim hakikatte bir taraftan, liberal partisi hükümetini iktidarda tutmak imkânlarını arayan kral ile diğer taraftan bu partiyi her ne pahasına olursa olsun, iktidardan düşürmeğe çalışan millî çiftçi partisi arasında bir mücadeleden ibaretti. Netice itibarile millî çiftçi partisi muvaffak oldu. Fakat bu mücadelede daha çok faşist partileri kazandılar. Kral bu vaziyette, memleketin sağa doğru temayül ettiğini ileri sürerek, fakat hakikatte parlamenter rejimden ayrılmak niyetile, Goga hükümetini iktidara çağırdı. Parlâmentarizme daha çok aleyhdar olan Codreanu partisinden çağırabilirdi. Fakat İtalyada üçüncü Emanuel'in 1922 senesinde faşist partisini iktidara çağırmasına benzeyecekti. Bunun için çekindi. Goga, partisinin yakın bir zamanda iktidara geçeceğini hesaba katmamıştı. Ne yapacağını şaşırdı. Bu hükümetin çok kısa süren ömrü şaşkınlıktan başka bir şey değildir. Bu şaşkınlık içinde öyle işler yaptı ki kral Karol da korkmaya başladı. Patrik Miron'un hükümeti bu endişenin ifadesidir. Goga, memleketi, millî bir hükümetin kurulmasını istilzam edecek zorluklar içinde bırakmıştır. Bunların biri, sovyet mümessilinin esrarengiz bir şekilde tegayyüb etmesiyle meydana gelen vaziyettir. Fakat öyle görünüyor ki kral Karol, bu krizi barahane ederek Romanyanın ana yasasında esaslı değişiklikler yapmak niyetindedir. Kral, neşrettiği beyannamede yeni hükümeti bir temerküz kabinesi saymıyor. "mesul adamlardan mürekkeb bir hükümet,, teşkil ettiğini ve bu mesul adamların partiden ayrılmuş,, olduklarını bildiriyor. Yani şimdiden siyasî partileri yok farzediyor. Romanya kralı buna "yeni yol,, adını vermiştir. Ne yapmak istediği anlaşılıyor: Siyasî partileri ilga ederek bu partilere yer vermeyen bir ana yasa tanzim etmek. Malûmdur ki Bulgaristan da aynı şeyi yapmıştır. Fakat Bulgaristanda vaziyetin hayli farklı olduğu unutulmamalıdır. Bulgar siyasî partileri, bulgar kamoyunda parti mücadelelerine karşı uyanan reaksiyon neticesinde ortadan kalkmışlardır. Yunanistanda da aynı şey oldu. Fakat Romanya'da kıral, mücadeleye karışan unsurlardan biri olmuştur. Romanyada bir çokları bu vaziyeti kendisinin ihdas ettiğini iddia ediyor. Bunun içindir ki Karolun çok şümullü ve kendisi için de tehlikeli bir teşebbüse girişmiş olduğu iddia edilebilir.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Romanyadaki kabine değişikliğinden sonra

Balkan antantı konseyinin toplantısı ayın 25 ine kaldı

Romanyada B. Goga'nın istifasile başlayan kabine buhranı, Patrik Mösyö Miron'un reisliğinde yeni bir kabinenin kurulmasile nihayete ermiştir. Yeni kabine programını da neşretmiştir. Bu programın başlıca mühim noktası, Romanya'nın anane vî dış politikasının değişmiyeceğidir. Başbakan muavini olan B. Tataresko'nun günün başlıca meseleleri bitinceye kadar dış bakanlığının idaresini eline alması, her tarafta dış politikanın devamlılığı ve istikrarı hususunda bir garanti addolunmaktadır.

Romanyadaki kabine değişikliği dolayısile Balkan antantı konseyinin Ankarada yapılması kararlaşmış olan toplantısı 25 şubata bırakılmış ve konsey reisi B. Metaksas keyfiyeti dostane memleketler dış bakanlarına bildirmiştir.

Romanyanın yeni Başbakanı Monsenyör Miron

Balkan konseyi ayın 25 inde toplanacak

Atina, 15 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Romanya, Türkiye, Yugoslavya hariciye nazırları, Balkan antantı konseyi reisi B. Metaksas'ın Balkan antantı konseyi içtimaının 25 şubata taliki hakkındaki teklifine muvafakat cevabı vermiş olduklarından, Balkan antantı konseyi Ankarada 25 şubat tarihinde toplanacaktır.

Balkan dış bakanları geliyorlar

İstanbul, 15 (Telefonla) — Balkan antantı konseyinin bu devre toplantısı reisliğini yapacak olan yunan başbakan ve dış işler bakanı general Metaksas 23 şubatta İstanbula gelmiş olacaktır. Yugoslavya başbakan ve dış işler bakanı B. Stoyadinoviç de 24 şubat sabahı ekspresle İstanbula gelerek aynı günün akşamı Ankaraya hareket edecektir.

B. Metaksas'la romen devlet adamları arasında telgraflar

Atina, 15 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Romanyada kabine değişmesi münasebetile başvekil B. Metaksas ile yeni Romanya Başvekili Patrik Miron Kristea ve başvekil muavini ve hariciye nazırı Tataresko arasında çok samimî telgraflar teati olunmuştur.

B. Metaksas'ın Romanyanın refah ve tealisi hakkındaki temennilerile şahsı hakkındaki nazik sözlerine teşekkür eden B. Miron, cevabında, iki dost ve müttefik memleket arasında bu derece mesud bir tarzda mevcud iyi münasebetleri daha ziyade kuvvetlendirmek için B. Metaksas'ın kıymetli iş birliği dolayısile kendisi için çok daha ziyade memnuniyetbahş bir mahiyet kesbedeceğini ilâve etmektedir.

B. Tataresko ise, cevabında ezcümle diyor ki :

"— Ekselânsınız ile Balkan antantı çerçevesi dahilinde dostane iş birliği yapmağı, sulh için ve milletler arasındaki iyi münasebetlerin inkişafı için bir garanti saymaktayım.,,

Romanyada partilerin faaliyetine nihayet verildi

Bükreş, 15 (A.A.) — Dahiliye nazırı, Valilere gönderdiği talimatla, siyasî partilerin faaliyetlerine nihayet verilmesini, her türlü toplantıya tezahürata ve beyanname dağıtılmasına mani olunmasını bildirmiştir.

Valilere partilere aid binaların kapatılması salâhiyeti verilmiştir.

Memurların politika ile iştigalleri tekrar yasak edilmiştir.

Goga hükümeti tarafından Sofyaya elçi tayin edilmiş olan hariciye genel sekreteri B. Paraşivesko genel sekreterlikte kalacaktır.

Başvekil dün B. Goga ile görüşmüştür.

Sovyet havacılık şefi azledildi

Moskova, 15 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor: Sovyet askerî tayyarecilik şefi Alksnis'in azli, İzvestiya gazetesinin dünkü nüshasında verdiği bir haber ile teeyyüd etmiştir. İzvestiya, Alksnis'in ismini zikretmemekle beraber, Sovyet askerî tayyarecilik şefliğine general Liktinov'un tayin olunduğunu bildirmektedir. General Liktinov, "V - 6,, balonu kurbanlarının cenaze töreninde alayın başında gidenler arasında bulunuyordu.

Merkezî icra komitesinin toplantısı

Moskova, 15 (A.A.) — Dün, Rusya sosyalist sovyet federatif cumhuriyeti merkezî icra komitesi, B. Kalinin'in riyasetinde toplanmış ve bu cumhuriyet yüksek sovyetine mebus seçimi nizamnamesi projesi hakkında Rusya sosyalist sovyet federatif cumhuriyeti halk komiserleri meclisi reisi B. Bulganin'in raporunu dinlemiştir.

Sarı nehrin şimalinde

Çin ve japon kıtaları çetin bir harbe tutuştular

100.000 çinli kahramanca dövüşüyor

Dört bayram günü zarfında Çin'de askerî harekât odukça durgun geçmiştir. Buna mukabil ingiliz işçi partisinin teşebbüssile Londra'da mebus Noel Baker'in reisliğinde toplanan "Çin'e yardım dünya konferansı,, çalışmalrını bitirmiş ve Çin'e yapılacak yardımla, Japonya'ya karşı tatbik olunacak ceza tedbirleri hakkında bir takım kararlar vermiştir. Bunlar arasında ingiliz kadınlarının japon malı ipekli çorap giymemeleri de vardır.

Hankeu, 15 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor: Çin ve japon kıtaatı Lunghai demiryolunu ele geçirmek için sarınehrin şimalinde çok çetin bir suretle muharebe etmektedirler. Yüzbin çin askeri düşmanın mütemadî topçu ateşine ve hava bombardımanına rağmen Ucihei müstahkem mevkiini müdafaa için kahramanca çarpışmaktadır.

Nehrin şimal kıyısındaki Fenkkiu de şiddetli diğer bir muharebe cereyan ediyor.

Çin haberlerine göre, Yançeu ve Çufu arasındaki hücum japonlara ağır zayiata mal olmuştur ve ölenler arasında general Nakaskime de vardır. Çin tayyareleri Sarınehir üzerinde Tsiman yakininde bulunan ve japonlar tarafından tamir edilmiş bulunan köprüyü bombardıman ederek tahrib etmişlerdir.

İki çin fırkası Tsinning tekrar işgale çalışmaktadır.

Hankeu'da bir harb meclisi toplandı

Şanghay, 15 (A.A.) — Japonların Kunghai demiryolu üzerindeki tehditlerinin ehemiyeti karşısında Hankeu'da bütün askerî şeflerin iştirakiyle bir toplantı yapılmış ve hiç olmazsa muvakkat bir zaman için aşağıdaki mevkilerin elde tutulması hususunda gayret sarfedilmesine karar verilmiştir.

1 — Lunghai demiryolunun 100 kilometre kadar şimalinde Peiping - Hankeu demiryol uüzerinde Sinsiang,

2 — Lunghai demiryolu ile Peiping - Hankeu demiryolunun iltisak noktasında japon hedefini teşkil eyliyen Çengçov,

3 — Çengçov'un 80 kilometre şarkında Cunghai demiryolu üzerinde Haifeng.

Maamafih, Sinsiang'ın yakında düşeceği çin makamlarınca da kuvvetle tahmin edilmektedir.

Korkunç bir bombardıman

Londra, 15 (A.A.) — Röyter ajansına Hankovdan verilen malûmata göre, japonlar bu sabah Çangçeuyu şiddetli bombardıman etmişlerdir. İngiliz amerikan ve felemenk tebaasından bazı kimseler öldüğü bildirilmektedir.

Çengçov'un japon tayyareleri tarafından bombardımanı esnasında ölenlerin mikdarı şimdi 500 ilâ 1200 tahmin edilmektedir. Lunghai demiryolunda çalışan bir çok fransız ve holandalı mühendislerin oturduğu eve bir bomba düşmüş ve bunlar ölmüştür.

Bir sinema muhabiri tevkif edildi

Şanghay, 15 (A.A.) — Amerikan aktüalite filmleri almakta olan en iyi amerikan sinemacılarından Vong, japon makamlarının teşebbüsü üzerine beynelmilel imtiyaz mıntakasının polisi tarafından tevkif edilmiştir. Japon makamları Vong'un hudud haricine çıkarılmasını istemektedirler.

Zannedildiğine göre Vong, çevirdigi filmlerin propaganda noktasından büyük bir kıymeti olduğu için japonların hiddetini celbetmiştir .

Hongkong'da vaziyet

Hongkong, 15 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Pearl nehri ağzında bulunan 7 vapura civardaki japon harb gemileri tarafından bu sabah gönderilen subaylar, harb gemilerinin Boka Tigris'i her dakika bombardıman edebileceklerini ihtar etmişlerdir. Altı vapur bunun üzerine Hongkong'a gitmişlerse de yedincisi yoluna devam ederek arızasız ve hâdisesiz nehre girmiştir.

Lordlar kamarasında Çin hakkında müzakereler

Londra, 15 (A.A.) — Lordlar kamarasında muhafazakâr Elibank, hükümetin Çindeki ingiliz menfaatlerini himaye için ne gibi tedbirler aldığını sormak suretiyle uzak doğu hakkında müzakere zemini açmıştır.

Hariciye müsteşarı Lord Plymouth verdiği cevabta ingiliz hükümetinin bu menfaatleri himaye için elinden geleni yaptığını söylemiş ve bu hususta misaller de zikretmiştir.

Gümrük varidatı karşılık gösterilerek yapılmış olan yabancı istikrazlara riayet edilmiyeceği hakkında japonlar tarafından son defa, Şanghayda yapılan beyanata gelince, Japonyanın böyle bir şey yapmaya hiç bir hakkı yoktur. Bununla beraber şimdiye kadar gümrük idaresinin tamamiyeti mahfuz kalmıştır :

Sansör meselesi hakkında Lord Plymout şu sözleri söylemiştir :

"— Matbuat için sansür vardır. Fakat yabancı memleketlerle olan telgraflarda sansür henüz başlamamıştır.,,

İngilterede hava tehlikesine karşı tedbirler

Londra, 15 (A.A.) — Dahiliye nezareti tarafından yapılan bir tamimde harb zamanında ışıkların son harbte olduğu gibi yalnız tehlike işareti verildiği zaman değil, daimî bir surette söndürülmesi lâzı mgeleceği bildirilmektedir.

Tamimde fabrikaların, şimendüfer ve sair nakil vasıtalarının normal bir şekilde faaliyette bulunmaları için bazı metodlar derpiş edilmektedir.

Fransız kabine meclisi toplandı

Enternasyonal vaziyet gözden geçirildi

Paris, 15 (A.A.) — Kabine bugün Reisicumhurun başkanlığı altında toplanmıştır. Başvekil Şotan, yeni iş kanunu müzakeresinin mecliste hangi şartlar altında başlıyacağını anlatmıştır.

Hariciye nazırı Delbos beynelmilel vaziyeti izah eylemiştir. Dahiliye ve hava nazırları da müdafaa meselesi hakkında kabinede izahatta bulunmuşlardır.

Toplantının büyük bir kısmı beynelmilel vaziyetin tetkikine hasrolunmuştur.

Delbos vaziyetin son gösterdiği inkişafı anlatarak, gerek uzak şark işlerini gerek son Avrupa hâdiselerini izah etmiştir.

Başvekilin teşebbüsü üzerine fransız hükümetinin İspanyadaki açık şehirlerin bombardıman edilmemesi için yaptığı gayretler tekrar mevzuubahs olmuş ve Delbos, muhtelif devletlerin bu hususta Barselona ve Salamanka makamatı nezdinde müşterek bir harekette bulunmaları için cereyan etmekte olan müzakereleri bildirmiştir.

Avusturya Başvekili Şuşnig'in Hitlerle yaptığı mülâkat bilhassa kabinenin nazarı dikkatini celbetmiştir. Del bosun bu babtaki izahatı bir saatten fazla sürmüştür.

Maliye nazırı, gelecek toplantısında kabinenin başlıca malî meseleleri tetkik etmesini istemiştir.

Bir doktor durmuş bir kalbi işletti

Roma, 15 (A.A.) — Bir doktor, 70 yaşında bir hastanın bir ameliyat esnasında deverandan kesilen kalbini tekrar canlandırmaya muvaffak olmuştur. Mutad enjeksiyonlar tesir göstermemiş fakat yeni bir ameliyat kalbin adalelerini toplamaya ve kalbi tekrar çarptırmaya muvaffak olmuştur. Hasta birkaç saat sonra kendine gelimş ve 96 saat daha kalb muntazaman faaliyette olduğu halde yaşamıştır. Hasta, vuku bulan bir pnömoni ihtilâtı yüzünden ölmüştür.

Suriyenin dışarıya göndereceği konsoloslar

Şam, 15 (A.A.) — Suriye hükümeti, Fransa - Suriye muahedenamesi meriyete girer girmez Ankaraya, Kahireye ve Bağdada konsoloslar tayin etmeğe karar vermiştir.

Yeni konsoloslar vazifelerine başlamadan evvel bu şehirlerdeki fransız konsoloshanelerinde staj göreceklerdir.

İktisat vekilinin beyanatı

(Başı 1. inci sayfada)

çalışıyoruz. Frigorifik tesisatı bulunan nakil vasıtaları temini ile meşgulüz. Deniz bank, bugünlerde 3-4 yüz ton hacminde ve frigorifik tesisatlı vapurlar satın almak üzeredir.

İktısad Vekili, üzüm kurumu, incir kooperatifi teşkilâtından da bahsetmiş, yeni teşkilâtın daha ziyade kooperatifler birliği cephesinden inkişaf ettiğini söyliyerek: "— Gerek incir gerek üzüm satışlarını bu teşkilât sayesinde istikrara mazhar edeceğimizi umuyorum,, demiştir.

Hayat pahalılığı

B. Şakir Kesebir, hayat pahalılığı ile mücadele mevzuu etrafında da şunları söylemiştir:

"— Hayat pahalılığiyle mücadele, en mühim işlerimizden biridir. Bu maksada göre faaliyetimizi hazırlayabilmek için dünyaca tanınmış bazı ecnebi mütehassısları davet ettik. Yakında bunlardan biri memleketimize gelecek ve teknik metodların hazırlanmasında alâkadar dairelerin çalışmalarına iştirâk edecektir. Mücadeleyi usulleştirmek suretiyle peyderpey tatbikata geçeceğiz.

İzmir fuarı

İktısad Vekili, fuar hakkında da komşu memleketlerin fuara iştirâklerinin önümüzdeki seneler daha büyük olacağını, netekim bizim de komşu memleket fuarlarına iştirakimizi arttırdığımızı söylemiştir.

İktısad Vekilimiz, bugün valiyi ziyaret ettikten sonra hükümet konağındaki İktısad Vekâleti teşkilâtını teftiş etmiş, Kadifekaleye gitmiş, şehrin imarı hakkında alâkadarlardan malûmat almıştır,

B. Şakir Kesebir, bugün saat on beşte otomobille Manisaya gitmiştir. Vekil, yarın Ankarada olacaktır.

TÜRKİYE BASINI

Romanyadaki son değişiklik

SON POSTA'da Muhiddin Birgen, Romanyaya dost olan memleketlerde pek de iyi karşılanmamış olduğunu kaydettiği Goga kabinesinin çekilmesini mevzuubahis ederek, Goga kabinesinin kurulur kurulmaz bir sürü müşküller karşısında kaldığını ve nihayet iktidarı terketmek mecburiyetinde kaldığını söylüyor ve diyor ki :

"Bugün, Romanya majeste Karol'un tecrübe ettiği bir manevra ile dahilî ve haricî siyasetini yeni bir kalıba dökmekle meşguldür. Millî ittihad hükûmeti namı altında toplanmış olan bir başvekiller kabinesi mevcud Romanya fırkalarını yeni anlaşma kombinezonuna sevketmek istiyecek ve dahilde mevcud teşettütü izaleye çalışacaktır. Bu teşettüt daha ziyade haricî tesirlerden geldiği için yeni hükûmet, bu teşettütü izale için, şu mihver veya bu mihver namına politika yapmaktan ziyade kral tarafından toplanmış Romanyalıların kuvvetiyle millî bir siyaset yapamaya ehemiyet verecektir.

Muvaffak olacak mı ? Yoksa olamıyacak mı ? Bunu bilmiyoruz. Ancak dost bir memleket kalbi ile majeste Karol etrafında toplanan bu yeni hükümete ve onun millî siyasetine muvaffakiyet temenni etmek vazifemizdir. Bunun bir kaç bakımdan faydalı olan bir temenni teşkil ettiğine de kaniyiz.

Evvelâ, muhakkak olan bir şey vardır : Dünyanın sulh ve selâmeti ve bilhassa bizi yakından alâkadar eden Balkan huzur ve asayişi itibariyle Romanya ve Türkiye gibi memleketlerin, her şeyden evvel millî olan bir siyaset takib etmeleri ve her nevi nüfuz ve tesirlerin haricinde kalmaları, hem kendilerinin, hem de Balkan refah ve saadeti iktizasındandır. Maalesef son zamanlarda, Romanya'da siyaset, Romanyanın siyaseti olmaktan çıkmış, Romanyanın fikirleri şu veya bu mihver etrafında dağılmıştı. Bu bir memleket için tasavvur edilebilecek en fena bir vaziyettir.

İkinci derecede şu noktanın iyi anlaşılması lâzımdır : Romanya ve Balkan devletlerinin kendi selâmetleri bakımından takib edebilecekleri yegâne siyaset, Balkan siyasetidir, Goga hükûmetinin teşekkülü sırasında yazdığımız bir makalede bir türk sözünü hatırlatarak "sürüden ayrılanı kurd kapar" demiştik. Goga hükûmeti, hem sürüden ayrılmaya çalıştı, hem de memlekette gözlerini iki yabancı sürüye çeviren bir ikilik vücude gelmesine sebeb oldu. Bundan dolayı yaşayamadı. Kral Karol Romanyayı yeniden sürüye katacak ve Bükreşte, ne Moskovanın, ne Berlinin, ne Paris ve Romanın, ne de Londranın tesiriyle değil, Romanyanın yüksek menfaatleriyle hareket edecek bir hükûmet kurdu.

Bu hükümetin Romanya'da siyasî, iktisadî, ve hattâ kültürel bakımlardan kuvvetli bir temizlik yapması icab edecektir. Kendisine tam bir hulus ile muvaffakiyetler temenni etmek vazifemizi tekrar hatırlayabiliriz."

DEMOKRAT MEMLEKETLERDE ŞAHSÎ MÜLKİYET

AKŞAM'da F. Tanur imzası üstünde okuyoruz :

"Fransada da, Amerikada da komünizm halka aykırı gelen bir fikirdir. Şahsî mülkiyet buralarda mukaddes sayılıyor. Hattâ Amerikalı işçilerin teşkilâtı sırf bolşevikler iştirâk ediyor diye "sarı enternasyonal" dan çekilmek istemiştir.

Buna rağmen demokrasinin mühim bir istinadgâhı olan Fransadaki sol cenah fırkaları şu iddiadadırlar : "Memleketimiz 200 ailenin esiridir. Hemen hepimiz bu mahdud zümre için çalışıyoruz. Bu 200 ailenin kök salan iktisadî hükümranlığına karşı tedbir."

Amerikada da ayni sözler : "Memleketimizde 60 aile, bütün iktisadî pınarları ellerine geçirmişlerdir. Onlarla mücadele !" Hattâ bizzat Ruzvelt bu mücadelenin bayrakdarıdır.

Üçüncü ve mühim demokratik memleket olan İngilterede de ayni fikir mevcuddur : "Tabiî servet pınarlarını millîleştirmek..."

Bunların en mühimi şüphesiz madenlerdir. Son günlerde işçi mebuslarından Parkinson, bütün yer altı servetlerinin şahsî mülkiyet halinden çıkarılarak umumî mülkiyet haline getirilmesi için bir kanun lâyihası teklif etmiş, fakat teklif, avam kamarasında 117 ye karşı 167 reyle reddedilmiştir.

"Evet" ve "hayır" diyenler arasındaki nisbet o kadar fazla değil.

No: 103

Sevre Müdafaasında Bir İNGİLİZ ZABİTİ

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Yirmi hafta beni barındırmış olan tabyama veda ...

Ayın sekizinci, dokuzuncu geceleri cebhaneleri, yemleri, ağırlığı sarıp arabalara yükletmekle uğraştık. Bu arabalar, mekkâre beygirlerinin üçte ikisi ile birlikte, topçularla ağırlığım randevü yeri olan ve Vid köprüsünün hemen şarkında bulunan tepelere gideceklerdi. Bu nokta düşman güllelerine maruz değildi. Topların mühim bir kısmı, tabyalardan saat dörtte, beşte yola çıkarılarak karanlıkta buraya varacak, piyadelerle topçunun geri kalan kısmı da gece yola çıkacaklardı. Hücûm için ayın onuncu günü sabahı tesbit edilmişti.

Askerler, büyük heyecan içinde idi; gözleri dönmüştü. Son üç gün içinde dağıtılmış olan tayınlar da vücudca kuvvetlerini arttırmıştı. Büyük bir faaliyet hüküm sürüyordu. Müşirin telkin etmekte olduğu itimad o derecede fazla idi ki bu hücûmun muvaffak olacağında bir tek asker bile şüphe etmiyordu. Biz, zabitler, hürriyete kavuşmak uğrunda yapacağımız bu teşebbüsün muvaffakiyeti ve muvaffakiyetsizlik ihtimalleri karşısında kendimizi pek fazla aldatmak istemiyorduk. Fakat bu fikirlerimizi açığa vurup askerleri de kırmıyor ve elimizden gelen her şeyi yaparak onların bu cesaretini olduğu gibi muhafazaya çalışıyorduk. Ben, şahsan Vid köprüsünden, rus saflarını dürbünümle rasad ettikten sonra muvaffakiyet ümidinin pek az olacağını kestirmiş, fakat bu fikrimi kimselere açmamıştım.

İlk kânunun dokuzuncu günü saat 10 da kasabadan geri gelerek nem var, nem yoksa bağladım ve biraz peksimet, bir kaç kaşık sıcak çorba ve bir somun ekmekle karnımı doyurdum. Haritalar, krokiler, plânlar, notlar ve hatıralarım o kadar çoğalmış, yükümü o kadar arttırmıştı ki bunlardan bir kısmını geride bırakmağa mecbur oldum. Valezimi arabalardan birisinin üstüne yükledim.

Öğle vakti neferler, öküzleri ve beygirleri sürmeye başladılar. Her taburdan birer zabit bir onbaşı ve bir takımla birlikte nakliye koluna refakat ediyordu. Karargâhtan bu işe liyakatli ve kendine güvenilir bir zabiti göndermek hususunda direktif alan binbaşım beni memur etmek lûtfunda bulunmuştu. Benim vazifem, nakliye kolunun iyi tanzim edilip edilmediğine nezaret, sonra gece konaklayacağı yerleri güzelce tayin etmek, ondan sonra kolu onbaşıya bırakarak gidip Plevne kumandanı Hüseyin Beyin emri altına girmekti. Taburumla ertesi sabah saat 6 da Vid'in sağ kıyısında, şimalde ve Opaneç'in yakınında ve Vid ile Griviça'nın birleştiği yerden 300 yarda uzakta bulunan ve benim kendisine Opaneç köprüsü adını verdiğim tahta yardımcı köprünün başında buluşacaktım. Binbaşım bana Müşirin taburumuz için verdiği gündelik bir emrin suretile vaziyeti ve civarı gösteren bir krokinin kopyasını tevdi etmişti. Ben gidince Seymour bölüğe kumanda edecek, ertesi gün gene kumandayı bana bırakacaktı.

Ayrılmadan evel neferlerimi topladım ve onlara mantıktan ziyade heyecanla, gramerden ziyade belâgatle bir nutuk söyledim. Askerlerim sözlerimi :

—Allâhü Ekber !

— Teslim yok! Diye bağırarak alkışladılar.

Ondan sonra tabyanın her tarafını dolaşarak beni, aşağı yukarı, yirmi hafta tehlikeler, mahrumiyetler ve vasıtasızlıklar içinde bağrına basmış olan bu yere, içimde bir çok duygular duyarak, sessiz sessiz vedâ ettim. En son olarak yatağımı serdiğim köşeye bir baktım. Rutubetli, yağışlı, çırıl çıplak olan bu yer, benim için ne kadar değerli idi.

Saat ikide yola çıktık. Sabahleyin uzun bir mesafeyi yayan yürüdüğüm ve o zamandan beri de durmadan çalıştığım için yorgundum; bu sebeble bu defa yolun mühim bir kısmını at üzerinde aldım. Hararet, sıfırın üzerinde bir, iki derece idi. Yollarda çamur fazla, dağlar, tepeler bembeyazdı. Gök yüzü yüklü idi; bulutların bu kül rengi üniformalarının manâsı şu idi: Kar !

Bizim geçtiğimiz yerlerde hava açıktı; fakat Griviça civarında kesif sis vardı. Benim kumandam altında bir onbaşı yirmi nefer (hastalıktan kalkmış), kırk mekâre beygiri, on iki öküz arabası vardı. Çok geçmeden aynı şekilde yapılmış kollar da bize iltihak etti. Kasabaya yaklaştığımız zaman arabalar, atlar, askerler bir mahşer halini almıştı. Plevneden, hiç duraklamaksızın, geçtik. Şehrin her tarafında gürültülü bir faaliyet hüküm sürdüğüne dikkat ettim. Çehreler kızarmış ve sesler yükselmişti; simalarda heyecan, neşe ve ümid okunuyordu.

Ortalık kararırken köprünün 600 yarda şimali şarkisinde bulunan çıplak bir tepeye vardık. Bizden önce gelmiş olan arabalar ve beygirler, bunların muhafızı olan bir kaç piyade bölüğü burada toplanmışlardı. Tepenin en yüksek noktasında da bir topçu bataryası bulunuyordu. Bizimle nehir arasında, yolun tam orta yerinde ve tepeden 200 kadem kadar aşağıda çıkış hareketi dolâyısile kuvvetlendirilmiş ve muhafızları arttırılmış olan Vid köprüsü tabyası duruyordu. Bir kaç tabur köprüyü muhafaza ediyordu. Nehrin sol sahili boyuna çıkarılmış olan ileri karakollar da üç misli arttırılmıştı.

(Sonu var)

Gelirimizde artışlar

— Aylık büdce tahlillerimiz —

(Başı 1 inci sayfada)

sırasında, aynı neticeyi verebilmesi, gelir kaynaklarının veriminin iyi hesablanmasına ve bu arada bilhassa memleket ekonomisinin gelecek yılı içinde geçireceği seyrin iyi tahmin edilmesine bağlıdır. Büdcenin görünüşte denk olarak (gelirin masraflarla müsavi) hazırlanması, tek başına bir şey ifade etmez. Bu tevazünü, büdce tatbiklerinin teyid eylemesi lâzımdır. Bundan ancak iyi tahmin edilen büdceler iyi tatbik edilebilirler, neticesi çıkmaktadır.

Bu görüşe göre, tahsilâtın geçen yıla nisbetle fazlalık vermesinden daha ziyade, büdce tahminlerine göre fazla olmasının malî bakımdan büyük ehemiyeti vardır: Sekiz aylık tahsilâtımızın geçen yıla nazaran fazla oluşu memleketin ekonomik sahadaki gelişimini gösteriyor. Onun, büdce tahminlerine göre fazla olması, büdcelerimizin ne kadar hassas bir titizlik ve realist görüşle hazırlandığını, üzerinde çok dikkatli, çok ciddî emek sarfedildiğini anlatıyor.

***

Yıllardanberi memleketimizde alışılan ve normal telâkki edilen bu neticenin, bugün birçok memleketlerin içinde bulundukları malî sıkıntılar karşısında ne büyük bir mazhariyet olduğunu ayrıca belirtmek lâzımdır. Büdce sıkıntısı içinde bucalayan, büdce tatbiklerinden umdukları neticeyi alamıyan ve her yıl büdcesi büyük açıklarla kapanan birçok devletlerin baş vurdukları malî çareler, memleketlerinin umumî hayatına tesir yapacak dereceye varmaktadır.

Rejimimizin, memlekete saadet getiren esaslardan biri olarak benimsediği bu mevzu, birçok memleketler için bugün bir hasret mevzuudur. Yepyeni bir hayat nizamı kuran inkılâb, bunu mütevazi büdce çerçeveleri içinde gerçekleştirmiştir.

Bu netice, bugünkü şartlar içinde cidden öğünülmeye lâyık bir muvaffakıyettir.

**

SEKİZ AYLIK TAHSILATIN GELIR NEVILERINE GÖRE DAGILIŞI

VARİDATIN NEVİ	1936	1937	FARK
Hayvanlar vergisi	12 477 840	14 980 347	2 502 507 +
Kazanç vergisi	14 621 313	17 050 647	2 429 334 +
Gümrük vergi ve resimleri	30 704 718	32 353 614	1 648 896 +
Muamele vergisi	14 534 157	18 404 934	3 870 777 +
İstihlâk vergisi	11 717 053	13 856 492	2 139 439 +
Damga ve harçlar	6 506 112	7 914 571	1 408 459 +
İnhisarlar	28 226 327	27 267 719	958 608 —
Buhran, muvazene, hava kuvvetlerine yardım vergisi, tayyare resmi	27 933 832	33 048 792	5 114 960 +
Buğdayı koruma vergisi	4 753 905	5 016 409	262 904 +
Diğer varidat	11 425 107	12 966 936	1 541 829 +

Yazan: Alexis Tolstoi No: 1

Meşhur sovyet artisti Alexandre Menchikof Büyük Petro rolünde

İstanbul borsası

15 - 2 - 1938

PARALAR

	ALIŞ	SATIŞ
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	123.—	126.—
Frank	76.—	82.—
Liret	98.—	106.—
Belç. frangı	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İs. frangı	575.—	582.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kuron Çek.	78.—	82.—
Şilin Avus.	21.—	23.—
Pezeta	—.—	—.—
Mark	26.—	29.50
Zloti	20.—	22.—
Pengö	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Yen	—.—	—.—
Kuron İs.	30.—	32.—

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	629.50	630.—
Nevyork	0.798840	0.79575
Paris	24.26	24.21
Milâno	15.1787	15.165
Brüksel	4.6975	4.695
Atina	86.815	86.7460
Cenevre	3.4322	3.4295
Sofya	63.5425	63.4920
Amsterdam	1.4245	1.4233
Prag	22.6767	22.6587
Viyana	4.21	4.2063
Madrid	12.39	12.3810
Berlin	1.9745	1.9712
Varşova	4.1985	4.1952
Budapeşte	3.9880	3.9880
Bükreş	106.275	106.19
Belgrad	34.2732	34.2460
Yokohama	2.7290	2.7268
Moskova	23.665	23.685
Stokholm	3.0794	3.0794

ESHAM VE TAHVİLAT

	AÇILIŞ	KAPANIŞ
1933 Türk borcu I.	19.—	19.—
	(Vadeli)	
„ „ „ II.	19.—	19.—
	(Vadeli)	
„ „ „ III.	19.—	19.—
	(Vadeli)	
Sivas - Erzurum Hattı İs. I.	95.—	95.—
„ „ „ III.	95.—	95.—
Anadolu D. Y. I ve II.	40.75	40.75

Pariste

Tekirdağlı Hüseyin Letonyalı Passmanı 14 dakikada yendi

Paris, 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Türkiye ağır sıklet profesyonel güreş şampiyonu tekirdağlı, dün ilk güreşini büyük bir kalabalık huzurunda yaptı. Türk şampiyonuna hasım olarak kuvvetli güreşçiler yetiştirmekte meşhur olan Letonyanın haşin güreşile tanınmış şampiyon Passman çıkarılmıştır. Herkes, Avrupaya bilhassa Dan Kolof ve Deglane gibi büyük güreşçilerle savaşmağa gelmiş olan tekirdağlının bu ilk karşılaşmasını alâka ile bekliyordu.

Tekirdağlı, güreşin bidayetinden itibaren atılgan ve çevik oyunlarını tatbika başlamış ve 100 kilo sıkletindeki letonyalıyı 14 üncü dakikada, iki omuzunu yere getirmek suretile yenmiştir. Tekirdağlının sürati ve müstesna galibiyeti şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.

RADYO

Ankara:

Öğle neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 - 13.30 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 19.00 Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları) — 19.30 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 19.45 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza Sesgör ve arkadaşları) — 20.15 Radyofonik temsil: (Ankara Şehir tiyotrosu artistleri tarafından) — 21.00 Ajans haberleri — 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 - Heinz Mietsner İn einer Rumanischen Tscharda. 2 - Jos. Haydn Der Sturm, Sinfoiie G. dur No: 8. A. Allegro molto. B. Andante. C. Menuetto. Ç. Presto. 3 - Haydn: Fantaisie Mosaïque — 21.55 - 22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul:

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.00 Sözsüz türk musikisi — 19.30 Konferans: Doktor Salim Ahmet tarafından — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Necmettin Rıza ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 20.30 Hava raporu — 20.33 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 20.45 Nezihe ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21.15 Fasıl saz heyeti: okuyanlar: İbrahim Ali, küçük Safiye, kanun Muammer, Hamdi klarinet, ut Cevdet Kozan, tanbur Selâhattin, keman Cevdet, — 21.50 ORKESTRA: 1 - Liszt: Rhapsodie No. 14. 2 - Artemiew: Au petit village russe 3 - Gregh: Nuit Algérienne, suite. 4 - Lefort: Tendre babillage. 5 - Tavan: La Mauresque — 22.45 Ajans haberleri — 23.00 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 23.20 - 23.30 Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa:

OPERA ve OPERETLER: 19.45 Sofya — 20.30 Hamburg — 21 Roma.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSRLER: 10.30 Hamburg — 19.35 Münih — 20 Berlin, Laypzig — 20.35 Budapeşte — 21 Varşova — 21.15 Droitwich.

SOLO KONSERLERİ: 17.30 Viyana — 18.15 Hamburg — 19.30 Laypzig — 20 Monte Ceneri — 21 Frankfurt, Königsberg — 21.40 Viyana — 21.45 Paris.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 8.30 Laypzig — 12 Königsberg, Laypzig.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 12 Droitwich — 17 Budapeşte — 18.20 Königsberg — 18.30 Breslav — 21 London - Regional.

HAFİF MÜZİK: 6.30 Hamburg, Kolonya — 9.30 Berlin — 11 Frankfurt — 12 Breslav, Frankfurt, Hamburg, Kolonya — 14 Laypzig — 14.15 Berlin — 14.30 Kopenhag — 15.25 Hamburg — 16 Königsberg — 19.10 Frankfurt, Hamburg, Münih — 22.30 [illegible]

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stuttgart — 17 Berlin — 18 Stuttgart.

DANS MÜZİĞİ: 21.10 Breslav — 22 Floransa — 22.30 Münih — 23 Krakovi, Lemberg, Milâno, Vilna — 23.10 Budapeşte, Poste Parisien — 23.25 London - Regional — 23.50 Droitwich — 24 Lüksemburg.

Aksu kurtarıldı

İstanbul, 15 (Telefonla) — Sinobda İnceburun'da karaya oturan Aksu vapuru bugün kurtarıldı. Aksu Sinob'da tamir görecek ve sonra İstanbula gelecektir.

İsviçrelilerle görüşmeler devam ediyor

İsviçrelilerle bir müddettenberi deva metmekte olan ticaret ve kliring anlaşması etrafındaki görüşmelerin yakında bitmesi beklenmektedir. İsviçre ticaret heyeti hükümetimize bir proje vermiştir. Ekonomi Bakanlığı bu proje üzerinde incelemeler yapmaktadır.

Birinci kısım

— 1 —

Sağnka sobanın üzerinden (1) kendini koyuverip arkasını nemden şişmiş kapıya çarptı. Yaşka, Gavrilka, Artamoşka da onu takib ettiler. Birdenbire canları su istemişti. İzbenin karanlık, buz gibi medhaline sokuldular. Arkaları sıra ekşi bir koku ile beraber duman ve buhar fışkırdı. Çatlaklardan mavimtrak kar görünüyordu. Hava soğuktu. Fıçıdaki suyun üzeri ve yanındaki tahta maşrapa buz tutmuştu.

Çocuklar, yalın ayak, tepiniyorlardı. Sağnkanın başı bir örtü ile sarılı idi. Yaşkanın ayağında yırtık, pırtık bir pantolon vardı. Gavrilka ile Artamoşka ise topuklarına kadar inen birer entari giymişlerdir. Anneleri, izbenin içinden seslendi :

— Şeytanlar !.. Hey.. kapıyı.. kapıyı !

Kadın sobanın yanında ayakta duruyordu. Çıra (2) çıtırdayarak, dik bir alevle yanmağa başladı. Annenin buruşuk yüzü yarıkaranlıktan çıkarak aydınlandı, yırtık yemenisinin altında, Meryemana tasvirindekiler gibi derin, ve ağlamaktan kurumuş gözleri göründü. Sağnka müphem bir korkuya kapılarak kapıyı bütün kuvvetiyle kapadı, su çekti, bir buz parçasını dişledi, kardeşlerine su verdi ve fısıldadı:

— Dondunuz değil mi ? Yoksa çıkıp, babam atı nasıl koşuyor seyrederdik.

Avluda, babaları atı kızağa koşuyordu. Lapa lapa kar yağıyordu. Sanki kurşunî gök yüzü karla dolu idi. Yüksek bir tahta perdenin üzerine karakargalar konmuştu. Soğuk, dışarda, izbenin medhalindeki kadar keskin değildi. - Karısı için İvan Artemiç, kendisi için kısaca İvançka ve diğer köylüler için de, soy adı ile, Brovkin olan babanın başında, çatık kaşlarına kadar geçmiş bir külâh vardı. Karmakarışık kumral sakalı kim bilir ne zamandır tarak yüzü görmemişti. Parmaksız yün eldivenleri, kendirden bükülmüş bir kuşak ile beli sıkılı kaba saba kaftanının yenlerine kadar giriyor ve lapçınları, içine gübre karışmış, kar üzerinde kayıyordu. İvan Artemiç koşumları merak ediyordu. Her tarafında düğümler vardı. Kendisi gibi bodur ve karnı fena gıda yüzünden şişkin yağız atına küfürler savuruyordu:

— Doğru dur, uğursuz !

Kapının dibine çişlerini eden çocukları, titreşerek, eşiğin üzerine toplanmışlardı. En küçükleri Artamoşka çeneleri biribirine vurarak zorla kekeledi:

— Zarar yok. Sobanın üzerine çıkar, ısınırız.

Nihayet İvan Artemiç, kızağı koşmağa muvaffak oldu. Ata su verdi. Hayvan, uzun uzun, soluya soluya kıllı kaburgaları sarsıla sarsıla içti.

İvan Artemiç :

— Doya doya yem yemiyorsun, hiç olmazsa karnını su ile doldur.,, diyerek yün eldivenlerini giydi ve kızağın içindeki samanların altından kırbacını aldı, çocuklara bağırdı:

— Haydi bakayım, içeri girin... çabuk.

Sonra, kızaktaki samanlar üzerine uzanarak, cümle kapısından çıktı, karlı, iri çam ağaçlarının önünden, hafif bir tırıs ile, efendisi, asîl Volkov'un evine doğru yol aldı.

Sağnka :

— Ne soğuk! Sanki ısırıyor, dedi.

Çocuklar karanlık izbeye koştular, sobanın etrafını aldılar. Kapkara tavana sıcak ve kuru dumanlar toplanıyor, kapının üzerindeki delikten çıkıyordu. Ana pazı ile karışık arpadan hamur açıyordu. Ne de olsa aile pek o kadar yoksul değildi. Bir atları, bir inekleri, dört tane de tavukları vardı. Çıranın ateşleri suya cızırdayarak dökülüyordu. Sagnka kardeşlerini bir kocukla örttü. Çocuklar örtünün altında, köşe bucakta kımıldanan, homurdanan *"ismi lâzım değil"* den korkularını birbirlerine anlatmağa başladılar.

— Dün akşam, gözlerim kör olsun ki korktuk.. Kapının önündeki çöpleri gördünüz mü ? Üstünde de süpürge vardı ? Ben, sobanın tepesinden baktım. Süpürgenin altından silkindi, kalktı, her tarafı kıllı, kedi gibi bıyıkları da vardı.

Çocuklar "Ay.. ay.. ay.." diye titreşiyorlardı.

— 2 —

Belirsiz bir yol, ormanın içinde uzanıyordu. Asırlar görmüş çamlar gök yüzünü kapıyordu. Etrafta pırnallık, devrilmiş, kurumuş ağaçlar, kasvetli manzaralar.

Bundan iki sene evvel, Vasili Volkov'un oğlu Vasili bu toprakları, Moskovanın hizmetinde olan babası asîl Sotnik (3) den ayrıldığı zaman hazineden almıştı. Vasiliye 450 dönüm arazi, 37 hane vermişlerdi. Köylüleri de onun ismine kaydedilmişlerdi.

Vasili kendine bir ev yaptırdı, fakat mevcud parasını hep bu işe sarfettiği için, arazisini, komşu Nikolski manastırına ipotek etti. Papaslar faizi istedikleri gibi tesbit etmişlerdi. Bir ruble için yirmi kopek alıyorlardı.

Çarın hizmetinde bulunabilmek için Vasilininin güzel bir ata, bir zırha, bir kılınç ve bir karabinaya ihtiyacı vardı. Bundan başka, bütün teçhizatı ve iaşesi kendine aid olmak üzere üç muharib de bulundurması lâzımdı. Manastırdan ödünç aldığı para bu masraflara ancak kâfi geldi. Ne ile geçinecek ? Hizmetçilere ne yedirip içirecek ? Muhterem papasların faizini nasıl ödiyecek? Adama onlar faiz mi bağışlarlar hiç! Bunca kaygı altında ezilen Vasili, ensesini kaşıyıp duruyordu. Çarın vergi memurları da aman bilmiyorlardı. Yeni ordular, yeni iradeler, yeni vergiler, yeni angaryalar. İnsanın elinde ne kalıyor? Mujiklerden de canlarından başka ne alınabilir? Ölen Çar Alekseyi Mihailoviç'in açtığı muharebelerden, karışıklıklardan, isyanlardan sonra Rusya, sefil, bedbaht olmuş, zayıf düşmüştü. Haydud Stenka Rasin — Allâh belâsını versin! — bütün cinayetlerini rus topraklarının her tarafına yaydıktan beri köylüler Allâhı unuttular. Biraz daha sıkıştırmağa kalktın mı, hemen dişlerini gösteriyorlar, sefaletten kurtulmak için, Don steplerine, kazakların yanlarına kaçıyorlar. Hiç bir irade, hiç bir kılınç onları oradan geri getiremiyor. Güç zamanlar !

Bodur at tıkır tıkır ilerliyor, kılları buz tutuyordu. Dallar, hayvanın boynundaki eğri ağaca çarpıyor, karlar toz halinde dökülüyordu. Ağaçların gövdelerine yapışmış uzun kuyruklu sincaplar, yolcuya bakıyorlardı. Ormanlar bu hayvancıklarla dolu idi.

Kızağa uzanmış olan İvan Artemiç düşünüyordu. — Mujiklere kalan tek şey düşünce idi. —

(Sonu var)

(1) Rusyada sobalar bir nevi bizim tandırlara benzer. Şu farkla ki muazzamdır, kimisi dıvar içindedir, kimisi meydandadır, üzerine çıkılıp oturulabilir ve yatılır.

(2) Fakir köylüler, Rusyada, lamba yerine hep çıra yakarlardı.

(3) Sotnik yüzbaşı demektir. Sotnik bir Sotniya'nın kumandanıdır. Sotniya da kazaklardan mürekkeb yüz kişilik bir kuvvettir.

Sağlık bahisleri :

Veteriner mesleği ve Veterinerlerin vazifeleri

Ankara halkevinin tertib ettiği konferanslar serisinden olmak üzere Ankara veteriner fakültesi şeflerinden Dr. med. vet. Cemal Köni Ankara halkevinde "Veteriner meslek ve tababeti, veterinerlerin vazifeleri,, hakkında projeksiyonlu bir konferans vermiştir. Bu konferansı hülâsa olarak naklediyoruz :

Konferansa 18 inci asrın sonlarına kadar veteriner mesleğinin yalnız Türkiyede değil, hattâ bütün Avrupada bile geri bir halde bulunduğunu, hasta hayvanların tedavileri, hastalıkların sebeb ve mahiyetleri bilinmemesi yüzünden pek basit bir şekilde yapıldığını ve bu sebebden elde edilen muvaffakiyetlerin pek az olduğunu söylemiştir. Bilhassa o zamanlar bulaşık hayvan hastalıkları savaşının bir felâket teşkil ettiğini ve bundan dolayı bu gibi bulaşık hastalıkların her tarafta yaygın ve münteşir bir şekilde bulunduğunu ve bir misal olarak da sığır vebasını ele alarak bu hastalığın 18 inci asırda Almanyada 18 milyon ve bütün Avrupada 200 milyon sığırın bu hastalıktan telef olduğuna işaret etmiş, işte bütün bu gibi ihtiyaçlar dolayısile her tarafta veteriner mekteb ve müesseselerin açılmasına lüzum hasıl olduğunu söylemiştir.

Bu kısa veteriner tarihçesine nazaran bundan 150 yıl önce veterinerlerin gerek ilmî ve gerek amelî bir surette inkişaflarının bütün bir memleket ulusu için mühim bir keyfiyet olduğuna işaret etmiş, bugün veteriner tababetinin mütekâmil ve modern bir şekil aldığını isbat için muhtelif hayvan hastalıkları tedavi metodlarını, asepsi, narkoz, rontken teşhis ve elektrik tedavilerinden bahsetmiştir. Bu gün Avrupa memleketlerinde yalnız büyük şehirlerde değil, hattâ bazı köylerde bile pratik veterinerler tarafından idare edilen bir takım hayvan kliniklerinin mevcud olduğunu söylemiş ve memleketimizde de bu gibi teşkilâtın tatbikine geçilmesi lüzumuna işaret etmiştir.

Bundan sonra Dr.Cemal Köni veterinerlerin esas vazifelerine girerek bu gün veterinerlerin hasta hayvanları iyi etmenin meslekî bakımdan mühim vazifeleri olduğunu, bundan başka hastalık getiren bütün tesirlerden hayvanlarımızı korumak icab ettiğini kaydederek, şayed bulaşık hayvan hastalıkları zuhur etmişse savaş tedbirlerile bunların önüne geçilmesi icabettiğini, yalnız bu gibi savaş tedbirleri için sırf elde mevcud nizamname ve talimatın kâfi gelemiyeceğini, zaman, maksad, tesir ve tatbik tarzlarını daima göz önünde bulundurarak bunların halk ekonomisine ilmî, pratik ilerlemelere göre uydurulması icabettiğini söylemiştir. Bu gün tatbik edilen bulaşık hayvan hastalıkları nizamnamesinin uzun senelerin incelemeleri, ilmî tecrübe ve müşahedelerin mahsulü olduğunu ve bunların nazarî olarak yapılmış şeyler olmadığına işaret etmiştir.

Bu gün bulaşık hayvan hastalıkları savaşı ile tam bir muvaffakiyet elde edildiğine göre mevcud savaş tedbirleri ihtiyaca kâfidir ve bu başarmaları bir taraftan memleket içinde bir plân altında tatbik edilen savaş tedbirlerine ve diğer taraftan da ecnebi memleketlere karşı ittihaz edilen korunma tedbirlerine medyun bulunmaktayız.

Keza bulaşık hayvan hastalıkları ile insan sıhatının korunması hususunda elde edilen başarmaları da veterinerlere bir gurur verebilir; şarbon, kuduz, ruam gibi, hayvanlardan insanlara geçen tehlikeli ve ölümü mucib olan hastalıkların bu gün insanlarda istisnaî vakalar teşkil etmektedir. Veterinerler için ayrıca genç hayvan hastalıkları, hayvan yetiştirme ve ıslâhı (zootekni), hayvan sigortası işleri de birer meşgale sahasıdır, fakat bunlardan başka veterinerler için mühim bir vazife de (kasaplık hayvan ve et muayenesi ve hayvanî gıdaların muayene ve kontroludur. Veterinerler bu vazifeyi üzerlerine almakla insanların sıhatı ile alâkadar mühim bir iş ve vazifeyi başarmış olmaktadırlar. Çünkü hastalıklı veya hastalık âmilleri ile pislenmiş bir et insan sıhatına muzurdur.

Konferansçı yalnız hem halka temiz ve hastalıksız bir et temini, ve hem de hayvanları sıhatta ve sağlam bir halde tutmak için kasaplık hayvan ve et muayenesinin mutlak surette belediye mezbahalarında yapılması icabettiğini, yalnız belediye mezbahalarının tam bir surette vazifelerini yapabilmeleri için aynı zamanda şu iki noktanın da mutlaka nazarı itibara alınmasını ehemiyetle kaydetmiştir :

1 — Mezbahaların umumî hakka malik belediyeler tarafından idare edilmesi,

2 — Mezbahaların bir veterinerin mesuliyeti altında bulunması, yani mezbaha direktörünün veteriner olması.

Küçük Dış Haberler

× Paris — Paris gazeteleri, fiatlarını 40 santimden 50 santime çıkarmağı düşünmektedir. Epok gazetesinin bildirdiğine göre, eyalet gazeteleri, bu yeni zamma taraftar değildir.

× Belgrad — Maliye nazırı, Nafıa işlerine tahsis edilmek üzere 500 milyon dinarlık yeni devlet bonoları çıkarılması için meclise yeni bir kanun lâyihası tevd ietmiştir .

× Brüksel — Belçika başvekili Janson, katolik ayândan Smet'e iktisad ve orta sınıflar nezaretini teklif etmiştir. Smet bu teklifi kabul etmiştir .

× Bükreş — Kıral Karol Fransa elçisi Thierry'yi kabul ederek kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

× Roma — Palma'dan Osti'ye gelmesi beklenen yolcu tayyaresinden 48 saatten beri haber yoktur. 10 yolcu ve 4 mürettebat hakkında hiç bir ümid beslenmemektedir.

× Berlin — Von Ribbentrop, japon sefarethanesinde kordiplomatik şerefine yapılan kabul resminde hazır bulunmus ve bu suretle haricive nazırı sıfatile ilk defa olarak bir kabul resmine iştirâk etmiştir.

Bir Avrupalı Gözü ile AMERİKADA SPOR

ADAMA-ADAM

Yazan: H. Lechenperg — 37 — *Çeviren: Kerim Bükey*

katî ve zafer tamdir. Ama, bazı şartları nazarı itibare almak lâzım. Bazı şartlar olmasaydı. Oyleya, vaziyet ihtimal büsbütün başka türlü olabilirdi. Doğrusu... ve birdenbire artık ne sarahat ne de katî bir netice kalmamıştır. Ve gene herkes yenisini, yeni büyük maçı bekliyor...

*

Serbest güreş

Güreş sporu Amerikada birinci sınıf sporlara dahil değildir. Yani : Baseball, futbol ve boks gibi umumî alâkayı uyandırmaz. Ticaret noktayı nazarından birinci sınıf olması lâzımdı, ve insan düşünmeden boksdan fazla güreşe daha çok kişinin daha çok para vererek seyrettiğine hükmeder. Fakat ne olursa olsun Amerikada güreş sporu Avrupadakinden çok daha mühimdir.

Amerikada güreş baştan aşağı ticarettir.

Tabiî güreş amatörleri de var. Kolejlerde, kulüblerde. Fakat bunları halk nadiren seyreder. Ve Gazetelerde bahisleri hemen hemen hiç geçmez.

Anlaşmamazlığa yer bırakmamak için : Amerikada klâsik greko romen güreşini kimse bilmez. Herkes yalnız "Catch as catch can" denilen güreşi tanır. Bu, belki en kolay olarak "serbest" güreş diye tavsif edilebilir. Çünkü her iki güreşci de istediği tutuş ve istediği oyunu tatbik etmekde serbesttir. Hasmına tokat atabilir, başı ile hücum edebilir, eğer elinden gelirse hasmının bir kolunu ve yahud bir bacağını kırabilir, işine gelmeyen bir tutuşu hasım bıraksın diye gıdıklıyabilir, üstüne basar, çiğner, ayaklarını suratına dayar, dizini çenesine yerleştirir.

Yapmasına müsaade edilmeyen bir kaç şey de mevcuddur. Fakat her nedense aktörlerle güreş hakemleri arasında kaideler hakkında daimî bir ihtilâf vardır. Durmadan birbirleriyle münakaşa ederler ve güreşçiler ve yahud hiç olmazsa ikisinden biri, ellerini havaya kaldırarak kendisine yapılan haksızlığı protesto ile seyircileri ikna etmeğe çalışır. Sırtı yere gelmiş ve yenilmiş de olsa, af edemez ve unutulamaz, tabiatiyle kabahatli bulunan hakemin üstüne atılmaması için polis kuvvetiyle ve güçlükle zaptedilir, ve seyirciler gülerse, çileden çıkar ve müsabakaya aşağıda devam etmeğe hazırlanır.

Seyirciler de güler. Bu müsabakalarda gözünden yaş çıkıncaya kadar gülmekten kendini kim tutabilir. Çoğu zengin ve hattâ ekseriyetle adam akıllı göbekli, hattâ bazan sakallı herifler en akla gelmiyecek vaziyetlere girerler, bazan acıdan suratları buruşur, bazan gayri insanî sesler çıkarırlar, sonra gene başları kızar ve hasmının gözünü çıkarmak istiyormuş gibi üstüne atılırlar.

Seyirciler güler. Burada hile yapıldığı söylenemez, çünkü seyirciler bütün işi başından itibaren pek ciddiye almıyor ve hattâ hiç de trajik bulmuyorlar. Imkân dahilinde çok hareket görmeğe geliyor ve durmadan hareket görüyorlar. Newyorkda altı hafta içinde en az yirmi güreş tertib edilir ve her defasında asgarî altı ile sekiz güreş vardır, ve her güreşde de bir saniye müsabıklardan biri yerde, bir saniye öteki yerde olur. Pozisyonlar şimşek süratiyle değişir, şimdi hasmını iyice kıstıran güreşçi bir dakika sonra kendisi yerde kımıldanamıyacak bir vaziyetde ve yenilmek üzeredir. Fakat birdenbire gene ayağa kalkmıştır, ve bu sefer öteki güreşçi meydanda yokdur, çünkü güçlükle ve Gazetecilerin yardımı ile ringe tırmanmakla meşguldür.

Oldukça çılgın, delirmiş bir havra, fakat ne de olsa metodlu !

Enternasyonal kış sporları haftasında Alman Bob kızağı ekibi

Jim Londosa öğle yemeği

Newyorkun şark tarafında bir Yunan lokantasında oturuyoruz. Oturuyoruzdan maksad, acizleri ve bir kaç hafta evvel "Catch as catch can" da dünya şampiyonluğu unvanını kaybeden Jim Londos. Genç Ire Omahoney ile halef selef oldular.

Jim Londos dün de bugün de ringde korkulacak bir tiptir. Oldürücü silâhı — ringde iplere tutunarak yarım metre havaya sıçramasıdır. Güreşi öyle idare ediyor ki, hasım başı ile karnına doğru hücum ediyor ve bu suretle müthiş bir darbe indirerek devirmeğe çalışıyor. Bu saniyede ve yahud bu saniyenin beşde birinde, Londos "Flying Tackle" denilen öldürücü silâhını kullanıyor. Havaya sıçrıyor ve hasım, kafasiyle Jim Londosun midesini değil ayaklarını buluyor, bunlar da kendisini müthiş bir kuvvetle geriye tepiyor. Bu bir iki defa tekrar ediyor ve nihayet Londos birdenbire daha yükseğe sıçrıyor ve hasım bu defa tutunacak bir yer bulamadığı için olanca hızıyle seyircilerin üstüne yıkılıyor. Oradan da nadiren ringe avdet edebiliyor.

Buna mukabil O'Mahoneyin öldürücü silâhı "Irish Whip" (Ingiliz kırbacı) dır. Müsabaka biraz kızıştıktan sonra karşısındaki güreşçinin elini iki eliyle yakalıyor ve hasmı bir kırbaç ve yahud bir Lasso gibi kullanmağa başlıyor. Ringde sağa sola savuruyor, iplere doğru atıyor gene geri çekiyor, ve hasım da kolunu kırmak riskine girmek istemiyorsa bu hareketlere uymak mecburiyetinde. Netice : Hasım artık sağını solunu, aşağıyı yukarıyı şaşırıyor, ve "Irish Whip" den kurtulduğu zaman kendi kendine iki omuzunun üstüne yatıyor. Son zamanda yükselmeğe başlayan ve ringde daima vahşi sesler çıkaran Hindli Chief Little Wolfin "Indian Foot Trap" (Hind usulü ayak kapanı) denilen başka bir metodu var. Her nasılsa iki bacağı ile hasmın yerde yatan bir bacağını bir saç örgüsü şeklinde sarmağa muvaffak oluyor. Hasım ne ayağa kalkabiliyor ne de yatabiliyor, her ikisi de müthiş sancılar içinde kıvranıyorlar, ve üç bacak da kırılmak tehlikesindedir, fakat bu tehlike hasım için daha büyüktür.

(Sonu var)

1 Gün İçin

Dört bayram günü

Dört bayram günü, çalışanlar için, dört dinlenme günü oldu. Havalar - ah o deli lodos olmasaydı! - denilebilir ki müsaade etti: Ankara sokakları kadınlı erkekli bayram ziyaretçileriyle doldu. Buzlu kış soğuğu, yahud sulusepken hüküm sürseydi onların hali ne olurdu, bilmem: Otomobil masrafını, yahud hastalıkları düşünün!

— Bayram ziyaretlerini tabiî buluyor musunuz? Sokak sokak, kapı kapı gezmeler neyin ifadesidir?

Fakat bu eski âdetler üzerinde ısrarla durmıyalım; çocuklarımız kalbi kalbe bağlayan hakikî sevgiyi daha iyi bilecekler, bayramlarda manâ arayacaklar, yeni elbise giyip neşelenmek lüzumunu meselâ 30 ağustosta ve meselâ 29 ilkteşrinde hissedeceklerdir. *irakai dem* hurafesi, 1938 türklerine henüz bayram ettiriyorsa bunda fazla bir zarar aramıyarak 1948'i bekliyelim; zaman yeni ve iyi itiyadların teessüsüne yardım edecektir.

"Kızılay" gazetesinde *hâdiseler peşinde* başlığı ile yazan arkadaşın fikrine tamamiyle iştirâk etmiyorum: Eğlence yerlerinin azlığı ve eğlencelerin pahalılığı başka, fakat Ankara'da dahi - eğlencenin mahiyeti tayin edilmek şartiyle - pekâlâ eğlenilebileceğine kaniim; ben dört tatil günümü şöyle geçirdim:

Cuma günü otobüse binerek Çankaya'ya ve Keçiören'e gittim. Çankaya'da Ankaranın bulutlu manzarasını seyrettim; Keçiören'de sessiz dağların zevkini sürdüm; akşam Paviyon pek neşeli idi.

Cumartesi günü Kavaklıdereye kadar yürüyerek çoktan göremediğim bir dostumla, soba başında, hemen her şeyden saatlerce konuşabilmenin eşsiz tadını tattım: *Dostluk ve konuşma...* Ikisinin de kıymeti üzerinde bir ân zihin yürünüz. O akşam Şehir lokantasında Biyanko'ları dinledim: Karmenleri, toreadorları, muhabbetleri, kinleri, hattâ kanlı ihtilâlleriyle bütün İspanya... ve dans.

Pazar günü millî küme maçlarının birincisine seyirci oldum: Futbol, satranç gibi, dinlendirici ve düşündürücü bir oyundur; fazla olarak onda gençliğin bütün heyecanı da vardır. Bundan daha iyi eğlence olabilir mi idi? O akşam, üç dostla iki parti briç oynadım:

— Bu kâğıdla dört pik değil, fakat mükemmel bir üç sanzatu yapılabilirdi!

— Deklarasyonun daima yanlış!

Briç münakaşaları klâsik münakaşaların en rahatlarındandır.

Pazartesi sabahını yatakta, kahve içerek ve eski gazeteleri karıştırarak geçirmek gibi, tatil günlerine has bir yarıtenbellik içinde öğle ettim. Akşam üstü, gene yürüyerek, şehre, Yeni Sinemaya geldim. Melek (çıplak melek neden?) filmi Marlen Ditrih'in en muvaffak filmlerinden biri idi: Onu hayranlıkla seyrettim.

Dört bayram günü, işte böylece, arayıp bulamadığım, tamamiyle kendime aid, istediğim gibi tasarruf ettiğim, dört tatil günü oldu. — N. Baydar.

YEŞİL DEFTER

Yazan: Margörit Randü

1

Kara maske

I

Gayet zengin döşenmiş bir yazıhanede iki kişi idiler. Bu iki kişiden birini polis ancak şöhreti ile tanıyor ve "Kara maske"yi hiç bir şantajdan çekinmez, pek maharetli ve pek tehlikeli bir haydud sayıyordu; bunun muavini olan öteki ise, çete reisinin emirlerini icraya memur bulunuyordu.

Bu iki kişi, bu sırada, ehemiyetli bir işi münakaşa etmekte olacaklar ki çehrelerinde derin bir ciddiyet vardı, ve görüşürken içmiş oldukları püro cigaralarının dumanları da bir eylûl sabahına açılan pencereye doğru kalın dalgalar halinde kıvrıla kıvrıla çıkıyordu.

Kara maske — üzerinde bir isim yazılı kâğıdı muavinine uzatarak — son sözünü söyledi :

— Anlaşıldı; bundan sonra bu adamla meşgul olacağız. Kendisinden muhalefet göreceğimizi zannetmem; zira bütün vesikalar elimizde...

Böyle diyen Kara maske, elindeki zarfı küçük bir klasöre yerleştirerek dıvardaki bir deliğe soktu. Bu delik bir yay tıkırdısı ile kapanırken dıvarda meşhur Çembers ansiklopedisinin cildleri belirdi.

Kara maske, tekrar yerine otururken muavinine:

— Yazı makinesini alınız, emrini verdi.

Muavin, bir yazıhane üzerinde duran küçük bir yazı masasına doğru dönüp lâstik eldivenlerini ellerine takdı ve makineye de bir kâğıd sürdü. Çekindiği bir cihet varmış gibi sordu :

— Bu işe girişebileceğimizden emin misiniz?

— Siz bana hep bu suali sorarsınız. Şimdiye kadar hangi muvaffakiyetsizliğe uğradım?

— Evet ama Slimut işi...

— Abdal! bu işin neresinde muvaffakiyetsizlik vardı? Muvaffakiyetsizliğe uğramak demek polisçe yakalanmak demektir. Biz dediğin işi — neticesiz kalmış sayılsın diye — vaktinden evel bıraktık. Haydi yazın bakalım! fakat ilk önce bütün tedbirleri alın. Tehlikeden bahsediyor, ve sonra, en basit ihtiyatı unutuyorsunuz!

Muavin omuzlarını silkti ve eline bir kâğıd bıçağını alarak makinenin içine doğru eğilip bir şeyler yaptı. Nihayet, bir dakika sonra haber verdi:

— Hazırım.

Kara maske, muavinine şunları yazdırdı:

"1913 de, Brayton'daki İnglend otelini unutmağı münasib görüyorsunuz. Halbuki bende öyle vesikalar vardır ki vermeği veya satmağı muvafık göreceğim kimselere bütün hâdiseyi hatırlatabilir. Şartlarımı öğrenmek isterseniz perşembe günü, saat on birde, yer altı şimendüferlerinin Varirk istasyonu önünde bulununuz. Sonra, orada duracak olan otomobile binininiz. Polise haber verecek olursanız kendinizi muhakkak bir tehlikeye atmış olursunuz."

Muavin yazıyı bitirirken:

— Bari böyle bir münasebetsizlikte bulunmasa, dedi.

— Merak etme, bu herif böyle şeylerden çekinir! siz mektubu her zamanki gibi tamamlayınız.

Muavin, mektubun altına büyük harflerle yazdı: "KARA MASKE" ve sonra, kâğıdı makineden çıkardı. Mektub zarflanıncaya kadar da lâstik eldivenlerini muhafaza etti. Nihayet, kâğıd bıçağını tekrar alarak makinenin içine eğilip gene bir şeyler yaptı.

— Mükemmel! mektub bu sabah onun eline geçmelidir; bunu da temin ediniz.

Karşı dıvarda bir lambanın yandığını görünce Kara maske sustu; kulaklarına radyo başlığı gibi dinleyici âletler geçirerek bir dakika kadar bu vaziyette kaldı.

Muavin:

— Yeni bir şey var mı? dedi.

— Hayır, çalışacağım.

Kara maske kalkıp kapıya doğru yürüdü.

— Ne zaman görüşeceğiz?

— Yarın, ayni saatte. Hususî merdivenden ininiz.

Ve kapı muavinin arkasından kapandı.

II

Beklenmiyen davet

Soho'daki Old Kompton sokagında yaya kaldırımı kenarında bir genç kız, birini bekliyormuş gibi duruyordu. On dokuz yaşında, ince ve çevik endamlı, samimiyet okunan temiz yüzlü, Alplerdeki mineler gibi koyu mavi gözlü bir genç kız... Soho'da, kendilerini güzelliğin tesirine çabuk kaptıran italyanlar oturur. Bunlardan bir çoğu kızın önünden geçerken hayranlıklarını türlü şekillerde ifade fırsatını buldular. Sarı saçlı bir ingiliz de, yolun bir tarafından öbür tarafına geçeceği sırada, bir an parlayan gözlerle kızın yüzüne bakıp takdirini, böylece anlatmaktan kendini alamadı.

Ve birdenbire kolunu uzattı, kızı bileğinden yakaladı, hızla kendine doğru çekti. Genç kız korku ile karışık bir hiddet ifadesi ile sarışın ingilize bakarken atlatmış olduğu tehlikeyi de farketti: sarışın ingilizin bu katî müdahalesi olmasaydı dalgın dalgın karşı kaldırıma geçeceği esnada süratle gelen otomobilin altında çoktan ezilmiş olacaktı.

— Mis, insan bu sokaklarda dikkatli olmalıdır!

— Oh, teşekkür ederim. Az kaldı dikkatsizliğimin cezasını çekecektim!

Genç kız, bu sözleri söyliyerek kurtarıcısına bakarken onun kül rengi bir kostümü, ayağında getrleri, göğsünde bir çiçeği ve elinde bir kamış bastonu bulunduğunu, yani bu kılığı ile, işi gücü olmadığı için şöylece sokaklarda dolaşmağa çıkmış bir delikanlı olduğunu tahmin etti. Fakat gözleri gencin gözlerine tesadüf edince zevahire aldanmamanın daha doğru olduğunu anladı.

Sarışın genç devam ediyordu:

— Bu kadar dalacak ne vardı! ölseydiniz tahkikata şahid olarak iştirakim lâzım gelirdi. Ne tedbirsizlik, ne tedbirsizlik!

Yarı ciddî, yarı şaka söylenen bu sözlerden zevk alan genç kız kahkahalarla gülüyordu. Fakat delikanlının, o züppemsi kıyafetine rağmen öyle çelik gibi bir pençesi vardı ki... Kızcağız bileğeni oğarken, duymuş olduğu acıyı da şu kelimelerle anlatmak istedi:

— Taksinin tekerlekleri altında birdenbire ölesydim bu kadar acı his etmezdim.

— Kusuruma bakmayın. Fakat kusuruma bakmayın da söz mü? kusurumu af ettirmek için yapacak bir şey var...

— Nedir o?

— Sizi yemeğe davet etmek.

— Fakat size borçlu olan benim.

— Öyle ise yemeği beraber yiyeceğiz... Hey, şoför, buraya gel!

Genç kız otomobile binerken gene gülüyordu. Bütün tecessüs hisleri uyanmıştı. Macera romanlarının devamlı bir karii olan bu genç kız — ciddî sayılmıyacak hal ve tavırlarına rağmen — otomobil altında ezilmek üzere olan kızları kurtardıktan sonra onları lokantaya davet eden kahramanlara karşı daima hayranlık duymuştu. Şunu da söylemek lâzımdır ki bu genç kız henüz on dokuz yaşında idi, ve aldığı terbiye ise modern fikirlerden mülhemdi.

— Nereye gidiyoruz?

Sarışın delikanlı cevab verirken otomobil durdu:

— Buraya, aziz dostum.

— İyi ama, elli metrelik bir yolda otomobile binilir mi ?

— Otomobillere karşı üstünlük duygularınızı muhafaza için, evet... Aksi takdirde otomobillerden çekinilir, ürker, korkardınız... Buyurun, ininiz!

Bütün ailesi, arzusunu derhal yerine getiren bir babadan ibaret olan genç kız, bu otoriter muamelelerde yeni bir zevk bularak itaat etti.

Delikanlı, lokantaya girmesi için geri çekilip kıza yol verirken:

(Sonu var)

Gaziantebin yeni bir gelir kaynağı

Deli tütünü kıymetlendirmek için bir ihracat birliği kuruldu

Deli tütün senede 150.000 lira getiriyor

Gazianteb, (Hususî) — Şehrimizin mühim bir gelir kaynağı olan deli tütünün ehemiyetini tebarüz ettirmek ve yurda iyi bir gelir kaynağı haline getirmek için yeni tedbirler alınmıştır. Deli tütün ekimi, hususî bir kanunla, Antebe tahsis edilmiş bir ihraç malıdır. Nikotini çok olduğundan içmeğe yaramaz, memleketimizde istihlâk edilmez, yalnız Mısıra ihraç olunur. Bu tütün her sene ekicilerine vasatî olarak yüz bin lira getirir. Tütünün çöpünden ayıklanması, sınıflandırılması ve ambalaj yapılması için de kadın erkek 40,000 amele çalışır. Amele yevmiyesi ve tüccarın kazancı da dahil olduğu halde deli tütün memleketimize senede (150) bin liralık bir döviz getirir.

Deli tütün son zamanlarda ekim ve ihracının kontrol edilmemesi ve buradaki ihracatçılarının Mısırda bulunan birkaç sermayedar şirketin komisyoncusu vaziyetinde bulunarak sırf onlar hesabına çalışması yüzünden şamlı ve amerikalı rakibleriyle boy ölçüşememeğe ve kıymetten düşmeğe başlamıştır. Bu vaziyeti gören ticaret odası, 3018 numaralı kanuna dayanarak tütün ihracatçılarını toplayarak "Deli tütün ihracat birliği,, adlı bir birlik kurmuştur. Birliğin nizamnamesi yapılmış, tasdik için iktısad vekâletine gönderilmiştir. Vekâletin tasdikinden sonra birlik resmen kurulmuş olacak ve birliğe girmeyen ihracatçılar bu maddenin ihracından menolunacaklardır. Birliğin gayesi, deli tütünün ekim ve ihracını tahdid ve kontrol etmek, üçüncü, dördüncü sınıf malları satışa çıkartmamak, sermayeleri birleştirerek tütünün kıymetini Mısırdaki kumpanyalara karşı korumaktır.

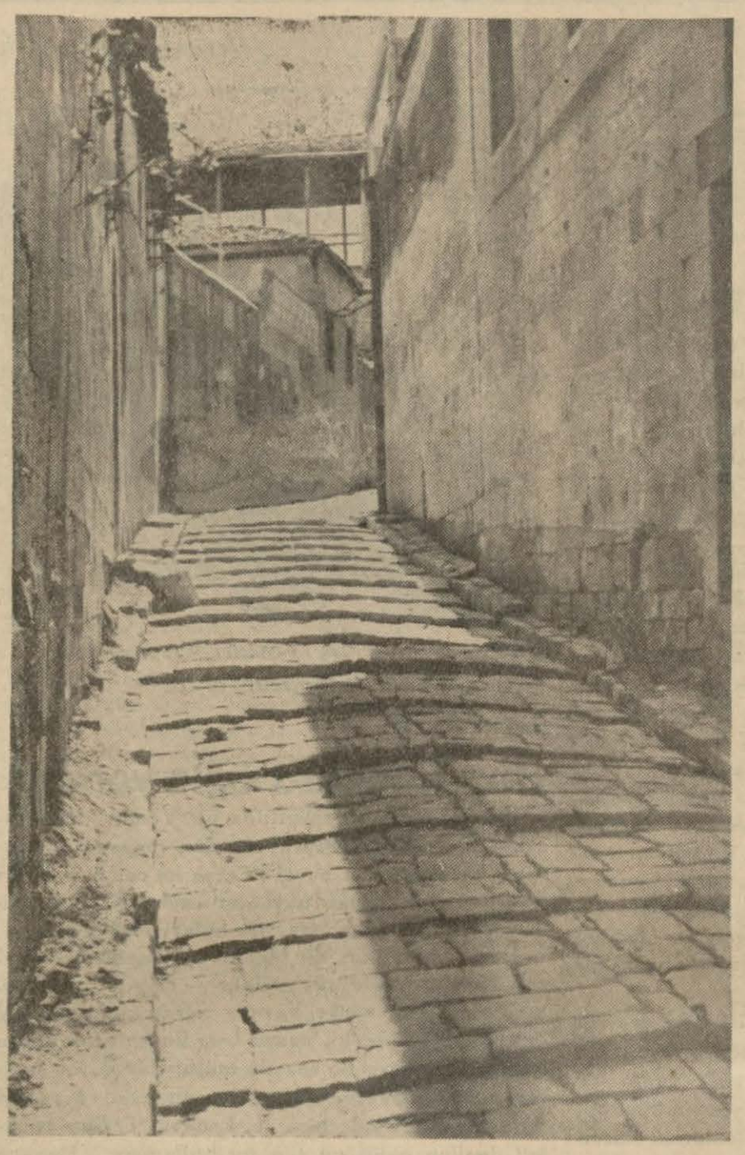

Gazianteb'te eski bir sokağın görünüşü

Bir deli anasını boğazladı

İzmir, 15 (Telefonla) — Aydının Karapınar nahiyesinde tüyler ürpertici bir facia olmuştur. Nuri adında bir delikanlı, annesi Kübrayı bıçakla koyun boğazlar gibi keserek öldürmüştür. Katil yakalanmıştır. Katilin deli olduğu söylenmektedir.

Trabzonda portakal fidanlığı

Trabzon, (Hususî) — Vilâyet portakal, mandarin, limon fidanlığı bu sene genişletilecektir. Fidanlık yeni ağaç dikme mevsiminde halka 10 bin aşılı fidan dağıtacaktır.

Trabzonda mezarlıklar

Trabzon, (Hususî) — Şehir dahilindeki bütün mezarlıklar fennî mezarlığa nakledilmektedir. Sağlık ve güzellik bakımından çok isabetli olan bu karar Trabzonun çehresini çok değiştirecektir.

Giresun ne kadar et yiyor ?

Giresun, (Hususî) — Belediye mezbahasında geçen sene 6206 koyun, 243 kuzu 1887 sığır, 171 dana, 2021 keçi kesilmiştir. Diğer hayvanlarla birlikte 11385 hayvan kesilmiştir. Yapılan hesaba göre Giresunda adam başına senede 18 kilo 257 gram et düşmektedir.

Erzurum hamamları tekrar açıldı

Erzurum, (Hususî) — Temizliğe dikkat etmedikleri için şehrimizdeki bütün hamamlar kapatılmıştı. Hamamlar temizlik şartlarını yerine getirdikleri için açılmalarına müsaade edilmiştir. Sıhiye müdürlüğü hamamlara birer tane şikâyet defteri koymuştur. Defterler her gün kontrol edilmektedir .

Memleketten Haber

Ceyhan nelere kavuştu ?

Yakında elektriğe, suya ve bayındırlığa kavuşacaktır

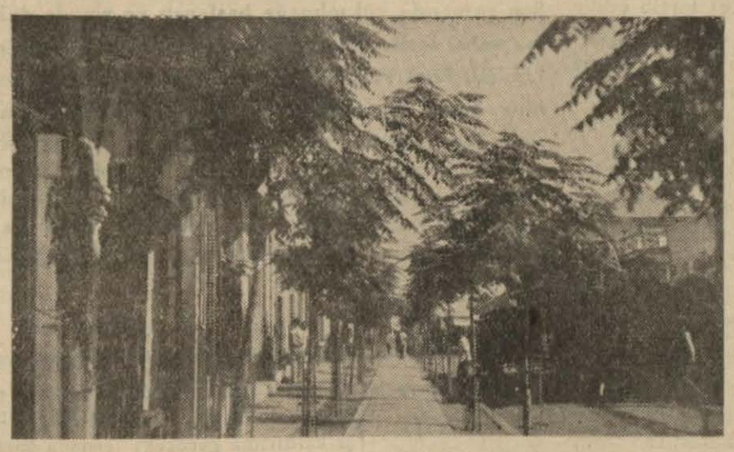

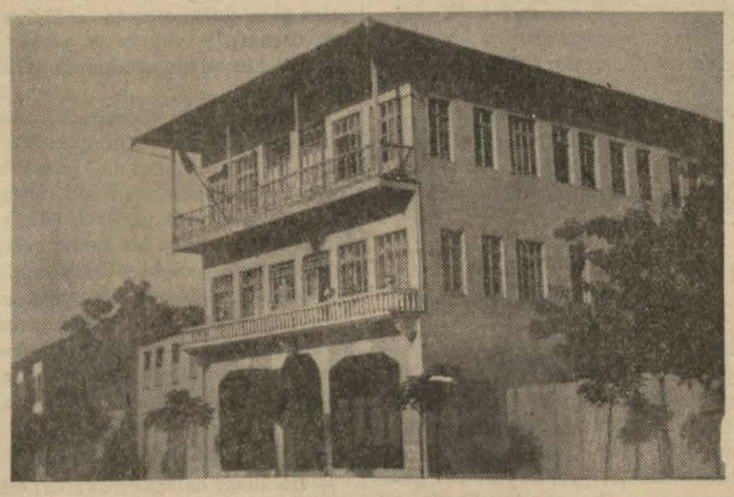

Ceyhanda yeni ağaçlanan ve parke döşenen caddelerden biri
Aşağıda Ceyhan hükümet binası

Adana (Hususî Muhabirimizden) — Yıllardır bakımsız kalan Ceyhan, şu bir iki sene içinde belediyenin gösterdiği çalışmalar sayesinde modern bir çehre almağa başlamıştır.

Üç dört sene evel Ceyhanı gelip görenler şimdi gözlerine inanamamakta, yapılan değişikliklere hayret etmektedirler. Böyle büyük bir kasabanın bir iki yıl gibi pek kısa bir zamanda gelişmesi, kasaba halkını hududsuz derecede sevindirmektedir.

Ceyhanın imarı ve halkının hernususta rahat yaşaması için bilhassa belediye faaliyeti ön safta göze çarpmaktadır. Belediye, Ceyhan yollarını iki taraflı ağaçlandırdı, yaya kaldırımları yaptırdı, çarşıları parke ile döşetti, betondan modern ticaret yapıları inşa ettirdi, yolları genişletti, bir asrî mezbaha, müteaddid umumî halâlar kurdu.

Haber alındığına göre, Ceyhan belediyesi 1938 yılı içinde yeni plâna göre, elektrik işini, su işini tamamen halledecek, istasyona arka taraftan bir yol daha açacak, mezbahanın önündeki parkı halkın istirahatını tamamen temin edecek şekle sokacaktır.

Ceyhan, iki yıl evelki harab çehresini bugün tamamiyle atmış olmakla beraber, yarın daha yeni bir yüzle kendini tanıtacaktır.

Bu yıl Ceyhana bir de şehir telefon santralı kurulacaktır. Şimdiye kadar Ceyhanda şehir telefonu olmaması tüccarları büyük güçlüklere sevketmekte idi. - Ni. Ta.

GİRESUNDA

Azılı bir haydud yakalandi

Bu canavar Bütün ev halkını kurşuna dizmiş, yaralıları evle beraber yakmıştı

Giresun, (Hususî) — Şehrimizde bundan yedi sene evel tüyler ürpertici ve en taş yürekleri bile iğrendirici müthiş bir facia olmuştu. Bütün araştırmalara rağmen bulunamıyan faciânın canavar ruhlu kahramanı nihayet yakalanmış ve cumhuriyet adliyesine teslim edilmiş bulunuyor, tahkikata ve söylendiğine göre facia şöyle işlenmişti:

Facia zanlısı, şehrimiz köylerinden Yavuzkemallide oturan Osmandır. Bundan yedi sene evvel köyde her dediğini yaptırmak zorunda bulunan bu adamla aynı köyden genç ağa arasında bir tarla meselesinden ihtilâf çıkmıştır. Tarla işinin halledilip unutulmasına rağmen, Osman Gençağaya kin beslemeğe ve ondan intikam almağa karar vermiştir. Osman bir gece, Gençağanın evine gitmiş, misafir olmuş, adamcağızın yemeğini yemiştir. Fakat bir aralık tabancasını çekerek ev sahibine kıpırdanmamasını söylemiştir.

Osman, neye uğradığını şaşıran zavallı ev sahibini kıskıvrak bağladıktan sonra odadan çıkmış, bedbaht adamın karısını da aynı şekilde bağlamıştır. Canavar ruhlu adam bununla da hıncını alamıyarak evde bağrışıp ağlaşan masum yavruları da sımsıkı bağlamış ve belinden tabancasını çıkararak bütün ev halkına teker teker ateş etmeğe başlamıştır.

Ana, baba, çocuklar da dahil olmak üzere bütün bir ailenin vücudlarından kanlar fışkırırken, yürekler tırmalayıcı acı feryadlar yükselirken, kana susayan canavar tabancasını beline sokmuş ve büyük bir soğuk kanlılıkla evden dışarı çıkmıştır.

Fakat canavarın vahşeti bununla da bitmemiştir. Cebinden çıkardığı kibritiyle evi ateşlemiş, İçindeki yaralılarla birlikte ev yanıp kül oluncaya kadar vahşi bir zevkle yangını seyretmiş, ondan sonra köyden uzaklaşıp gitmiştir. Facia gece cereyan ettiği için hâdiseyi köyde görenler pek az olmuştur .

Rivayetlere bakılırsa, faciayı gören bazı şahidler, bu canavar ruhlu adamdan korktukları için şahadette bulunamamışlar, hattâ Dursun adında bir adam, Osman aleyhinde şahadette bulunduğu için esrarlı bir şekilde öldürülmüştür. Katil Osman da o vakittenberi gizlenip saklanmağa muvaffak olmuştur.

Fakat o vakittenberi yapılan sıkı araştırmalar neticesinde Osman nihayet yakalanmış ve Giresun ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

Bir adam dondu öldü

İzmir, 15 (Telefonla) — Dikilide Erbeğlide geçen haftaki soğuklar esnasında Halil adında bir adam donarak ölmüştür. Zavallı adamın cesedi bugün bulunmuştur.

AVUKATLIK KANUNU DOLAYISİYLE

Amerikada avukatların bir de düşkün sınıfı vardır

Gazetelerde şöyle ilânlara rastlanır: Bir ay içinde boşanmayı temin ve şahitleri gizlice tedarik eder

— 10

Hayat kıymeti nazarı itibare alınarak elde edilen bu rakamlar Amerikan avukatının çok iyi kazancı olduğunu gösteriyor. Hukuk ve ticaret işlerinde çalışan Newyorklu bir avukatın bu meslek sayesinde senevî yirmi beş bin dolar kazandığı hesab edilmektedir.

Meslekî ahlâk kanununun (Code d'ethique professionnelle) 12 inci maddesi avukatın vekâlet ücretlerini tesbit ederken "avukatlık mesleği umuru adliyenin bir şubesidir, yoksa ticarî bir meslek değildir" diye avukata boş bir tavsiyede bulunuyor. Hattâ paraya doğru bir akın şeklinde avukatın her gün şahidi bulunduğu umumî hayat, onu süratli cereyanına tabi kılarak kazançlı mukaveleler yapmağa sevkediyor.

Fakat burada bahsettiğimiz avukatlar, üniversiteden neşet etmiş ve bizim de düşündüğümüz gibi en mükemmel bir hukuk kültürünü hazmetmiş olan mümtaz zümredir. Bununla beraber Amerikada avukatların da bir düşkün sınıfı vardır. Bunlar, cezaî işlerle meşgul olan avukatlardır ki, küçük dereceli ceza mahkemelerini istilâ ederek Amerikalıların tâbirince âdaleti şaşırtmağa yarayan bütün usullere baş vururlar.

"Criminel lawyer", — birden ziyade manaları bulunan bir tabirdir — bir taraftan meslekî disiplinin büsbütün yokluğu yüzünden (ne baro başkanından ve ne de topluluk inzibat meclisinden korkusu olmıyarak) ve diğer taraftan avukatlık mesleğinin tamamen ticarî mahiyeti iktisab etmesinden cesaret alarak bütün sanatları icra eder. O, — mecmuadaki bir yazıyı aynen tekrar ediyorum — (ceza işlerinde hakikî bir simsardır ve malı çalınan zavallı ile çalınmış malları saklayan hırsız arasında, onun mutavassıtlık vazifesini gördüğü vâkidir). O, hilekâr veya fena ahlâklı müvekkillerini cezbetmek için hiç bir çareye baş vurmaktan çekinmez : Muhteşem levhasında (her saat açıktır — bütün işler çok süratle ve ehven olarak görülür) diye yazılıdır.

Gazetelerin ilâç ilânları arasına kendi ilânını koydurur : (Zengin ve temiz avukat, bir ay içerisinde boşanmayı temin eder, peşin ücreti vekâlet almaz, şahidleri gizlice tedarik eder) "K : 332 Tribune Office" Şikagolu bir avukat olan bu yazının sahibi illinois âli mahkemesi tarafından meslekten tardedilmiştir.

Amerikalı müelliflerin de hücum etmiş oldukları ve maddî yaralardan daha tehlikeli ve daha korkunç olan bütün bu yaralara karşı Amerikan barosu şiddetle mücadele etti ve halen de etmektedir.

Kanunların henüz yapmağa muvaffak olamadıkları şeyleri, Newyork devletinde 1877 de tesis edilmiş olan Amerika barosu yapıyor. Memleketin her tarafında derin ve hakikî bir itibar kazanmış azalara malik olan bu birliğin bir gün gelib de bu mücadelede tamamen muvaffak olacağı şüphesizdir. Bu teşekkül, bir sendika haline geçebilmek için şiddetle uğraşmaktadır, zira o, yalnız mesleğin menfaatlerini müdafaa gayesiyle hareket etmiyor, bilhassa azalarına meslekî ilim ve ahlâkı aşılamak gayesiyle hareket ediyor.

On sekiz mütehassıs komite vasıtasiyle 2800 hukukçunun faaliyeti her halde büyük bir ehemiyet arzeder. Bir nevi teşrî komisyonu şeklinde bütün memleketin iktisadî ve içtimaî ihtiyaçlarını tebarüz ettirerek yenilikler hazırlar, kanun projelerini teşkilâtı esasiyeye uygun olarak hukukî şekle sokar, ve meslekî veya siyasî faaliyetinde bütün memleketi terakkî sahasına sevkeder. Bu teşekkül, avukatların hukukî terbiye meselesini hallettikten sonra şimdi de gayretini adliyenin yeniden teşkiline ve hukukun tevhidine sarfetmektedir.

Bütün Amerikada kabili tatbik olan senedatı ticariye ve sigorta kanunları onun eseridir. Gittikçe daha müsmir ve daha kuvvetli bir şekilde, siyasî fırkaların veya malî tröstlerin muzır tesirlerine karşı fikrî hâkimiyetini temin etmeğe uğraşıyor. Onun tarafından ortaya atılan hukukçuların tasfiyesi meselesi gittikçe şiddetini hissettiriyor, ve ona yeni taraftarlar celbediyor. 1881 de 375 den ibaret olan aza adedi bugün 28000 e baliğ olmaktadır. Bu mikdar Amerika Birleşik devletlerinin 130,000 avukatına nisbet edilirse azdır. Fakat onun devamlı inkişafı dünyanın her tarafında olduğu gibi orada da daha ziyade ilme, itimada, doğruluk ve nezahete karşı umumî bir temayülün açık bir delilidir.

Birleşik Amerika devletlerinde avukatlık mesleğine dair ahlâk kaideleri

Burada yazılı 32 ye kadar olan kaidelerle kanunî yemin Amerika baro birliğinin Vaşingtonun Setilt denilen mahallinde 27 ağustos 1908 tarihinde akdettiği 31 inci içtima devresinde kabul edilmiştir.

33 den 45 şe kadar olan kaideler yine aynı mahalde 26 temmuz 1928 tarihindeki içtima devresinde ve 46 ıncı kaide Mişigan vilâyetinin Grand - Rabit mevkiinde 31 ağustos 1933 tarihindeki 56 ıncı içtima devresinde kabul edilmiş ve 11, 13, 34, 35 ve 43 üncü kaideler bu içtimada tadil edilmiştir.

Başlangıç

Amerikada, diğer âmme hizmetleri gibi mahkemelerin de istikrarı halkın tasvibine bağlı bulunduğu cihetle adâletin üstün ve mütekâmil bir seviyeye getirilerek bu suretle inkişaf ve idamesini temin zarureti vardır. Bunun temini halinde, halkta tabi olduğu idarenin âdil ve bitaraf olduğu hakkında tam bir itimad hasıl olur.

Avukatların ahlâkî gidişleri doğru görüşlü insanlar tarafından tasvib edilmedikçe adâlet teminat altına girmiş sayılamaz. Gerçi muhasematın doğişen vecheleri ve meslekî hayatın arz ettiği muhtelif safhalar avukatın vazifelerini tahdidi bir şekilde tayin edecek bir kanun veya kaide vaz'ına imkân vermez.

Aşağıdaki meslekî ahlâk kaideleri Amerika baro birliği tarafından umumî bir rehber olarak kabul edilmiştir. Maamafih bir kısım vazifelerin bu suretle tadât edilmemesinden bunlar kadar mühim olup da zikredilmiyen diğer vazifelerin red ve inkâr edildiği manası çıkarılmamalıdır.

1 — Avukatların mahkemelere karşı hürmetkâr bulunmaları vazifeleri iktizasındadır. Bununla beraber bu hürmet adlî vazifenin muvakkat icablarından doğmıyarak mahkemelerin büyük ehemmiyetini tebarüz ve idame düşüncesinden mülhem olmalıdır.

2 — Hakimlerin intihabında, (1) adlî liyakatı nazarı itibare almak ve siyasî mülâhazalrın müessir olmasından sakınmak baronun vazifelerindendir. Baro, adâlet kürsüsüne lâyik olmayanların tayin ve intihab edilmelerini filî ve ciddî bir şekilde protesto eder ve arzedilen davâyı serbest ve salim bir fikirle tetkik etmelerine mani olması muhtemel bulunan her hangi bir işle meşgul bulunmıyan kimseleri bu kürsüye çıkarmağa çalışır. Avukatların hakimlik mevkiine intihabları hakkındaki arzularına esas o mevkilerin kendilerine vereceği imtiyaz olmamalıdır. Kendilerinin hakimlik için lüzumlu olan vasıfları haiz olup olmadıklarını nazara almalıdırlar.

3 — Avukat, hakime karşı her ikisinin şahsî münasebetleriyle telif edilmiyecek, ve her ikisini yanlış tefsirlere sevkedebilecek derecede dikkati calib ve mutadın fevkinde iltifat ve ikramda bulunmaktan çekinmelidir. Avukat, mahkemede görülmekte olan bir davânın mahiyeti hakkında hakimle hususî bir şekilde görüşemez ve muhabere yapamaz. Hakimin müsamaha veya şahsî fikirlerini elde etmek gayesiyle çalışan veya tedbirler ittihaz eden avukatın bu şekildeki hareketi muahezeyi mucibtir. Avukat mahkemeye karşı hürmetkâr bulunmakla beraber meslekî vazifesini yaparken şahsî istiklâlini de muhafaza etmek mecburiyetindedir. Çünkü, baro ile mahkeme arasındaki samimiyetin biricik temeli bu istiklâldir.

4 — Avukat, fakir bir maznunun vekâletini basit sebebler yüzünden almamazlık etmez ve böyle bir kimse için en iyi bir tarzda çalışır.

(Sonu var)

(1) 2 sayılı bendeki mülâhaza Amerikada hakimlerin halk tarafından intihabı sistemi dolayısiyle serdedilmiştir. Bittabi Türkiyedeki sistem müvacahesinde bir şey ifade etmez.

Bu katil nasıl yakalandı?

Orman bekçisinin dağda Bulduğu ceset tamamen çürümüştü

yalnız iki parmak sağlamdı

Ölünün üzerinde kim olduğunu gösteren hiç bir ize rastlanmadı

937 nin sonlarına doğru, K... vilâyetine bağlı M... nahiyesi orman bekçisi; ormanın bir köşesinde bir cesed bulan ve hemen nahiyeye dönerek jandarmaya haber verdi.

Jandarmanın ve kaza adliyesinin yaptığı devamlı tahkikat, hiç bir netice vermemiştir : Çünkü cinayet işleneli epey zaman olmuştur; cesed, ormanın kuytu bir köşesine bırakılmış; etleri, belki vahşi hayvanlar tarafından didiklenmiştir. Yüz tamamiyle çürümüştür. Bir kemik külçesi haline gelen vücudda, hüviyeti tesbite yarayabilecek en küçük bir ayırıcı vasıf yoktur.

Kaza adliyesi; vazifeleri arasında bu gibi esrarlı cinayetlerin aydınlatmakta olan polis enstitüsüne baş vurmayı son bir çare telâkki ediyor ve bulunmuş olan cesed parçalarını, bir sandığın içine koyarak enstitüye gönderiyor.

*

Lombrozo'ya göre, adlî tabirle bizim "taammüden" adını verdiğimiz, yani düşünülerek ve hazırlanarak işlenmiş cinayetlerde, katilin zekâ ve buluş kabiliyeti tam faaliyet halindedir. Böyle cinayetlerde cani, hiç bir delil bırakmamaya çalışır, plânlar çok zaman dahiyanedir.

Emniyet teşkilâtının, caniyi bulmak için nasıl çalıştığını hiç düşündünüz mü ? Zabıta romanlarında okurken bile hayret ve dehşet içinde kaldığımız katilin bin bir entrikaları, hayatın hakikî vakalarından alınmış ilhamlarla yazılmıştır. Başka misaller yerine, yukariki satırlarda okuduğunuz vakayı tekrar okuyunuz : Bir orman bekçisi, koca ormanın kuytu bir köşesinde bir cesede rastlıyor, cesed çürümüştür. Üzerinde hüviyetini belli edecek hiç bir iz yoktur. Bütün ihtimaller göz önünde tutularak tahkikat yapılıyor. Katil bulunamıyor. Fakat bu cinayet böyle yüz üstü bırakılacakmıdır ? Katil cezasını görmiyecek mi ?

Hayır ! Katil muhakkak bulunacaktır : İleri cemiyet, dökülen kanın hesabının sorulmamasını asla mazur ggremez. Bunun için bir sürü tedbirler alınmıştır. İnsan zekâsı, bir taraftan adam öldürmek ve bulunmamak yolunda şaşırtacak çareler bulurken, gene insan zekâsı, bunları meydana çıkarak kan dökeni adaletin eline teslim edecek tedbirler buluyor.

Aşağıdaki satırlarda okuyacağınız hâdiseler, size türkiyede yeni bir müessesenin ne işler yaptığını öğretecektir. Bu müessesenin adı "polis enstitüsü" dür.

Türkiyenin iç huzur ve emniyetini sağlayan zabıta kadromuza, bilgili ve ideal eleman yetiştirecek olan bu müessesenin başılı başına müstakil bir şubesinin adı Kriminolojidir.

Bu şube Kriminel yani cinaî polis kadrosunu kuracaktır.

Burası, bir fabrika gibidir, terkip ve tahlil fabrikası... Bu kan damlası kime aiddir ? Şu tırnak parçası hangi parmaktan kopmuştur. Bu kürdanın dolaştığı ağzın hususiyeti nedir? Şu para, sahtemidir, hakikîmidir ? Bu parmak izi kimindir ?

Bunların her biri, karanlık içinde kalan bir cinayetin veya hâdisenin meşalesidir. Polis enstitüsünde projeksiyon, eşkâl tesbiti, makyaj, mojelaj, fotoğraf, daktilostopi, ültraviyole, iparuj, röpodüksiyon, mikroskopi, mikrofotoğrafi, spektrografi ilimleri öğretiliyor. Bunlar tam ve kâmil manasiyle birer yeni, zamanlar ilmidir. Katilin yüzünden maskesini atarak, saklandığı köşeden çekip çıkarıyor.

Türk polisinin, en modern vasıtalarla cihazlı ve kendine lâyık olan bu müessesesini, şu bir kaç satır içinde size takdim ettikten sonra K.... vilâyetinin M... nahiyesindeki bir kelmik külçesi halinde bulunan cesedin macerasını dinliyebilirsiniz. Ve her hangi bir yabancı romandan adapte edilmiş bir hâdise olarak değil, kendi memleketimizde olmuş bir vaka olarak...

*

Polis enstitüsüne getirilmiş olan cesedin sağlam kısmı olarak yalnız iki parmağı vardı, o kadar....

İşte bazan ne ismi, ne hüviyeti, hattâ ne de cinsiyeti belli olmayan bir cesedin iki parmağı ile onun meydana çıkarılması, mecburiyeti olabilir. Bu ölünün, hüviyetini tesbit vazifesi kendisine verilen mütehassıs emniyet memuru, bütün çalışmasını bu iki parmak üzerinde teksif edecektir. Evvelâ, bu iki parmağın nasıl olup da çürümediğini bilmek lâzımdır. Bunu, esaslı bir tetkik meydana çıkarıyor.

Şimdi tetkikleri yapan mütehassısı dinleyiniz :

Bir mesud tesadüf :

"Düşündüm. Nasıl oluyordu da bütün vücud çürüyor, parça parça oluyor, fakat bu iki parmak, sağ elin baş parmağı ve şahadet parmağı, canlı imiş gibi taze ve bozulmamış duruyordu ?

Bu iki parmağın üzerinde, hafif bir beyaz tabaka vardı. Mikroskopla muayene ettim. Bir kireç tabakası..

Cesedin bulunduğu yerdeki topraktan bir mikdar getirttim. Onu da muayene ettim. Toprak kireçli idi. Vaziyeti anlamıştım ve şu neticeye vardım : Katil, kurbanını ormana götürmüş, onu açıkta bırakmaktan korkmuştu. Belki görünür diye uzun boylu bir çukur da kazmamış, toprağı şöyle bir eşelemiş ve cesedi onun içine atmıştı. O zaman bir tesadüf, belki katilin ele geçebilmesi bakımından mesud bir tesadüf ile, cesedin bir kolu bu kireçli toprağın içinde kalmıştır. Sonra, belki yağmur, şiddetli rüzgâr ve saire ile, belki de et kokusu alan yırtıcı hayvanların pençeleriyle cesed meydana çıkmış, etleri didiklenmiş, fakat toprağın içinde kalabilen elin iki parmağına hiç bir şey olmamıştır.

Birçok ihtimallerden biri :

Acaba bu cinayetin sebebi ne olabilirdi ? Evvelâ onu, hiç olmazsa muhtelif ihtimaller halinde tesbit etmek lâzımdır.

Mahallinde yapılmış olan tahkikat uzun boylu bir şeyler öğretmiyordu. Hâdisenin olduğu yere, nahiye merkezi on saat kadar uzaktı. Nahiye merkezinde olan bir cinayetin kurbanının, bu kadar uzak mesafeden getirilerek gömülmesi ihtimali pek mevzuubahis olamazdı. Etrafta beş altı köy vardı. Adliye burada da tahkikat yapmış, fakat bir ip ucu yakalayamamıştı. Çünkü nüfusu belli olan bu küçük köylerde, kaybolmuş hiç bir kadın yoktu. Bu ormanın pek yakın çevresi meskûn değildi ki, ormanın içinde veya kıyısında bir mezarlık olsun. O halde bu ne olabilirdi ?

Bu kadının yakın köylerden olduğuna ihtimal vermeyince, dışardan gelmiş olması ihtimali kalıyordu. Bir zabıta memuru, böyle anlarda en ufak ihtimali bile göz önünde bulundurmaya mecburdur. Biz, büyük kördüğümlerin bazan bir ufak ilmikle nasıl çözüldüğünü tecrübelerimizle biliriz. Peki, fakat bu köylere dışardan bir kadın ne sıfatla ve ne sebeble gelebilirdi ?

Her tarafı sır bir cinayet :

Hâdise mahalline yeniden bazı şeyler sormak lâzım geldi. Evvelâ bu ormanın yakınından işlek her hangi bir yol geçip geçmediğini öğrendim. Bu da bahse mevzu değildi : Orman sapa bir yerde, bir dağ başında idi.

Bir seyran, gezinti yeri olup olmadığını sordum, o da değildi.

Meşhur tarihî eserlerin bulunduğu bir yeri olduğunu öğrenmek istedim. Belki bu gibi şeylere meraklı birisi buraları ziyaret etmiş ve bir kazaya kurban gitmiş olabilirdi. Hayır, o da değildi. Burası, her nasılsa köylü ateşi ve müteahhid baltasından kurtulmuş ve hattâ insan elinin az değdiği bir tabiat cenneti idi. Nihayet hatırıma bir melankoli ve büyük teessürle işlenmiş bir hayata kıyma ihtimali geldi. Hiç şaşmayınız: Biz, güzel, şairane, asude bir köşede hayata gözlerini kapamak isteyen hastalara da rastlamışızdır. Fakat ancak o muhite bir yabancının yapabileceği böyle anormal bir hareketin görülmemesine imkân olamazdı.

O halde bu kadın kim olabilirdi. Biz emniyetçiler, suç işliyeni meydana çıkaramadığımız zaman üzülür, azap duyarız.

Bu, her tarafı sır bir cinayettî.

Son bir ihtimal: Ya bu kadın..

Gece sabaha kadar, muhayyelemi olanca kudretiyle işlettim. Bu kadın muhakkak o muhitin yabancısı idi. Fakat ne sebeble gelmiş olabilirdi ?

Bütün üzerinde durduğum, fakat gerçekleşmemiş olan ihtimaller gözümün önünden geçiyordu.

Birdenbire dimağımın içinde bir ışık belirdi. Fakat bu ihtimalin bir türlü hakikat olmasını temenni etmiyordum. Son ümidim olmasına rağmen...

Bilmem o vaziyette siz de benim gibi düşünür mü idiniz ? Anadolu köylerinde öldürülen kadınların çoğu, umumî kadınlardır. Bu bahıtsızlar; köylere gelince köyün sakin hayatında bir fırtına yaratırlar ve ekseriya normal olmayan bu taşkınlığın kurbanı olurlar.

Ölmüş, ismini bilmediğim bir kadının böyle düşmüş ve ahlâkını kaybetmiş olduğunu bir ihtimal halinde bile olsun kabul etmek bana acı geliyordu. Fakat adalete bazan böyle ihtimallerden de varılır. Ertesi günü sabahleyin erkenden işimin başına geldim ve itina ile muhafaza ettiğim parmakları elime alıp tetkike başladım. Nihayet kararı verdim ve her türlü izleri tesbite mahsus olan lâboratuvara girdim, kapıyı kapadım...

Bu parmağın izleri :

Bu parmağın izini alacaktım. Büyük bir dikkatle onu evvelâ mikroskobun altına koydum. Hatlarını tetkik ettim. Et ve deri de çok yaşlı, geçkin insanlarda görülen sinir fazlalığı ve elyaf sertliği yoktu.

Bu, bir genç kadına aiddi.

Parmak izini, bir suç işler gibi acele ve uzun boylu düşünmeden aldım. Kararımı vermiştim. Onu, K.... vilâyetinden gelecek olan parmak izleriyle karşılaştıracaktım.

Çünkü eğer, bu bir umumî kadına aidse onların hepsinin parmak izleri alındığından gelecek olan izlerden muhakkak birisine benziyecekti. Şifreli telgrafla istediğim parmak izlerinin gelmesini, merakla bekliyordum. Size verilen bir işin başarılması için son kozunuzu oynuyorsunuz, nasıl heyecan duymazsınız ?

Nihayet bir hafta kadar sonra, postacının elinden siyah kaplı defteri alırken elim titriyordu. Hemen lâboratuvara gittim ve kapıyı kapadım. Üzerinde parmak izleri bulunan sayfaları birer birer ve dikkatle çevirmeye başladım.

Kasım kızı Zeyneb :

Göz rengi değişir, saç rengi değişir, cild rengi değişir, boy, bos değişir, ahlâk, huy değişir fakat insan vücudunda değişmeyen şeylerden biri de şudur : Parmak izi !

Defterdeki bütün izleri mikroskobun altına koymuş olduğum cesedin parmağının izi ile karşılaştırıyordum. Sonlara doğru ve ümidsizlenmeğe başladığım sırada vücudüm bir kere sarsıldı. Aradığımı bulmuştum. İki parmak izi, ölünün parmak izi ile defterdekinin sonuncularının arasında bulduğum bu iz birbirinin ayni idi.

Alnımdaki ter damlalarını sildim ve köşedeki koltuğa oturdum. Şimdi, ölüye aid olduğunda asla şüphe etmediğim bu parmak izinin sahibine aid olan notları merakla ve biraz teessürle okumaya başladım.

"— Kasım kızı Zeynep. Doğum tarihi 1329. Doğduğu yer : M....."

Ve defterde, bu gibi kadınlara aid olup bilinmesinde fayda görülen bir sürü izahat vardı. Artık işim bitmişti. Ölünün kim olduğunu tesbit etmiştim. Artık katil, daha büyük bir kolaylıkla yakalanabilirdi. Çünkü öldüreni bulabilmek için evvelâ ölenin kim olduğunu bilmek lâzımdır.

Raporumu verdim. Şimdi Kasım kızı Zeynebin katilini bulmak vazifesi, cinayetin olduğu K..... vilâyeti zabıtasına düşüyordu.

Arkadaşlarıma güveniyordum."

*

Subaşı köyündeki eğlence :

K.... vilâyeti emniyet müdürlüğü; cesedin Zeynebe aid olduğunu anlayınca hiç sezdirmeden tahkikata başlıyor.

K..... vilâyetinde bilhassa hasad zamanında birçok köylülerin yaptıkları umumîleşmiş bir adet vardır : Köy delikanlıları bir toplantı yaparlar ve kadın getirerek eğlenirler. Bu toplantıları kim hazırlarsa o kadını şehirden getirir, ertesi günü gene tekrar götürürmüş.

Köylülerin bu adetini bilen K... zabıtası, Zeynebin bulunduğu umumî evden kadının böyle bir toplantıya gidip gitmediğini tahkik ediyor.

Bu evin sahibi olan kadın şu cevabı veriyor :

"— Zeyneb bundan üç ay kadar evvel, A.... şehrine gitti. Ondan evvel Subaşında bir eğlenti vardı. Oraya gitti, bir gece kaldı. Oradan doğruca A... şehrine gitti."

Subaşı köyü M.... nahiyesine, yani hâdisenin olduğu nahiyeye bağlıdır. Bu, zabıtayı bu nokta üzerinde ehemiyetle durduruyor.

Bir taraftan da A... şehri zabıtasına, Zeyneb adlı bir kadının oraya gelip gelmediği soruluyor ve Zeynebin bir resmi gönderiliyor. K.... zabıtası, bu esrarlı cinayetin katilini bulmayı, bir meslek ve memleketin emniyeti meselesi sayarak izler üzerinde yürümeğe devam ediyor.

İki Zeyneb :

A... şehrinden cevab gelmiştir. Fakat bu cevab K.... şehri zabıtasını şaşırtacak mahiyettedir. A.... şehrine üç ay kadar evvel Zeyneb isimli bir umumî kadın gelmiştir. Fakat K... şehrinden değil... Sonra gönderilen resim ile giden Zeyneb arasında büyük bir fark vardır. Simalar birbirine hiç benzememektedir.

Tahkikatı cidden zorlaştıran bu netice K.... zabıtasını yalnız Zeynebin evden ayrılıp Subaşı köyüne gittiği andan itibaren olan vaziyeti üzerinde meşgul olmaya mecbur ediyor. Zeynebi Subaşı köyüne götürmüş olanlar tesbit edilmiştir : Bunlar, içlerinde köyün muhtarının oğlu da olan yedi delikanlıdır. Fakat Zeynebi, alıp köye götüren Süleyman adlı bir gençtir.

Meselenin bu kadar kısmı bilindikten sonra, A.... şehrine giden ikinci Zeynebin kim olduğu ve bu mesele ile olan alâkası bir tarafa bırakılarak, eğlenti günü Subaşı köyünde geçmiş olan hâdiselerin neler olduğunu öğrenmek lâzım geliyor. Kendisine bu vazife verilen memurun raporundan şu satırları beraberce okuyoruz :

"— Köye, bir emniyet memuru olarak değil, öte beri satan bir seyyar satıcı olarak geldim. Yanımda köylüye lüzumlu ufak tefek eşya vardı.

Köy odasında geceleri otururken, sözü hep köy eğlencelerine geçiriyordum, Süleymanla tanıştım. Biraz delişmen bir delikanlı idi. Ara sıra gözleri bir şeye dalıyor, düşünüp kalıyordu. Bu hali dikkatimi çekiyordu.

"Ben de söylersem fena olur."

Şüphelerim, bu Süleyman üzerinde toplanıyordu. Bir gün, hiç beklemediğim bir zamanda, iki köy delikanlısı arasındaki kavga, bu sır dolu faciaanın ilk perdesini halletmiş oldu.

Bir ikindi üzeri, köy kahvesinde oturmuş, gene Süleymanı gözetliyordum. O, bir seyyar satıcının hiç sebebsizce burada günlerce oturmasını pek tabiî bulmuyor gibi bana ters ters bakıyor, şüpheleniyordu. O, köşede, uzaktan akrabası olan Ahmed isimli bir gençle tavla oynuyordu. Bilmem neden birden iki delikanlının arasında oyun yüzünden olduğunu sandığım bir münakaşa oldu. Bu ağız kavgası hararetlendi. Süleyman hiddetle tavlayı kapattı ve arkadaşına :

"— Senin oyunda yaptıklarını söylersem fena olur." dedi. Öbürü hiddetle ayağa kalktı :

"— Ben de senin oyunda değil ormanda neler yaptığını söylersem daha fena olur."

Süleyman telâşla etrafına bakındı. Rengi sararmıştı, gözleri benim gözlerime rastladı, sonra hemen kahveden çıktı, gitti.

O akşam onun peşini bırakmamaya karar verdim.

Gece yarısı ormanda:

Bu kararımda ne kadar isabet ettiğimi gece yarısına yakın anladım.

Mehtablı bir gece idi. Yattığım köy odası, köy yolunun üzerinde olduğundan giden geleni görebiliyordum. Gece yarısına yakın bir saatte köpeklerin havlamaya başladıklarını duydum. Yavaşça yerden kalktım ve kapının önüne çıktım.

Yüz metre kadar önümde ve köy odalarının divarlarına sinerek bir insan hayalinin yürüdüğünü gördüm. Daha kesdirme bir yoldan köyün meydanlığına çıkan ve ormanın kenarında nahiyeye giden yola çıktım. Hızlı hızlı yürümeye başlayan gölgenin kim olduğunu anladım: Bu Süleymandır.

Onu uzaktan ve hiç patırdı yapmamaya gayret ederek takib ediyordum. Ormana doğru gidiyordu. Arasıra durup arkasına bakıyor, etrafı dinliyor, sonra tekrar yürümeye başlıyordu.

Ormanın kenarına gelince, asıl yoldan ayrıldı. Ağaçları eliyle araladı. Dar bir yola girdi. Ve bekçinin Zeynebin ölüsünü bulduğu yere doğru ilerlemeğe başladı. Orada aradığını bulamayınca, onun yere çöktüğünü, hırsla toprağı eşelediğini ve garip sesler çıkararak homurdandığını duydum.

İzimi belli etmiyerek köye döndüm. Katili bulmuştum.

*

Ertesi günü sabah erkenden nahiyeye giderek jandarmaya haber verdim. Köy bekçisini çağırtıp vaziyeti anlatmış ve Süleymanı gözden kaybetmemesini tenbih etmiştim.

Öğleye doğru gelen iki jandarma ile Süleymanı tevkif ettik.

Benim zabıta memuru olduğumu anlayınca ve ormanda cesedi bulamamış olduğundan suçunu daha fazla saklayamadı. Zeynebi öldürdüğünü itiraf etti.

Cinayet benzeri çok olan sebebler altında işlenmişti. Bu köy delikanlısı, fettan ve biraz da güzel olan Zeynebe âşık olmuş, onunla beraber yaşamak istemişti. Zeyneb bu köyde kalmayı reddetmişti. Sarhoş olan Süleyman yolda giderlerken ona bu teklifini tekrarlamıştı :

"— Benimle eğlendi. Erkekliğime dokunacak lâflar söyledi. Sen bana bakamazsın, bana şehirliler bile bakmıyor. Sen kendine bir başkasını bul, dedi. O akşam çok rakı içmiştim. Aklıma pek sahib değildim. Zeynebe çok yalvardım. Dinlemedi. Tam ormanın kenarından geçiyorduk. Birdenbire başım döndü. İçime bir gariblik çöktü. Onu şehre elimle götürüp bırakmayı bir türlü kendime yediremiyordum. Elim bıçağıma gitti. Zeynebin hiç bir şeyden haberi yoktu. Uzun bıçağı birdenbire sırtından sapladım. Acı bir çığlıkla yüzü kuyun yere yıkıldı. Bıçak kalbine kadar dayanmıştı. Biraz teprendi sonra uzandı sessiz kaldı. Kalbi atmaz, yüzü gülmez, gözü görmez, ağzı konuşmaz oldu.

Deminki garipliğin yerine içimi korku doldurmuştu. Ölüyü ayaklarından tutup ormanın içine doğru çektim. Toprağı eşeledim. Oraya gömdüm. Sonra şehre gittim. Zeynebin yaşadığı evin sahibini gördüm. Ona para verdim ve eğer Zeynebin gelmediğini haber verirse kendisini öldüreceğimi söyledim. Bana sordu :

"— Zeyneb ne oldu ?

"— Biz onunla birbirimizi sevdik. A..... ya gidip orada oturacağız, Ben köydeki evimi, tarlamı satıyorum." dedim.

*

Katili yakalayan zabıta memurunun raporu şöyle bitmektedir :

"— Süelymanı K.... ya getirip adli yeye teslim ettikten sonra, bizi çok şaşırtan iki Zeyneb meselesini tetkik ettim. A.... dan gelen haber yanlış değildi. Oraya, tam bizim sorduğumuz sıralarda Zeyneb adlı bir kadın gelmişti. Fakat o, K... şehrinden değil, gene o civardaki S.... şehrindendi. Bir isim benzerliği bizi epey oyalamıştır. Adliye tahkikatı işte böyledir : Bazan bir benzerlik sizi caninin ayağına götürür, bazan ondan uzaklaştırır, çıkmazlara sokar. Fakat suçlu, ergeç kanuna hesab vermeğe mahkûmdur. O gün gelinceye kadar da kendi vicdanına hesab verir.. O da başka bir meseledir..."

*

Süleymanın muhakemesi devam etmektedir.

Eshamadurda âsiler parlak bir zafer kazanmışlar

İspanya'nın muhtelif mıntakalarında kışın şiddetli olması ve bir çok yerlerde fazla miktarda kar bulunması yüzünden, çıkmadığımız günler zarfında askerî harekât, bazı ufak tefek çarpışmalar istisna olunursa, nisbî bir sükün içinde geçmiştir. Son telgraflar, mevzii bazı muharebeleri haber veriyorlar :

Madrid cephesinde topçu faaliyeti

Madrid, 15 (A.A.) — Merkezdeki muhtelif cephelerde şiddetli topçu ateşi olmuştur. Bilhassa Madridin cenubu şarkisinde Brunete ve Jaramada cumhuriyetçi topçusu âsilerin Maramsa ve Endi demiryolu üzerindeki mevzilerini bombardıman etmiştir.

Cuesta Dela Reina mıntakasında âsiler âkim kalan bir ileri hareketine tevessül etmişlerdir.

Madride yakın yerlerde sükûnet vardır.

Âsiler Estramadur cephesinde bir zafer kazanmışlar

Burgos, 15 (A.A.) — Havas: Frankistler Estramadur cephesinde dün gece saat 23 de nihayet bulan parlak bir zafer kazanmışlardır. Beş hat üzerine tesis olunmuş düşman siperlerinin dördünü pek kanlı bir muharebeden sonra güneş batarken zabtetmişler, beşincisini de geceleyin müşterek topçu ve piyade ateşinin müzaharetiyle ele geçirmişlerdir. Zamelea geçidinin en hâkim noktası bomba hücumu ile işgal edilmiştir.

Argallen şatosunun işgalinden evvel cumhuriyetçiler tepelerde bulunuyorlardı. Şimdi ise geniş Estramadur vadisinde frankisler hâkim mevzilere yerleşmişlerdir.

Jaen cephesinde

Kordoba, 15 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor :

Milliyetperverlerin cenub ordusu kıtaatı dün Jaenin batısındaki hatları değiştirmeye teşebbüs - etmişlerdir. Düşman, şiddetli bir mukavemetten sonra, çok mühim mevzileri terke mecbur olmuştur.

Erzurumda imar çalışmaları

Erzurum, 15 (A.A.) — Bugün vilâyet ve belediye meclislerinin katılmiyle vali Haşim İşcan'ın başkanlığında "Erzurum imar birliği,, genel toplantısını yaptı. Vali bir yıllık icraatı rakamlara müsteniden anlattı. Meclis Başbakana teşekkürle icraatı oy birliğiyle kabul etti.

B. Celâl Bayarın beyanatları

(Başı 1. inci sayfada)

nizamî hükümler on senelik tecrübeye göre yeniden gözden geçirilmiştir. Millî ihtiyaçların bize emrettiği şekilde müzeyyel ve yeni bir kanun projesi hazırlanmıştır. Proje Büyük Millet Meclisine arzolunmadan evel umumî bir anket mevzuu teşkil etmesi için gazetelerle neşredilecektir.

İşte sizi bu fıkra ile efkârı umumiyeye karşı yapmış olduğum teahhüdü yerine getirmek için çağırdım. Size iki vesika tevdi ediyorum. Bunlardan birisi sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkında 1928 senesinde neşredilmiş olan 1149 sayılı kanuna bir zeyl olarak neşrolunacak yeni bir kanun projesidir. Diğeri bu kanun hakkında yazılmış olan esbabı mucibe lâyihasıdır.

On senelik tecrübe

Görüyorsunuz ki sigortalar hakkında neşredilmiş olan son kânun 1928 tarihli olduğuna göre aradan on senelik bir müddet geçmiş ve bu müddet bir çok tecrübelerin itmam edilmesine, bazı hakikatlerin ortaya çıkmasına hizmet etmiştir. Bizim için en büyük ders Feniks dö Viyen şirketiyle Millî sigorta şirketinin muamelelerini tatil etmeleri olmuştur. O vakit gördük ki, bazı ecnebî kumpanyaları memleketimizde cazip namlar altında halka emniyet telkin etmek için şeklen kuvvetli meclisi idareler ile sigorta müesseseleri kurmaktadırlar. Bunlara şirket namı verilmektedir. Hakikatte bunlar sadece kendilerinin acantasıdır. Rezervleri hattâ hesapları memleketimiz haricindedir. Ana şirket men'i elimizde olmıyan her hangi bir arızaya uğrar, tediyatı tatil eder veya iflâs eylerse, memleketimizde bulunan şubesi onun tesiriyle silinip süpürülmeğe mahkûmdur.

Buna karşı vatandaşlarımız arasında bizzat sigorta olan veya emval ve eşyasını sigorta ettirenlerin haklarını muhafaza edebilmek için gördük ki ilk tedbir, yalnız bizim kanunlara değil, ayni zamanda beynelmilel kanunlara göre de tutulması mecburî olan rezervleri ve saireyi emin şartlara bağlamak, türkçesi memleketimiz dahilinde millî teknik ve garanti altında bırakmaktır.

Bu neticeye varabilmek için gerek bu meseleleri ve gerek bununla alâkadar diğer mevaddı yeni kanun projesine ithal ettik. Fakat istiyorum ki bu kanun millet vekillerinin tetkik gözlerine arzedilmeden evvel bütün memleket dahilinde alâkadar ve mütehassıslar arasında bir anket mevzuu teşkil etsin. Gazeteler, bunları neşrettikten sonra kendi karileri arasında sigorta mütehassıslarının ve sigorta işleriyle alâkadar olanların mülâhazalarını da neşretmek suretiyle bu gayeye yardım edebilirler. Arzu edenlerin vekâleti de tenvir etmeleri kabildir."

Anadolu ajansı, Başvekilin tevdi ettiği bu kıymetli ik vesika ile birlikte evvelce yapmış bulundukları yukarıda işaret eylediğimiz beyantlarını da ehemmiyetine binaen bir defa daha aynen neşretmekle bahtiyardır.

Başbakanımızın evvelce yaptıkları beyanat

Başbakanımız Bay Celâl Bayar'ın Ekonomi Bakanı bulundukları esnada Sigortalar hakkında Anadolu Ajansına yapmış oldukları beyanatları bervechiatidir :

1. — Feniks dö Viyen ve Türkiye Millî sigorta şirketlerinin muamelelerini tatil ettikleri malûmdur. Son yaptırılan teftiş, her iki şirkete sigortalı bulunanların tasfiye yoluyla zarardan korunmasına imkân olmadığı neticesine varmıştır.

2. — Sigortaların hakikî ve güvenilebilecek teminatı sabit kefalet akçelerinin tenezzüle uğramamış olan kısımlariyle millî reassürans türk anonim şirketinin teşekkülünden sonra bu şirkete bırakılan yüzde 50 prim hissesine aid teknik ihtiyattır.

3. — Hükümet memleketimizde sigorta emniyetinin teessüsü ve bu iki sigorta şirketine sigortalı bulunanların zarardan korunması için lâzım gelen esaslı teşebbüslerde bulunmuştur.

Başta millî reassürans olduğu halde memleketimizde yerleşmiş bulunan sigorta şirketleri bu teşebbüse müzaharet gösterdiklerinden aşağıdaki şekil ve usulün tatbiki kararlaştırılmıştır:

a. — Hayat, harik, kaza ve diğer nevi sigorta branşlarına aid olan bu iki şirketin Türkiye ajanlıklarından alınmış ve Türkiyede kayıdlı poliçeleri bulunanlar kendi mesuliyetleri altında intihab edecekleri Türkiyede çalışan sigorta şirketlerinden birine ellerindeki eski poliçelerini aynı fiat ve aynı eşkâl dahilinde "yalnız iştira ve ikraz isteme hakları müracaatları tarihinden itibaren iki sene müddetle tecile tabi tutulmak şartiyle" yeni poliçelerle tebdil edilecektir.

Bu suretle sigortalılar bir zarar görmemiş olacaktır.

Millî ihtiyaçlarımızın emrettiği şekiller

b. — Yapılacak muameleyi tafsilâtiyle öğrenmek istiyenlerin, yeni postahane arkasında Türkiye hanında bu maksadla tesis edilen büroya müracaat etmeleri lâzımdır.

4. — Türkiye Millî ve Feniks dö Viyen sigorta şirketleri hakkında adliyece lâzım gelen muamele ve takibat yapılmaktadır.

5. — Sigorta şirketlerinde yapılan umumî teftiş neticesi muamelelerinde görülen noksanlar düzelttirilmektedir.

Şirketlerin vekâlete karşı kanunen vermeğe mecbur bulundukları teminatlarının bir kısmını teşkil eden gayri menkul kıymetlerinde vuku bulan sukutlar sebebiyle bazı şirketlerin eksilen teminat karşılıkları tamamlattırılmaktadır. Müddeti zarfında bu noksanları tamamlamayan şirketler hakkında takibat yapılacaktır.

6. — Memleketimizdeki sigorta endüstrisi hakkında mevcut kanunî ve nizamı hükümler on senelik tecrübeye göre yeniden gözden geçirilmiştir. Millî ihtiyaçların bize emrettiği şekilde müzeyyel ve yeni bir kanun projesi hazırlanmıştır. Proje B. M. Meclisine arzolunmadan evvel umumî bir anket mevzuu teşkil etmesi için gazetelerle neşrettirilecektir.

Yeni sigorta kanun projesinin mucib sebeblerini neşrediyoruz

(Başı 1. inci sayfada)

sin kabul buyurmuş olduğu 1149 numaralı kanun teşkil etmektedir. O vakittenberi geçen on sene içinde, sigorta muameleleri ve Millî sigortacılık ehemmiyetli bir inkişaf kaydetmiş ve mevcut mevzuatımızın bu inkişafa artık dar gelmeğe başladığı memnuniyetle görülmüştür. Diğer tarafdan, mevcut mevzuatımız bu on senenin tecrübesinden geçmiş ve bu günkü ihtiyaçlara nazaran, tabiatiyle, bazı noksanlıklar ve kifayetsizlikler göstermiştir.

İşte bu suretledir ki, hükümet, 1149 numaralı kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanuna bazı yeni hükümler ilâve eden bir kanun lâyihasını yüksek tetkik ve tasdikinize arzetmek ihtiyacını duydu.

Sigorta işlerinin umumî hayatla muvazi inkişafı

Sigorta ve mükerrer sigortanın içtimaî, iktisadî ve malî sahalardaki inkişafımızla muvazi bir terakkiye mazhar olması, bu sahalardaki teşebbüs ve hareketlerimizde müessir ve kıymetli hizmetlerde bulunması hükümetimizin takib ettiği bir gayedir. İç ve dış ticaretimizin, sanayi faaliyetimizin ticaret ve istihsal hayatına kredi tevziatının, nakliyat sanayiinin kuvvetli bir sigorta ve mükerrer sigorta teşkilâtı ile iş beraberliğine ihtiyacı vardır. Bu gayeye ise ancak sigorta sanayiini meleketimizde de sigorta ilim ve tekniğinin beynelmilel mücerrep esasları üzerinde kurmak ve yürütmekle erişebiliriz. Takdim kılınan lâyiha ile 1927 kanununa nazaran bu yolda adımlar atılmak istenilmiştir.

Sigorta sanayii bankacılıktan daha çok geniş mikyasta "itibar" mefhumuna dayanmaktadır. Peşinen prim tahsil edip istikbalde tahakkuk etmesi muhtemel bir zarara karşı tazminat vadinde bulunan sigortacı hakkında, hasar vuku bulmadan veya uzun vadeli hayat poliçesi munkazi olmadan, sigortalının sarih ve müsbet bir kanaat hasıl etmesine maddî imkân yoktur. Halbuki, son senelerin tecrübesi de göstermiştir ki: Bir sigorta müessesesi "izharı acz" etmek devresine gelinceye kadar bozuk ve sarsılmış vaziyetini uzun yıllar örtmeğe ve idameye muvaffak olabilmektedir.

Muvazenesi bozulmuş bir vaziyeti, kanunî tasfiyeye kadar sürüklemek pek kolaydır. Fakat tasfiye yolu ile hüsrandan başka bir teminat istihsal olunamıyacağı da muhtelif misallerle tebeyyün etmiştir.

Bundan dolayı kanunî tasfiye safhasına intikal etmeden zamanında tedbir almak ve böylece sigortalının hukukunu korumak icabetmektedir.

Başlıca düşüncelerden biri

Bu suretle sigortalının teminatını arttırmak fikri, takdir olunan kanun lâyihasını ilham eden başlıca düşüncelerden biri olmuştur. Fakat, diğer tarafdan, bu lâyihada, sigortalının emniyeti düşünüldüğü kadar, sigorta müesseselerinin, inkişaf halinde olan sigortacılığımızın, teşebbüs kabiliyetini felce uğratmamak, rantabilitelerini daraltmamak ve bilâkis, hayatiyet ve inkişaflarını tarsin etmek gibi hususlar da göz önünde bulundurulmuştur. Sigortalıların hukukunu korumanın en emin çaresinin sigortacıyı kuvvetlendirmek olduğunda şüphe yoktur.

Sigorta müesseselerinde, sermayenin tâli bir ehemmiyeti haiz olduğu ve yüklendikleri teahhüdler ve maruz kaldıkları riskler ile kıyas kabul etmiyecek nisbette mahdud bulunduğu malûmdur.

Verimli senelerde kârlarından tefrik ederek tesis ettikleri şirket ihtiyat akçalarının malî bünyelerini tarsin ve tevzin bakımından büyük ehemmiyeti olmakla beraber, bunların da riyazî ihtiyatlar sabit ve mütehavvil kefalet akçası suretinde tesis olunan diğer ihtiyatlarla hiç bir münasebet ve müşabeheti yoktur.

Riyazî ihtiyatlar doğrudan doğruya sigortalıların müşterek hak ve malıdır. Sigorta ve mükerrer sigorta müesseseleri bu tasarruf sermayesini işleten mesul bir vekil rolündedirler. Bunları diledikleri gibi istimale hiç bir veçhile salâhiyetli olmamalıdırlar.

Diğer tarafdan, sigortalıların teminatını teşkil eden kefalet akçalarının da en emin suretlerle plâse edilmelerini ve kıymetlerinin sukutlardan muhafazası başlıca emniyet tedbirleri arasına alınmak zarureti vardır.

Muhtelif ihtiyatlar

Bu zaruretler göz önünde bulundurularak ve, yukarda da arzedildiği veçhile, sigortalının teminatını arttırmak maksadiyle, lâyihada bazı hükümlere yer verilmiştir: İlk defa olarak hayat sigortalarında ayrılan riyazî ihtiyatların — kefalet akçalarında olduğu gibi — nerelerde ve ne suretle istimal edilebileceği tayin edilmiştir. Sabit ve mütehavvil kefalet akçalarına mukabil teminat olarak gösterilen gayri menkuller veya menkul kıymetlerde zaman zaman görülen kıymet sukutları sigortalıların teminatı üzerinde müessir olmakta ve halbuki, 1149 numaralı kanun kıymet sukutlarından mütevellit noksanların meydana çıkarılması ve noksanın sigorta şirketine tamamlattırılması hususunda kâfi ve müessir hükmü ihtiva etmemekte olduğundan bu gibi ahvalde icab eden tedbirlerin alınmasında büyük müşkilât çekilmekte idi. Bu sebeblerden dolayıdır ki, 1149 numaralı kanunun 10 uncu maddesi değiştirilerek, kefalet akçalarını teşkil eden gayri menkullerin kıymetlerinin takdiri hususunda yeni kaideler konmuş, gerek bunlarda ve gerek menkul kıymetlerde vukubulacak kıymet noksanlarının süratle tamamlatılmasını kolaylaştıracak ve teyid edecek hükümler ilâve edilmiştir.

Gayri menkul kıymetlerinin, bilhassa yer yer inşa halinde bulunan şehirlerimizde, sık sık tahavvüller geçirmeğe maruz bulundukları görüldüğünden ve ayni zamanda karşılıklarda seyyaliyetin temini maksadiyle, muaddel 10 uncu madde de gayri menkul halinde tesis edilebilecek teminat mikdarı, kefalet akçaları ve riyazî ihtiyatların en çok yarısı ile tahdid edilmiştir. Ancak, gayri menkul olarak tesis edilmiş bulunan teminatlardan bu nisbeti geçenler bulunduğu takdirde, bunların derhal kanunî nisbete irca edilmesi şirketler için sıkıtıyı mucib olabileceği düşünüldüğünden, ilâve edilen 4 üncü madde ile, bu nevi gayri menkuller şirketin tasarrufu altında bulunduğu veya, muaddel 10 uncu maddedenin - b - fıkrasında bahsolunan hallerde mevcud ipotek mukavelelerinin devamı müddetince bu hükmün carî olmıyacağı tasrih edilmiştir.

Riyazî ihtiyat mecburiyeti

1149 numaralı kanunun 9 uncu maddesinin son fıkrasında şöyle bir hüküm vardır: "Her nevi sigortada mütehavvil kefaleti nakdiye sabit kefalet akçasına müsavi bir mikdara baliğ olunca o nevi sigortaya mahsus sabit kefalet akçası nısıf mikdarına indirilecektir." Bu hüküm, birinci madde ile tadil edilen mezkûr 9 uncu maddeden çıkarılmış ve böylece, şirketlerin temine mecbur oldukları kefalet akçaları mikdarca da takviye edilmiştir.

Zikre değer değişikliklerden birisi de, 1149 numaralı kanunun 9 uncu maddesinden hayat branşı mütehavvil kefalet akçasına dair hükümleri ihtiva eden bir fıkranın çıkarılmasıdır. Bu tadilin ehemmiyeti göründüğünden büyüktür: Mütehavvil kefalet akçası yerine bademe, hayat branşında, riyazî ihtiyatlar ikame edilmiş ve bunlara dair muhtelif hükümler vazonlunmuştur. Bu suretle 1149 numaralı kanuna ilâve edilen yeni hükümler meyanında, lâyihanın ikinci maddesi ile, Türkiyede çalışan bütün sigorta şirketleri için "Tahsil ettikleri gayri safî primler üzerinden, sigortalılarına karşı teahhüd eyledikleri müemmen sermayenin teminatı, olmak üzere, riyazî ihtiyat akçası tefrik ve tesis etmek" mecburiyeti konmuştur ve böylelikle, riyazî ihtiyat ayırmak memleketimizde, ilk defa, teyid edilmiş kanunî bir hüküm haline konmuş bulunmaktadır.

Riyazî ihtiyatların hesap tarzına dair formülün, buna esas olan teknik faiz haddi ve vefiyat cetvelinin intihabı hayat sigortasiyle meşgul şirketin bünyesinin sağlamlığında mühim bir unsur olduğundan, bu hususlarda iktisad vekâletinin murakabesi temin edilmek istenmiştir. Bunun için 2 inci maddenin ikinci fıkrası ile bu maksadı temin edecek hüküm konmuştur.

Enternasyonal kaidelerde kıymet

Sigortacının riyazî ihtiyat akçalarına el sürmemesi ve diğer teahhüdatını karşılamak için bunlardan mehuzatta bulunmaması beynelmilel kabul edilmiş bir sigorta kaidesinin tabiî bir icabıdır, Lâyihada da bu esas kabul edilmiştir. Ayni zamanda, sene sonlarında vukubulabilecek müracaatlarda, icabında, iktisad vekâleti tarafından şirketin muamelâtı teftiş ettirilerek bu müracaatın haklı olup olmadığını tesbit etmek gibi sigortalıların emniyetini alâkadar eden bir diğer tedbiri de lâyihanın 4 üncü maddesine koymuş bulunmaktayız. Nihayet, 5 inci madde, riyazî ihtiyatlar üzerinde sigortalılar lehine bir imtiyaz tesis edilmiştir.

Hayat sigortalarında riyazî ihtiyatların maruz ehemmiyeti dolayısiyle, lâyihada, bu branşta sigorta portföyünde devri muamelesi daha sıkı bir inzibat altına alınmakta ve bu nevi devir muamelelerine ancak portföyün tazammun ettiği taahhüdata tekabül eden teminatın maddî karşılıkların da aynen devri şartiyle müsaade edilmektedir. "madde 9"

Ecnebî sigorta şirketlerinin memleketimizde çalışmalarını, hattâ faaliyetlerini arttırmalarını, memnuniyet telâkki etmekteyiz. Fakat bazı ecnebî şirketlerin memleketimiz dahilinde hiç bir aktif bulundurmadan faaliyette bulunmalarına da müsade ve müsamaha etmemize imkân tasavvur olunamaz.

Bu itibarla, ecnebî sigorta müesseselerinin Türkiyedeki portföylerine tekabül eden riyazî ihtiyatları memleketimizde bulundurmalarını ve bunları millî şirketlerin tabî oldukları şartlar dahilinde nemalandırmalarını âmir bir hükme lâyihada yer verilmiştir. 3 üncü maddenin birinci fıkrasında, 1149 numaralı kanunun bu kanun ile değiştirilen 10 uncu maddesi hükümlerinin riyazî ihtiyatlara da tatbik edileceği yazılıdır ki, buna nazaran, türk şirketleri gibi ecnebî şirketlerin de bundan böyle riyazî ihtiyatları memleketimizde plâse etmeleri mecburî bulunacaktır.

Hayat üzerine iş yapan yabancı şirketler

Hayat üzerine iş yapan ecnebî şirketlerin, Türkiye'deki portföylerine tekabül eden riyazî ihtiyatları memleketimizde bulundurmaları yolunda lâyihaya konan bu hüküm beynelmilel bir sigorta kaidesine istinad etmektedir. Nitekim bir çok hükümetler ecnebî memleketlerde çalışan müesseselerine bu husuta kanunen salâhiyet dahi vermiş bulunmaktadırlar.

Bu lâyiha hükümleriyle tamamlamağa çalıştığımız sigorta mevzuatımız riyazî, malî ve hukukî bakımlardan esaslı ve ilmî mürakabeyi istilzam etmektedir. İlmî ve teknik kifayeti olmıyan unsurlarla yapılacak kontroldan müsbet bir netice beklenemiyeceği gibi kontrolün ciddiyeti hakkında menfî fikirler vermek gibi tesirleri de gözden kaçırmamalıdır. Hakikî aktüerlere şiddetle ihtiyacımız bulunmaktadır. Beynelmilel şöhreti haiz bir ecnebî aktüer getirmek ve türk aktüerler yetiştirmek sigortacılığın mürakabesinde birinci plânda bizi düşündüren mevzulardandır. Bu mevzu ile alâkadar olarak lâyihaya icabeden teşkilâtın yapılması hakkında bir prensip hükmünü ihtiva eden bir madde konmuştur. "Madde 16"

Ana hatları ile arz ve izah olunan lâyiha ile bir "sigorta' 'kodu meydana getirilmiş olmamakla beraber, bu lâyiha kabul buyurulmakla, sigortacılık mevzuatımızda ehemmiyetli bir adım atılmış olacağını zannediyoruz. Ticaret kanununun sigortacılığa dair hükümlerini de ihtiva edecek bir "sigorta kodu" 1927 denberi sarfedilen mesainin sonuncu merhalesi olabilir. Bu merhaleye süratle varacağız. Fakat oraya vasıl olmak için 1927 den sonra bir diğer tekâmül merhalesinden geçmek lâzım idi, ki, takdim olunan lâyiha bu merhaleyi fazlasiyle teşkil edecektir.

Ankara belediye zabıtası talimatnamesini neşrediyoruz

2 — Bu gibi işçileri bulma bürosu açmak istiyenlere de belediyece ruhsat verilebilmek için lâzım gelen tetkikleri belediye bürosu yapacak mevcud bürolar da ruhsata bağlanacak, bürolar belediyenin bürosunun daimî kontrolü altında bulunacak, hususî bürolara belediyece ruhsat vermeğe karşı bir defalık olmak üzere belediyece takdir edilecek sınıfa göre 30 - 100 liraya kadar harç alınacaktır. Hususî bürolar belediyece ruhsat verilmiş işçilere iş bulabilirler. Böyle ruhsatı olmıyan işçiye iş bulan büro sahibi ilk defasında belediye emirlerine muhalefet edenlere mahsus para cezasına uğratılacaktır. Tekerrürü halinde belediyece verilen ruhsat geri alınarak bürosu kapatılabilecektir.

3 — Kütüğe geçirilen işçilerin her birine mahsus olarak fiş ile dosya ve kayıd tesis edilecek ve bu dosyalarda işçiler hakkındaki malûmat ve cüzdanların kaydı saklanacaktır. Evlerde hizmet eden ve sanatı mutade ittihaz eden erkek ve kadın ev işçiler (mürebbiye, süt nine, hizmetçi, aşçı, çamaşırcı, uşak, bahçıvan bunlar gibi) belediye kanununun 15 inci maddesinin 8 inci fıkrası mucibince kendilerini belediye işçileri bürosuna tescil ettirecekler ve belediyeye sıhhî ve fennî muayenelerini yaptıracaklar ve işlerini yapabileceklerine dair ayrı ayrı ruhsat ve sıhat cüzdanı alacaklar ve muayyen zamanda da yine muayeneye geleceklerdir. Muayene zamanları sıhhat cüzdanına işaret edilecektir. Kendilerini kaydettirmiyen ve sıhat, ruhsat cüzdanı almıyan işçiler belediye tenbihlerini yapmamış olmalarından dolayı para cezasiyle cezalandırılacaktır.

5 — Ev işçiliğinde, bu gün çalışanlar bu talimatname mevkii meriyete geçtiğinden itibaren bir ay içinde yeniden çalışacak olanlarda bir hizmete girmezden evel belediye dairesinde ev işleri bürosuna şifahen müracaatla ruhsatname alacaklardır. Müracaat eden işçiler nüfus tezkerelerini irae ve büro tarafından taleb edilen malûmatı ve üç kıta fotoğraflarını vereceklerdir. Bundan sonra o gün kabil olmadığı takdirde tayin edilecek günde behemehal sıhhî muayeneleri icra edilerek elverişli olduğu anlaşıldıktan sonra kendilerine bir ay hükmü olmak üzere muvakkat bir ruhsat vesikası verilecektir. Bundan sonra büro tarafından işçi hakkında tahkikat icrasına mübaşeret olunarak zabıta ve lâzım gelen mahallerde tetkikat yapılır. Ahlâkı ev işçiliğinde çalışmaya elverişli olduğu anlaşıldıktan sonra asıl ruhsat cüzdanı muvakkat vesika ile tebdil olunacaktır. Bir ay zarfında büro tahkikatını ikmale mecbur olup aksi halde işçinin beyanatını kabule mecburdur. Şu kadar ki bu beyanatın hilâfına muttali olduğu takdirde vesikaya lâzım gelecek meşruhatı verecektir. Veya istirdat edecektir.

İşçilerin sıhhat cüzdanına ne vakit muayene olunacağı yazılacak ve o gün muayene kabil olmadığı takdirde hangi gün muayene edileceği cüzdanına işaret edilecektir. Ve o gün de muayene edilmezse büro tarafından (muayene edilmemiştir) diye kayıd düşürülecek ve kendisi o sefer için muayeneye cebir olunmıyacaktır. Hususî surette muayene edildiğine dair getirilecek raporlar kabul edilir.

6 — Muayene senede dört defa ve parasız olarak belediye hekimleri tarafından yapılacaktır. Muayene neticesi işçinin dosyasına ve sıhhat cüzdanındaki hanei mahsusuna büro tarafından yazılacaktır. Muayene neticesinde bulaşık hastalıkla malûl oldukları anlaşılanlara sıhhat cüzdanı verilmiyecek ve ruhsat cüzdanı verilmişse geri alınacaktır. Iptidaî muayenede sıhhat ve sinni itibariyle işçiliğe müsaid olmıyanlara ruhsat vesikası verilmiyecektir. Elinde böyle cüzdanı olmıyanların veya muayyen zamanlarda muayene yaptırılmış olanlardan bulaşık hastalıklarla malûl bulunanların veya kötü ahlâkları nazarı dikkati celp edenlerin işe alınmalarını büro menedecektir.

7 — Ruhsata bağlanan işçilerin belediyede ev işleri burosunda birer sicilleri bulunacak ve bu sicillere ruhsat verilen kimsenin hüviyeti, ikametgâhı, ne gibi hizmetlere kabiliyeti olduğu, çalıştığı yerlerden ne gibi sebeblerle ayrıldığı, ayda ne kadar para ile çalışır olduğu ve her muayenesinin neticesi yazılı olacak ve bunlar ruhsat muayene cüzdanlarına da icabı veçhile kayıd olunacaktır.

8 — Belediye, işçilerin gerek iptida ve gerekse senede 4 defa sıhhat muayenesine tâbi tutulmasına ve çalışmak için ruhsat vermesine ve işsiz kaldığı vakit kendisine iş bulmasına mukabil işçinin çalıştığı zamanlarda almış olduğu ücretin % 2 si nisbetinde bir harç alacaktır. Bu harcı işçiyi kullanan aile reisi işçinin maaşından keserek saklayacak ve tahsildarların müracaatlarında makbuz mukabilinde verecektir. Bu harcı maaştan kesmiyenler kendileri ödemeye mecburdurlar. Yeniden cüzdan almak istiyen işçiler maktuan 25 kuruş vereceklerdir.

9 — Bir işçi gerek kendisi ve gerekse büro vasıtasiyle bir işe girdiği zaman 10 gün zarfında hangi hizmete girdiğini ve maaşı neden ibaret olduğunu bildirmeğe mecburdur. Bu ihbarı yaptığı takdirde kendisine arzu ederse bir de vesika verilir. İhbar bizzat veya bilvasıta olduğu gibi tahriren dahi caizdir. Bunu yapmıyan işçiden 100 kuruşu tecavüz etmemek üzere para cezası alınır.

10 — Her işçide ruhsat ve sıhhat cüzdanı namiyle bir cüzdan bulunacaktır. İşe giren işçi kimin nezdinde ise bu cüzdanı o aile reisine verecektir. İşçi kullananlar hangi tarihte işe başladığını ve maaşının mikdarını ve kendi ikametgâhını ruhsat cüzdanına kaydetmeğe mecburdurlar. İşçi hizmetten çıkar veya çıkarılırsa işçiyi kullanan tarihini kaydeder ne sebebten dolayı çıkmışsa sebebini ayrı bir kâğıda yazarak nihayet üç gün zarfında büroya iade etmeğe mecburdur. Bilâ mazeret bunu yapmamış olanlar belediyenin emirlerine riayet etmemiş addolunarak 200 kuruşu tecavüz etmemek şartiyle ceza alınır. Sıhhat cüzdanını işçi kimin hizmetinde ise ona her taleb vukuunda göstermeğe mecburdur.

11 — Ruhsat ve sıhhat cüzdanları matbu olacak ve bu talimatnemede bulunan ahkâm için ayrı ayrı haneleri bulunacak ve işçinin fotoğrafları tasdikli olarak yapıştırılacaktır.

12 — İşçi hizmetten ayrıldığı takdirde üç gün zarfında belediye bürosuna haber verecek ve keyfiyet kütükteki künyesine yazılacaktır. Hizmet ettiği mahalden ruhsat cüzdanı gönderilmişse kendisine iade olunacak ve şayet gönderilmemişse büro tarafından celbedilecek ve mümkün olmadığı takdirde parasız olarak yeniden ruhsat cüzdanı verilecektir. Bu suretle ihbarda bulunmıyan işçi 100 kuruşu tecavüz etmemek üzere para cezası verecektir. İş sahibi işçinin vesikasını iade ve zayi olmuşsa bunu ihbar edinceye kadar işçi hizmet etmiş addolunarak % 2 nisbetinde kendisinden harç tahsil olunacaktır.

13 — İşsiz kalan işçilerle işçi arayanlar büroya müracaatla iş veya işçi istiyebilirler. Müracaatları kaydederek sahiblerine malûmat verilecektir. Büronun telefonu olması mecburîdir.

14 — Cüzdanlarını kayıp edenlere yenisi verilebilmek için tahkikat icrası icab eder. Tahkikat neticesine kadar işçi cüzdansız kalmamak için kendisine muvakkat bir vesika verilir. Bunlardan harç alınmazsa da cüzdanın bedeli istifa olunur.

ON BEŞINCI FASIL

Tercümanlar ve rehberler

Madde 357 — Tercümanlar ve rehberler aşağıdaki hükümlere tabidir:

1 — Seyahat maksadiyle ve sair suretle Ankaraya gelen ecnebilere tercümanlık veya rehberlik etmek istiyenler belediyeden vesika almağa mecburdurlar. Belediyenin vesikasını almadan rehberlik veya tercümanlık etmek yasaktır.

2 — Tercümanlar ve rehberler zabıtai belediye memurları tarafından istenildiği vakit vesikalarını göstermeğe mecburdurlar.

3 — Rehberlik veya tercümanlık edecekler:

a — 18 yaşını bitirmiş,

b — Türk olmak,

c — Haysiyet ve emniyeti ihlâl eden bir suçla mahkûm edilmemiş,

e — Belediyece yapılacak imtihanda ehliyetleri anlaşılmış bulunaacklardır.

4 — Yukardaki şartları haiz olanlara belediyece vesika verilecektir.

5 — Tercümanlık ve rehberlik başka başka işlerdir. Vesikaları da ayrıdır. Birinin vesikasiyle başka birisi tercümanlık yapamaz.

Tercümanların imtihan şartları

6 — Tercümanlık yapmak istiyenlerin türkçeyi ve en az bir ecnebi lisanını gayet iyi bilmeleri ve memleketin tarihiyle âbidelerine aid malûmata lâyikiyle vakıf olmaları ve bunlar hakkında ecnebî seyyahlara ve ziyaretçilere güzelce izahat verebilecek kabiliyette bulunmaları şarttır.

(Sonu var)

Hollanda İtalyayı filen tanıyacak

Lahaye, 15 (A.A.) — Haber alındığına göre, Hollanda hükümeti İtalya ile olan diplomatik münasebetlerini tanzim hususundaki arzusunu yakında tahakkuk ettirecektir. Roma elçiliğine doktor Hubrecht tayin olunmuştur. Elçi bu ay sonunda vazifesi başına gidecektir. İtimadnamesi "İtalya kıralı ve Habeşistan imparatoruna" diye yazılıdır.

İtalyan hikâyesi

BEYAZ FARE

Yazan: Lucio d'Ambro *Çeviren: Yaşar Sihay*

Şafakla birlikte atılmağa başlanılan toplar, yirmi senelik sürgünden sonra, tahtına avdet eden kıraliçeyi selâmlıyordu. Akşama doğru "Oryant ekspresi" küçük ve oldukça da şirin bir hudud şehri olan Gaze istasyonunda tevakkuf edecekti. Kıraliçe ve maiyetinin Paristen hareketlerinden bir kaç saat evel, kıraliçenin birinci nazırı baron Kurt Gaze belediye riyasetine çekmiş olduğu müstacel telgrafta:

Sa Majeste kıraliçe Eva tahtına avdet etmektedir. Paytahta şafakla birlikte girmek istiyor. Bunun için bu akşamlık şehrinizde konaklayacaktır. Kendisine, İmperyal otelinden bir daire hazırlatmanızı ehemiyetle rica ederim. diyordu. Pek fazla bir heyecana kapılmış olduğu anlaşılmakta olan baron, İmperyal otelinin yirmi sene evelisi, ağustos ayında açılıp kıraliçenin sürgünlüğünü müteakib eylülde kapanmış olduğunu hatırlayamamış olsa gerekti. Otelin sahibi de kışı Viyanada geçiriyordu. Kapalı otele, menajeri olan Mösyö Sturm nezaret ettiği için bütün anahtarlar da, iyi bir iş adamı olan bu adamda idi.

Belediye reisi telgrafı Sturm'a göndermiş, menajer de faaliyete geçerek, bir kaç saat zarfında otel İmperyali kıraliçenin emrine amade kılmıştı. Derhal, pencereler açılmış, halılar silkilerek yerlere serilmiş, kalöriferler yakılmış, yatak ve yastıklar hallaçtan geçirilmiş, hattâ aşçılar bile, yamaklariyle fırınlarının başına geçmişlerdi. Santral odasına bir memur yerleştirilmiş, ve üstelik Mösyö Sturm, şehrin genç delikanlılarının en yakışıklarını seçerek kapılara kapıcı olarak yerleştirmiş ve hattâ, ufak kasabadaki çalğıcılardan bir de orkestra meydana getirmişti.

Oryant ekspresinin muvasaletinden iki saat evel, belediye reisi İmperyal oteline giderek, yapılan hazırlıkları gözden geçirmiş, ve her şeyin yolunda olduğunu görünce, Mösyö Sturm'a sonsuz memnuniyetini bildirerek ayrılmıştı. Menajer yapmış olduğu işleri takdir edenlerden daima hoşlandığı için, reis, otelin amerikan barına davetle birer aperatif almayı teklif etti. Her ikisi de doldurulmuş kadehlerinden birer yudum almışlardı. Dirseklerini bankoya dayamış konuşuyorlardı. Reis mütemadiyen konuşuyor ve kıraliçeyi medh ediyordu:

— Azizim Sturm. Siz, Sa Majeste kıraliçeyi bana sorunuz. O ne muhterem ve asîl bir kadındır. Kırk beş yaşlarında olmasına rağmen, fevkalâde, güzel mi güzel! şurası muhakkak ki, Paris kadınlara güzeliklerini muhafaz ettiren yegâne şehirdir. Ora ki, hayat denilen uzun merdivenin altmışıncı basamağına basmış kadınların, halâ genç ler arasında kozlarını istedikleri gibi oynadıkları bir yerdir. Ben bundan 20 sene evelisi, sürgüne giderken burada bir gece konaklayan kıraliçeyi çok iyi tanımıştım. Fakat, o zaman henüz Sa Majeste, her sürgün prensese cömertce kucağını açan Fransa cumhuriyeti topraklarındaki sürgün kıraliçelere karışmamıştı. Fevkalâde güzeldi. Bilhassa tebessümü harikulâde idi...

Reisin sözlerini sabırsızlıkla dinlemekte olan Sturm, boşalmış olan kadehini, hızla bankonun üzerine koydu, sanki, bu hareketiyle büfeciye bir kere daha doldur demek istermiş gibi... Sonra da reise dönerek onu baştan aşağıya adam akıllı süzdükten sonra:

— Bilâkis Sa Majeste çok huysuz bir kadındı... Sürgüne bundan yirmi sene evelisi giden kıraliçeyi burada uğurlayan yalnız siz değildiniz. Yanılmıyorsam ve bunamadımsa, ben de o tarihte bu otelin sekiz günlük idare müdürü idim. Ve hem de oldukça müçiriyordum. Bir gün otel sahibi Mösyö Bauer beni yanına çağırtmış ve:

— Sizi bir ay tecrübe edeceğim. Şayed, bu müddet zarfında otel müşterilerinden en ufak bir şikâyet dahi vaki olmayacak olursa, saadete kavuşacaksınız ve siz de benim yaşadığım hayatın aynini yaşacaksınız demişti. İşte, otel direktörlüğünü yapmağa başladığımın sekizinci günü sürgüne gitmekte olan kıraliçe Eva da burada bir gece konaklamıştı. Yatmadan evel, geç vakit beni yanına çağırttı. Koşarak gittim. İçeriye girince, kıraliçeyi rop döşaberli ve, bir iskemlenin üzerine çıkmış vaziyette gördüm. Bütün dam donörleri de etrafını sarmışlardı. Beni görünce hiddetle:

— Şu büyük aynalı dolaba doğru gidiniz. O tarafa doğru ufak ve beyaz bir şeyin kaçtığını gördüm. Yastığımın üzerinden ufacık gri gözleriyle bana bakıyordu. Korkumdan öyle bir çığlık koparmışım ki, bakınız bütün damlarım etrafıma toplanmışlar. Siz bana, onun buradan sıvışmış olduğunu temin etmedikçe, imkânı yok ben iskemleden inemem....

Neden ve kimden bahsettiğini anlayamamıştım. "Kimden bahsediyorsunuz?" diye sorunca, birden bire küplere bindi ve:

— Kimden olacak? bir fareden. Böyle büyük ve temiz görünen bir otelde karşılaşacağımı hiç ümid etmediğim bir fareden... Diye bağırmıştı.

Ben:

— Bir fare mi? katiyen bir fare olduğuna emin misiniz? yorgunluğun, uykusuzluğun ve son hâdisenin verdiği teessürle de böyle bir şeyi görmüş gibi olabilirsiniz, deyince, kıraliçe bu sözlerime dehşetli kızdı ve:

— Artık bu kadarına tahammül edilemez. Ülkemdeki tebaalarım artık sultanlık iddiasında bulunamaz dediler. Tam hududları aşacağım bir sırada, siz de benim bir fareyi tanımadığımı mı söylemek istiyorsunuz? yastığımın üzerinde gördüğüm hayvan fare değildi de ne idi? bir tavşan mı? bir fil mi? fazla lâfa lüzum yok. Yarım saat zarfında, onun ya ölüsünü ve yahud da dirisini isterim. Aksi takdirde, pek kibar bir adam olan otel sahibi Mösyö Bauer'e en derin teessüflerimi bildirmek mecburiyetinde kalacağım gibi, bu gece, oteli de terkederek açık havada, yıldızların altında yatacağım. Sturm ikinci kadeh aperatifi yuvarlarken âdeta hırsından titriyordu:

— Bay reis, o andaki endişemi size nasıl tarif edeyim, bilmem ki, bütün istikbalim mahvolacaktı. Ne yapıp yapmalı, ve bir fare bulup kıraliçeye getirmeli idi. Vermiş olduğu yarım saat müsaadenin, esasen yirmi dakikası düşünüp taşınmakla geçmişti. Elimde bir kapan ve içinde bir beyaz fare ile tekrar odasına girince kıraliçeyi gene yarım saat evelki bırakmış olduğum vaziyette bulmuştum. Elimde kapanı görünce derhal iskemleden aşağıya indi, etajerin üzerindeki sigara paketinden bana bir sigara ikram etti. Ertesi sabah, ebedî menfasına giderken, hiddetinden eser kalmamıştı. Hattâ tatlı bir tebessümle:

Bu gece bana, deliksiz bir uyku uyuttuğunuzdan dolayı size teşekkür edim Mösyö Sturm bile demişti.....

*

Oryant ekspresinin getirmiş olduğu ünlü misafirler otelin restoranında yemek yiyorlardı. Baron Kurt mütemadiyen kıraliçenin tahta avdeti şerefine şampanya şişeleri açıyordu. Bir aralık kıraliçe otel diketörünü istetmişti. Birdenbire karşısında bundan yirmi sene evelki otel müdürü Mösyö Sturm'u görünce elini sıktı ve yanı başına oturtarak hal ve hatırını sordu.

Kıraliçe:

— Tabiî fare hâdisesini hatırlıyorsunuz değil mi ? Mösyö Sturm ? emin olunuz ki, yirmi senelik acı ve ıstırabla dolu sürgün hayatımda bile bir gün bu hâdise aklımdan çıkmamıştı. Sürgüne yollandığım günün sabahı size o fareyi nasıl tuttuğunuzu soracaktım. Fakat, teessürüm buna mani olmuştu. Yirmi sene sonra, şimdi, sizden beni bu hususta aydınlatmanızı rica ediyorum...

Mösyö Sturm:

—Size bunu şimdi olduğu gibi anlatabilirim. Eğer kanunen tecziyem de icab etse, artık arada mürüru zaman vardır. Ondan istifade edebilirim. Yirmi sene evelisi, burada konakladığımız gün, ben henüz tecrübe devremin sekizinci gününü geçiriyordum. Ve otelin sekiz günlük idare müdürü idim. Majestenizin en ufak bir şikâyeti, bütün istikbalimi mahvedecekti. Ben ise, bu vazifeyi, on sene işsiz ve güçsüz dolaştıktan sonra bulmuştum. Yarım saat zarfında, sizin tutulup öldürülmesini ve yahud diri diri getirilmesini emrettiğiniz fareyi bulmak kabil değildi. Derhal bir kapan tedarik ederek iyi komşulardan birinin kilarına koşmuş ve orada kapanı kurarak beklemiştim. Tanrı da bana acımış olacak ki, on dakika zarfında bir beyaz fare de kapana girmiş bulundu. Fareyi aldığım gibi size gelerek tutmuş olduğumu söylemiş ve üzüntüsüz uyumanızı temin etmiştim...

Tan yeri ağarırken kıraliçe Gaze şehri halkının alkışları arasında paytahta hareket etmişti. Her tarafda toplar gürlüyordu. Fakat, kraliçe tahtına yalnız gitmiyordu. Katarın arkasında bağlı bulunan ikinci vagonda da müstafi otel direktörü Mösyö Sturm bulunuyordu. Kıraliçenin hareketinden bir saat evel baron Kunt Mösyö Sturm'a şu sözleri söylemişti :

— Kıraliçe hazretleri, en müşkil bir anda kullanmış olduğunuz zekânıza hayran olmuşlar. Bundan dolayı sizi daima yanlarında görmek istiyorlar. Siz, beyaz fare meselesinden sonra onun en gözde nazırlarından biri oluyorsunuz. Siz bir ufak bir beyaz fare ile ona bir gecelik huzur temin etmiş olduğunuza nazaran, bunca tebaaları ile de ona sonsuz mesud günler yaşatabileceksiniz demektir. Bir asırlık, hanedan ailesine nazır olmakla çok bahtiyarsınız. Lütfen bavullarınızı hazırlayınız. Bir taraftan da hangi nezareti tercih etmekte olduğunuzu bana bildiriniz....

ANDAÇ

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	Merkez „
Salı	Ankara „
Çarşamba	Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	Halk ve Sakarya „
Cuma	Ege eczanesi
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı: Birlik taksi: 2333 — Çankırı caddesi, Ulus taksi: 1291.

OTOBÜSLERİN İlk ve Son SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus. M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
Yenişehir'den Ulus M. na	—	7.10
S. pazar'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45
Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara		
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.00	—

her saatı beş gece muntazam seferler birer saat sonra başlar.

Akşamları Ulus meydanından Yenişehir'e ve Yenişehir'den Ulus meydanına gidecek otobüslerin hareket saatleri, sinemaların dağılış saatlerine tâbidir.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)

Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir).

Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs „ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî - 1356	Rumî - 1353
Zilhicce: 15	Şubat: 3
S. D.	S. D.
Güneş: 6 53	Akşam: 17 45

İzmir Enternasyonal
Fuarına hazırlanınız
20 ağustos 20 eylül
1938
3—7041

DÜNYA Basını

Çin harbi devam ederken

Dünya silâhlanması karşısında Birleşik Amerikanın vaziyeti

La Tribune des Nations'da Piyer Dominik yazıyor

Çin harbı büyük Çin vadilerini kana bulamakla kalmıyor; bütün Pasifik'te ve hattâ uzak Avrupanın kalbinde akisler uyandırıyor. Son zamanlarda bu harb iki yeni hâdiseye meydan vermiştir. Cumhur reisi Ruzveltin mesajı ve Cenevrede devletlerin reaksiyonu .

Cumhur reisi Ruzvelt'in kongreye bazı askerî masrafları tavsiye için yaptığı mesaj çok ehemiyetlidir. Bu mesaj, yalnız Amerikayı kaplayan silâhlanma endişesi bakımından değil aynı zamanda nutkun metni itibarile de mühimdir.

Ruzvelt evvelâ endişesini ızhar etmektedir: "Harb edenler de dahil olduğu halde memleketlerin en çoğunda milletlerin en çoğu sulh içinde yaşamak istemesine rağmen dünya nüfusunun en az dörtte biri amansız kavgalara karışmış bulunmaktadır.„ Hepsi bundan ibaret değil. Harbda olmayan milletler de hummalı bir şekilde silâhlanmaktadırlar. "Diğer milletleı deniz va kara ordularını öyle bir nisbette arttırmaktadırlar ki bu, dünya emniyeti ve sulh için bir tehdid teşkil etmektedir. Bundan çıkan netice şudur ki Birleşik Devletler de silâhlanma yarışından geri kalamaz.„

Cumhur reisi nihayet kullandığı bir tâbiri tarif ederek ilâve ediyor :

"Hususî müdafaa tâbirile yalnız sahillerimizin değil, fakat denizaşırı topraklarımızın da korunmasını temin edecek bir müdafaayı kastediyorum. Hududlarımızdan yüz binlerce mil mesafede toprak hududlarımızı herhangi bir düşmana karşı koruyacak vaziyette olmalıyız. Müdafaamızı bir Okyanusa inhisar ettiremeyiz.„

Bu metin çok mühimdir. Çünkü bir taraftan Birleşik Devletlerin Filipin adalarını terketmek niyetinde olmadıklarını göstermektedir. Aynı zamanda Amerikanın Atlâs Okyanusunun müdafaasını yalnız İngiltereye terketmiyeceğini ifade eder. Nihayet Amerikanın, donanma filolarını bir Okyanustan diğerine serbestçe geçirmek imkânını muhafaza etmek istediğini de ifade eder ki, bu, büyük Nikaragua kanalının açılması ve Birleşik Devletlerin merkezî Amerikaya hâkimiyeti meselesini ortaya koymaktadır.

Filipin adalarının müdafaası yalnız kara ve hava vasıtalariyle temin edilemez. Onun için cenubî Çin denizine, yani bir yandan Çin ve Hindi Çinî sahillerile, öte yandan Filipin adaları ile, Jeva, Bornos ve Formoz ile çevrili olan Pasifik havzasına hâkimiyeti icabettirir. Fakat bu havzada İngiltere, Fransa ve Holanda ile anlaşmaktan başka bir suretle hâkimiyet kurmak imkânı yoktur. Öyle ki, Birleşik Devletlerin Filipin adaları üzerinde hâkimiyetinin, bilhassa denizcilik sahasında, Amerika ile yukarıda zikredilen üç Avrupa devleti arasında sıkı bir anlaşmaya bağlı olduğu bir kaide olarak kabul edilebilir.

Diğer taraftan, oyalamanın politika sahasında olduğu kadar askerî sahada da mahir bir manevra olduğu kabul edilebilir. Cenubî Çin denizinde daha iyi kazanmak için, amerikalılar, şimal Pasifik'inde bir oyalama organize etmelidirler. Burada, bir harb halinde çok işlerine yarayabilecek olan Aleutiyen adalarına sahibdirler. Amerikalılar bu sahada, vaziyet icabı bu sefer sovyetlerle iş birliği yapmak mecburiyetinde kalacaklardır. Bununla beraber, adım adım ve ihtiyatla yürümek niyetinde olan Amerika açık veya kapalı bir ittifaklar sistemine girmeyi istemektedir. Esasen böyle bir hareket, bitaraflık taraftarı olan Amerika kamoyuna karşı büyük bir ihtiyatsızlık olurdu.

Amerikanın, Atlas denizinde münakalelerin emniyetini tek başına İngilterenin kontrolüne bırakamıyacağını yukarda söylemiştik.

Filhakika, Amerika, bir müddettenberi, ya kendi nüfuzuna veya demokrasiye muhalif - Brezilya buna en açık delildir - tezahürlerle, Almanya ve İtalyanın cenubî Amerikada harekete geçmesinden endişeye kapıldı. İtalyanın faaliyeti bilhassa Arjantinde, Buenos Ayres'in kalabalık italyan kolonilerine istinad etmektedir. Almanyanın faaliyeti de Brezilyada, Şilide ve Bolivyada kendini hissettirmektedir. Bundan başka, Almanya, Ekuatör ve Kolombiyada kendine ehemiyetli petrol imtiyazları verdirmiştir. Nihayet orta Avrupanın küçük devletlerinden birçoğu Brezilya gibi antidemokratik tezlere kapılmışlardır. Roma - Berlin mihveri devletlerinin yeni pazarlar ve sömürgeler aramak için merkezi Amerikada faaliyete geçmeye karar vermiş oldukları hatıra gelebilir. Çin Japonyanın ekonomik nüfuzu altına girmek üzereyken, Birleşik devletler, yeni dünyada da bu suretle tehdide maruz bulunmaktadırlar.

Bu çifte tehlikeye karşı koymak zaruretinde olan Amerika, Panama kanalını ikileştirmeye mecbur kalacaktır. Şimdiki kanal 35.000 tonluktan daha büyük gemilerin geçmesine müsaid değildir. Halbuki Japonya 35.000 tonluktan daha büyük gemiler yapacaktır. Bu itibarla Amerika için ya Panama kanalını genişletmek, yahut da Vikaragua kanalını kazmak lüzumu aşikârdır. Japonya ile bir harb vukuunda Pnama kanalının bombalarla birkaç hafta kapalı kalacak şekilde tahrib edilmesi ihtimali de amerikalıları düşündürmektedir. Bütün bunlardan çıkan netice şudur ki, Amerika geçen sene silâh yarışına girmiş olan İngiltereden biraz teahhurle de olsa, yalnız yeni dünya üzerinde hakimiyetini ve Panama geçidinin idaresini değil aynı zamanda Okyanoslarda münakale emniyetini temin için de bütün mümkün tedbirleri almaktan geri durmıyacaktır.

Brükselde Amerikanın Japonyaya kafa tutmaktan çekindiği görülmüştü. Son günlerde de, Cenevrede meseleyi müzakere eden Sovyetler Birliği Fransa ve İngiltereyi enerjik kararlar almaya teşvik etmemiştir. Çünkü Vaşington meselenin ehemiyeti kadar, Japonyanın göstereceği reaksiyonların şiddetini de göz önünde tutmaktadır. Vaşington, kendi kamoyunun enternasyonal meselelere pek mahdud ölçüde vukufu olduğunu da bilmez değildir. Vasat seviyeli Amerikalı hâlâ iki Amerikaya hâkim olduğu ve iki Okyanosla himaye edildiği düşüncesindedir ve yirmi otuz senedenberi, bugün Brezilyanın 44 milyon nüfuslu bir imparatorluk olduğu cenub Amerikasında ve bilhassa Pasifik'te vaziyetin değişmiş olduğunun farkında değildir.

Amerikanın, alâkasız denemiyecek bu ihtiaytlı hareketi Londra, Paris ve Moskovayı herhangi bir kollektif müdahaleyi ve hattâ Çin lehinde hususî bir müdahaleyi redde sevketmiştir. Bu büyük bir enternasyonal hâdisedir; ve bu hâdise general Matsuinin İngiltereyi tehdid ettiği ve Sovyetlerin Vladivostok'a bir taarruz bekledikleri bir sırada vukua gelmektedir.

Zalimleşen dünya

L'Intransigeant'da Jean Fabry yazıyor:

Evet İspanya kana ve katillere boğulmuştur. Bu kardeş harbı başlayalıdanberi her ay Salamanka ve Valansiya, karşı cephenin yaptığı zulüm ve vahşetleri anlatan broşürler neşretmektedirler. Şimdi, ölüm, gözleri kapalı, semadan yağmaktadır.. Öldürülen masum kadın veya habersiz çocuk Barselonadan veya Sevil'den olsun, insanlığın vicdanı bu katiller karşısında isyan etmektedir. B. Kamil Şotan bu vicdana müracaat etmekte haklıdır.

Fakat heyhat! Harbın insan vicdaniyle görülecek hesabı yoktur. Harb daima ahmak ve hain olmuştur. İnsan şimdi daha çabuk, daha uzakta ve daha kuvvetle vurmak imkânına malik olduğu için bugün biraz daha hainleşmiştir. Ve şimdi resim ve sinema, milyonlarca nüsha halinde dünyaya onun delillerini yaydığı için, bu ahmakça zalimlik daha iyi farkedilmektedir.

Bu acı hakikatler karşısında gözlerimizi kapamamalıyız. Bir şiddet devrinde yaşıyoruz, harbın hayvanca hiddeti, bir kere boşanınca, hiç bir şey durduramaz. Hiç bir zaman milletler için, mukadderatlarını kimlere emanet ettiklerini bilmek meselesi, bugünkü kadar ehemiyet arzetmemiştir.

***

Bugün harbta yeni olan şey, ne katil, ne tecavüz, ne yağma, ne de yangındır. En eski devirlerdenberi ordular masum sivil halkın üzerinden bir sapan gibi geçmişlerdir. Yakılmış açık şehirler sayısızdır; ve tifosla açlık, askerle sivil arasında asla farkgözetmemiştir.

Harbta yeni olan ve onu "insanileştirecek„ mahiyette olmayan şey, bugün muharebenin cepheden düşmanı mağlûb etmek kadar onun fabrikalarını, istasyonlarını ve limanlarını yakarak kazanılabileceği keyfiyetidir. Fabrika bacaları, gar salonları, liman tesisatı alevler içinde kalsın, askerlerin kolları derhal kötürümleşir. Bu fabrikalar, istasyonlar ve limanlar etrafında şehirler ve evler, bunların içinde de İspanyol, Çin veya fransız milletinden insanlar mevcudsa kimsenin onları düşünmeye vakti yoktur. Harb ahmak ve zalimdir, insan da böyledir. Son senelerde o, silâha tapmaktadır.

***

Bir kere daha, hakikati yakından tetkik etmek lâzımdır. Harb sonrasının en şaşırtıcı hâdisesi, eski muharibler olan hükümet reislerinin harbı "taze ve neşeli" diye ilân etmeye kadar varmamakla beraber onun temizleyici faziletine inanmaları ve bunu temin etmeleridir.

İspanyadaki vahşet bizi isyan ettiriyor! Fakat bu zulümler bize onlardan kurtulmanın tek çaresi ne olduğunu gösteriyorlar: Harba girmemek..

Bu neticeyi elde etmek için elimizde kalan tek vasıta, manzaranın korkunçluğu yüzünden doğan harb korkusudur.

Herhalde hükümet adamlarımız için yapılması gerekli olan şey, sivil halkın müdafaası hususunda kaybedilmiş olan zamanlarını telâfisidir.

Menşe şehadetnamelerine konacak mal kıymetleri hakkında

Türkofis, menşe şehadetnamelerine konacak mal kıymetlerinin hakikî satış kıymetlerine uygun olmasına dikkat ve itina edilmesi için ticaret ve sanayi odalarına yeni bir emir göndermiştir. Bu emre göre karşılıklı serbest döviz tediyesi suretiyle mübadelede bulunduğumuz memleketlere yapılacak ihracatımızda tüccarın, karşılıklı ithalâttan doğan bir prim bahse mevzu olmaması dolayısiyle, piyasa fiatından aşağıya yani zarara mal satması varid görülmiyecektir. Bu gibi ülkelere yapılacak sevkiyat için istenen menşe şehadetnamelerine lüzumlu görülecek muhtelif ticarî vesikalar ile tevsiki istenecek olan hakikî satış kıymetlerinin piyasa fiatından düşük olamıyacağı noktasına bilhassa dikkat olunacaktır.

Dersler başladı

Bayram münasebetiyle bir haftadır tatil olan ilk, orta ve liselerle yüksek mekteblerden bazıları dünden itibaren derslere başlamışlardır.

ÇAPRAZ KELİMELER

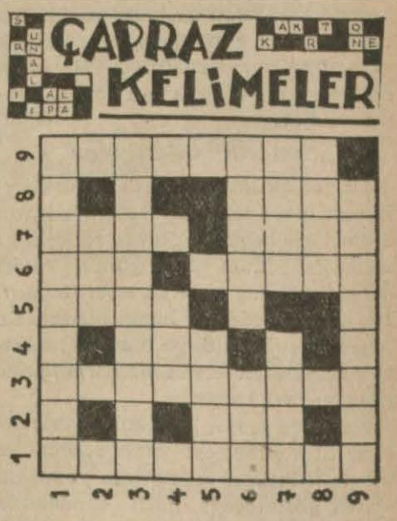

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya :
1 — İstanbulda deniz ortasında bir kule
2 — Suda yüzer, iptidaî gemi .
3 — Karadenizde kömür ocaklariyle meşhur bir vilâyetimiz.
4 — Futbolda sayı.
5 — Yavaş.
6 — Kırmızı renkli bir taş - mor bir çiçek (Helvası da olur).
7 — Avuçta - basit (şekersiz kahve).
8 — Nezir.
9 — Tereddüd etmek.

Yeni hazırlanan sigorta kanunu projesinin tam metnini neşrediyoruz

(Başı 1. inci sayfada)

tirilmiştir:

MADDE — 9

Sigorta şirketleri muamele yaptıkları sigorta sahiblerine karşı taahhüdlerinin ifasına teminat olmak üzere hükümete karşı biri sabit diğeri mütehavvil, iki nevi kefalet itasına mecburdurlar.

1. — Sabit kefalet:

Şirketin faaliyeti yalnız yangın veyahut yalnız hayat kısmına münhasır olduğu takdirde yetmiş beş bin lira,

Şirketin faaliyeti her iki kısma şamil olduğu takdirde, yüz bin lira,

Diğer sigorta muamelelerinden her şube için de yirmi beşer bin liradan ibarettir.

2. — Mütehavvil kefalet:

Hayat hariç olmak üzere diğer sigorta şubeleri için her sene içinde Türkiyede tahsil ettiği bilûmum ücretler yekûnu üzerinden şirketin mezkûr sene içinde yaptığı masarif ile verdiği tazminat ve mükerrer sigorta suretiyle devir ve havale eylediği ücretler tenzil edildikten sonra kalacak bakiyenin yüzde yirmi beşinden ibarettir.

Müteakib senelerde de işbu kefalet mikdarı, yukardaki fıkraya tevfikan, mezkûr sene içinde tahsil edilen ücret ve yapılan masarife nazaran vukubulan tahavvülâta göre tayin ve tesbit edilir.

Nakliyat sigortaları için bu nisbet mezkûr sigorta şirketlerinin geçen sene içinde tahsil ettikleri ücretlerin yüzde on iki buçuğundan ibarettir. İşbu yüzde on iki buçuk ta yukardaki iki numaralı bendin birinci fıkrası dairesinde hesab edilir.

Mütehavvil kefaletin hesabında, bir sene içindeki tediyat o sene tahsil olunan ücretler yekûnunu tecavüz eylediği takdirde, iktisad vekâletinin müsadesini evelden istihsal etmiş olmak şartiyle, aradaki fark ertesi sene ücretlerinden itası iktiza eden kefalet akçesi için esas ittihaz olunacak mikdardan tenzil olunur.

Sabit ve mütehavvil kefalet akçeleri ne zaman kullanılacak?

MADDE — 10

Sabit ve mütehavvil kefalet akçaları ancak aşağıdaki şekillerde istimal edilecektir:

a — Türkiyede gayri menkul emval iştirası,

b — Hakikî kıymetlerinin yüzde ellisini tecavüz etmemek şartiyle emlâk teminat muamelesi,

c — Türk lirası olarak nakden tevdiat,

d — Devlet menkul kıymetleriyle iktisad vekâletince kabul edilecek türk şirketleri hisse senedat ve tahvilâtı.

Şu kadar ki, sabit ve mütehavvil kefalet akçalarının - a - ve - b - bendlerinde yazılı şekillerde kullanılabilecek kısmı yüzde elliyi tecavüz edemez.

Gerek Türkiyede gayri menkul iştirâsı, gerek emlâk terhini muamelelerinde gayri menkullerin kıymeti gayri safî iradları üzerinden hesap edilir. Ancak, iktisad vekâletince lüzumunda yaptırılacak ekspertiz neticesinde tayyün eden kıymet gayri safî irad esasına göre tesbit edilen kıymetten aşağı olursa işbu kıymet kabul olunur.

Şirket bu kıymetin kendisine tebliğinden itibaren 15 gün içinde itiraz eylediği takdirde, mahallî ticaret mahkemesi reisi tarafından seçilecek mütehassıs bir ehlihibreye itiraz tetkik ve gayri menklün kıymeti takdir ettirilir. Bu suretle takdir olunan kıymet, gayri safî irad esaına göre tesbit edilen kıymetten yüksek olmamak şartiyle, katidir. Yüksek olduğu takdirde gayri safî kıymet esaına göre tesbit edilen kıymete itibar olunur.

Gayri menkullerin kıymetlerinde tenezzül vukubulduğu tebeyyün ederse iktisad vekâletinin tahrirî talebi üzerine azamî 15 gün içinde şirketçe fark kapatılır. Gayri menkullere aid yangın poliçeleri iktisad vekâleti namına tanzim olunur.

Senelik bilânçolar

Devlet menkul kıymetleri, türk şirketleri hisse senetleri ve tahvilâtının kıymetleri bankaya tevdi edildikleri tarihe takaddüm eden günün vasatî borsa kurlarına nazaran tesbit olunur. Bu kıymetlerde her hangi bir sebeble tenezzül vukubulduğu takdirde, tahrirî taleb üzerine azamî bir hafta içinde şirketçe fark kapatılır.

Nakid ve devlet menkul kıymetleriyle türk şirketleri hisse senedat ve tahvilâtı iktisad vekâletinin yediemin olarak göstereceği millî bankalarda muhafaza olunur, Bu suretle yapılacak mevduat mukabilinde iki nüsha olarak bankadan alınacak makbuzun bir nüshası, mezkûr mevduatın vekâletin emri olmadıkça iade edilmiyeceğine dair bir mektubla beraber, iktisad vekâletine tevdi olunur.

Gayri menkul iştirasiyle emlâk terhini muamelelerine aid resmî senetlerin birer tasdikli sureti iktisad vekâletine tevdi edilerek mezkûr senetlere ve tapu dairelerindeki kaydına iktisad vekâletinin müsaadesi olmadıkça hiçbir ferağ muamelesi kabul edilmiyeceğine dair meşruhat verilir.

Ecnebî sigorta şirketlerinin gayri menkul tasarrufları hakkındaki ahdî hükümler kemakân bakidir.

MADDE 13

Sigorta şirketleri senelik bilânçolarını ve kâr ve zarar hesaplarını iktisad vekâletince tesbit edilecek formüle muvafık olarak tanzime mecburdurlar.

Riyazî ihtiyat akçeleri

MADDE: 2 — Türkiye cumhuriyeti hududları dahilinde hayat üzerine iş yapan sigorta şirketleri, tahsil ettikleri gayrî safî prim üzerinden, sigortalılarına karşı taahhüd eyledikleri müemmen sermayenin teminatı olmak üzere riyazî ihtiyat akçesi tefrik ve tesis etmeğe mecburdurlar.

Riyazî ihtiyat akçalarının hesap tarzı ile bu hesapta esas ittihaz edilecek faiz nisbetinin ve vefiyat cetvellerinin iktisad vekâleti tarafından tasdik edilmiş olması şarttır.

Riyazî ihtiyat akçaları, reassürörlerin hissesini de ihtiva edecektir. Ancak mükerrer sigorta hakkındaki 1160 numaralı kanuna göre millî reassürans türk anonim şirketine verilmesi mecburî olan hisseye aid riyazî ihtiyat akçeleri mezkûr şirket tarafından işbu kanun hükümlerine uygun olarak tesis edilecektir.

MADDE: 3 — Riyazî ihtiyat akçelerinin istimal şekilleri ve bu hususta tatbik edilecek hükümler bu kanunun birinci maddesiyle değiştirilmiş olan 1149 sayılı kanunun 10 uncu maddesinde sabit ve mütehavvil kefalet akçeleri için gösterilen şekillerden ve hükümlerden ibarettir.

Riyazî ihtiyat hesapları her yılın sonunda tesbit edildikten sonra, bunların karşılıkları ve teminat şekilleri gösterilmek suretiyle, azamî üç ay içinde iktisad vekâletine tevdi olunur.

Vekâletçe yapılacak tetkikat neticesinde, hesap yanlışlığı, karşılık kifayetsizliği veya istimal şekillerinin kanun hükümlerine uymaması sebebleriyle lüzumlu tashihlerin icrası sigorta şirketine tebliğ edildiği takdirde, iki ay içinde bu tebliğin yerine getirilmesi mecburidir.

Riyazî ihtiyat akçeleri hakkında hükümler

MADDE: 4 — Riyazî ihtiyat akçesi karşılıklarından hesap senesi içinde her hangi bir sebeble mehuzatta bulunulamaz. Hesap senesi sonunda ihtiyat akçelerinden tenzili lâzım gelen mikdarlar hakkında şirketçe vaki olacak müracat iktisad vekâletince tetkik ve indelhace şirkette yaptıracağı teftiş neticesinde haklı görüldüğü takdirde, tenzili taleb edilen maddî karşılık şirket emrine verilir. Şayet şirket fevkalâde sebebler karşısında riyazî ihtiyat akçesi karşılıklarına müracaat mecburiyetinde kaldığını iktisad vekâletine bildirdiği takdirde, vekâletçe derhal şirketin teknik ve malî vaziyeti esaslı bir teftişe tabi tutulur. Teftiş neticesine göre şirketçe gösterilen zaruret yerinde görüldüğü takdirde tensib edilecek mikdar şirket emrine amade tutulur, veyahut şirketin tasfiyesi re'sen taleb olunur.

MADDE: 5 — Riyazî ihtiyat akçelerinin karşılıklarını teşkil eden bilcümle gayri menkuller ve menkul kıymetler üzerinde sigortalılar imtiyazlı alacaklı addolunurlar. İflâs vukuunda, bu karşılıklar, tasfiye neticesi beklenmeksizin, mevcut sigortaları bu kanunun 9 uncu madesi mucibince kabul eden diğer sigorta şirketlerine devrolunur.

MADDE: 6 — Sigorta şirketleri riyazî ihtiyatlarının bu kanun hükümlerine göre hesap ve tesbitinden mesul olmak üzere mütehassıs bir memur intihab ve iktisad vekâletine hüviyetini bildirmeğe mecburdurlar.

MADDE: 7 — Hayat üzerinde iş yapan sigorta şirketleri Türkiye dahilinde aktedecekleri her nevi hayat sigortalarını türk lirası üzerinden yapmağa mecburdurlar.

MADDE: 8 — Sigorta şirketleri riyazî ihtiyatlarına müteallik bütün hesap, kayıd ve vesikaları idare merkezlerinde bulundurmağa mecburdurlar.

Ecnebî şirketler, bundan başka, Türkiyedeki taahhüdlerine aid olup merkezlerince tutulan hesaplar, kayıdlar ve vesikalar ile karşılık hesaplarını ve bilhassa envanter kartlarının aynını Türkiyede merkez ittihaz ettikleri mahalde bulundururlar.

Sigorta şirketleri bu maddede yazılı bilûmum hesap ve vesikaları bu kanunu murakabe ile mükellef olanlara irae etmeğe mecburdurlar.

MADDE: 9 — Bir hayat sigorta portföyü, ancak tazammun ettiği taahhüdatın bu kanun hükümleri dahilinde tesis edilmiş maddî karşılıkları ile beraber devrolunabilirler. Ancak devri takabbül eden şirket yeni iş almış sayılır ve bu kanun hükümlerine tabi olur.

On sene sonra...

MADDE: 10 — Sigorta şirketlerinde on senedenberi istihkak sahibleri tarafından aranılmış haklara tekabül eden meblağ, poliçe sahiblerinin isim ve son adreslerini gösterir bir cetvelle birlikte, Türkiye cumhuriyeti merkez bankasına tevdi olunur. Cumhuriyet Merkez bankası bu mebaliği tevdi tarihinden itibaren iki sene müddetle muhafaza ve, bu müddet zarfında sahib veya varislerini tahkike çalışmakla beraber, her sene başı eshabı namına tebliğat ve gazetelerle de sahib veya varislerinin bankaya müracaatlarını ilân der. Mezkûr iki senenin hitamında da sahibi veya varisi çıkmıyan bu kabil haklar devlete intikal eder.

MADDE: 11 — 1149 numaralı kanun ile bu kanuna aykırı harekette bulunan hakikî ve hükmî şahıslar bin liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Tekerrür halinde, mükerirler bir haftadan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılacakları gibi muamele icrasından da men olunurlar.

Mükerrir hükmî şahıs ise, bu kanunun 14 üncü maddesinde yazılı mümessil ve mesulleri ile kanuna aykırı fiili işlemiş olan şahıs bir haftadan altı aya kadar hapis ceazsiyle cezalandırılır ve hükmî şahıs muamele icrasından men edilir.

MADDE: 12 — Riyazî ihtiyatları, kasden, kanun hükümlerine aykırı surette hesap ve tesbit eden mesul mütehassıs ile bu file kasden iştiraki tebeyyün edenler bir aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar ve bir daha sigorta müesseselerinde ve devlet hizmetlerinde istihdam olunamazlar.

MADDE: 13 — Bu kanunun tatbikini murakabe vazifesiyle mükellef olanlardan, vazifeleri dolayısiyle vakıf oldukları sırları makul bir sebebe müstenid olmaksızın ifşa edenler üç aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar. Bu gibiler, devlet hizmetlerinde bir daha istihdam edilemezler.

İflâs halinde...

MADDE: 14 — 11 inci maddenin son fıkrasında yazılı tekerrür halinde cezayi mesuliyet, kanun hükmünü yerine getirmekle mükellef olan idare meclisi reis ve azalarından ve imzaları ile şirketi ilzama salâhiyetli müdür ve memurlarından cezayi müstelzim fiili işlemiş veya buna iştirak etmiş veya bu hususta emir vermiş olanlara racidir.

MADDE: 15 — Bir sigorta şirketinin iflâsı halinde, o şirketin idare meclisi reisi ve âzalariyle imzaları şirketi ilzam eden meurların kanunî hükümlere aykırı hareketleri iflâsa sebeb olmuşsa, iktisad vekâletinin veya bu vekâleti temsil eden makamların talebi üzerine bunların da şahsen iflâslarına karar verilir ve haklarında icra ve iflâs kanununun 5, 6 ve 7 inci babları hükümleri tabik olunur.

MADDE: 16 — Sigorta şirketlerinin murakabesi ile mükellef olmak üzere iktisad vekâletinde icabeden teşkilât vücude getirilir.

MADDE: 17 — 1149 numaralı kanunun 14 ve 21 inci maddeleri ilga edilmiştir.

Altı aylık müddet

MUVAKKAT MADDE: 1 — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren altı ay içinde riyazî ihtiyat akçeleriyle karşılıklarının ve iki ay içinde de kefalet akçelerinin bu kanun hükümlerine göre hesap ve tesbit ve teminat olarak irae edilmiş bulunması şarttır.

Bu kanunun neşri tarihinde katî tasfiye dolayısiyle faaliyetlerine nihayet verilen Feniks dö Viyen hayat ve Türkiye Millî sigorta şirketinde sigortalı olanların haklarını korumak gayesiyle millî reassürans türk anonim şirketile diğer hayat sigorta şirketleri arasında yapılan ve millî reassürans şirketince teşkili zarurî riyazî ihtiyat akçeleri karşılıklarının iki senelik tecile tabiiyetini mutazammın bulunan anlaşmalar müstesnadır.

MUVAKKAT MADDE: 2 — Hayat üzerinde çalışan sigorta şirketleri Türkiyede faaliyete başladıkları tarihtenberi ecnebî parası ile akt veya türk portföyüne ithal eylemiş oldukları hayat sigorta mukavelenamelerinde yazılı kıymetleri, işbu kanunun neşri tarihindeki T. C. Merkez bankası kurları üzerinden, türk lirasına tahvile ve ona göre mezkûr mukavelenameleri türk lirası olarak kıymetlendirmeğe mecburdurlar.

Tahvil ve kıymetlendirme muamelesi işbu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ifa ve ikmal edilmek muktazidir.

MUVAKKAT MADDE: 3 — Sigorta şirketleri, gerek sermaye ve ihtiyat akçelerinden, gerek riyazî ve teknik ihtiyatlarından yabancı memleketlerde plâse ettikleri paraları döviz veya hükümetin tayin edeceği türk devlet tahvilleri olarak, bu kanunun neşri tarihinden itibaren, altı ay zarfında memlekete getirmeğe mecburdurlar.

MUVAKKAT MADDE: 4 — Bu kanunun neşri tarihinde mevcut riyazî ihtiyatlarla sabit ve mütehavvil kefalet akçelerinin gayri menkul olarak tesis edilmiş karşılıkları 1149 numaralı kanunun işbu kanun ile tadil edilen 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yazılı nisbeti tecavüz etmekte ise, mezkûr maddenin - a - bendinde yazılı gayri menkuller, şirketin tasarrufu altında kaldıkları müddetçe, ve - b - bendinde yazılı gayri menkul ipotekleri, mevcut mukavelelerinin devamı müddetince, zikri geçen ikinci fıkra hükümlerine tabi değildir.

MADDE: 18 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE: 19 — Bu kanun hükümlerini icraya icra vekilleri heyeti memurdur.

Avusturya kabinesi değişiyor

(Başı 1. inci sayfada)

Bu mülâkatın da Almanyanın meşhur ve "cumartesiler serisi" nden birini teşkil etmesinden kaygılanan Avrupa kamoyu, bu yatıştırıcı haberler üzerine sükûnet bulur gibi olmuş, fakatmülâkat hakkında Avusturya ve Almanya kaynaklarının tam bir sükût muhafaza etmelerine mukabil, yabancı kaynaklardan bir çok malûmat verilmiştir.

Bazan Avusturya ekseriya da alman mahfilleri tarafından tekzibe uğrayan, fakat çoğu da tekzib edilmiyen bu haberlere göre vaziyeti şöyle hülâsa etmek kabildir:

11 temmuz 1936 tarihli anlaşmada, Avusturyanın memlekette mevcud nazilerle barışacağı ve bunlarla iş birliği yapmak imkânlarını araştıracağı tasrih edilmiştir. Halbuki B. Şuşnig bu iş birliğine yanaşmadıktan başka bunların tertib ettikleri bir suykasdı ileri sürerek bundan üç hafta kadar önce nazilerin şefini ve daha bir kaç naziyi tevkif ettirmiştir.

Bu suretle de, Almanya ile Avusturya arasında gergin bir vaziyet hasıl olmuştur. Halbuki, 20 şubatta B. Hitlerin ağzından dış politikasının ana hatlarını Rayştagda tasrih edecek olan Almanya, bilhassa dış bakanlığına fon Ribbentrop'un gelmesinden sonra, Avusturyaya karşı olan vaziyetinin vuzuh kesbetmesini arzu etmekterir.

Diğer taraftan, Avusturya ile Almanya kadar alâkadar olan İtalya da bu yakınlarda İngiltere ile uyuşmağa çalışmakta ve bu hususta bir neticeye varmadan önce Avusturya meselesinin halledilmesini istemektedir.

Onun için — bazı yabancı kaynaklara göre — B. Musolini bu ânî mülâkatın yapılmasında mühim bir rol oynamıştır. Mevzuu bahis olan mesele de Anşlus veya Avusturyanın Roma - Berlin mihverine yaklaşması değil, bu memleketin istiklâlinin zıman altına alınması ve Almanyanın da bunu kabul etmesidir.

Gene yabancı kaynaklardan bildirildiğine göre, Berhtesgaden mülâkatının mevzuunu bu teşkil etmiştir. Fakat Almanya buna mukabil Avusturyanın da kendisine bazı tavizlerde bulunmasını istemiştir.

Bunların en mühimmi harb, iç işler ve emniyet bakanlıklarına nazilerin getirilmesidir. Gene haber verildiğine göre mülâkatta B. Şuşnig'i tesir altında bırakmak için hiç bir şey ihmal edilmemiştir. General Keitel'le general Brauchitch da müzakerelere iştirak etmemekle beraber mülâkatta hazır bulunanlar arasında idiler.

Şimdi de bir Prag gazetesinin verdiği malûmattan, görüşmelerin ne şekilde devam ettiğini öğrenelim :

B. Şuşnig kabineye yalnız iç bakanı B. Seiss'i alabileceğini söylemiştir. B. Hitler bunun üzerine Avusturya nazilerinin takınacakları tavrı garanti edemiyeceğini bildirmiş, B. Şuşnig de meseleyi bir kere cumhur reisi B. Miklâs'a bildireceğini söylemiştir.

B. Hitler, 20 şubattan önce bir cevab istemiştir. Hattâ, başka bazı haberlere göre, Almanya tarafından, kendi arzu ettiği şekilde tanzim edilmiş bir protokol B. Şuşnig'e imzalattırılmak istenilmiş, fakat Avusturya başvekili bunu kabul etmemiştir.

B. Şuşnig Viyanaya dönünce, kabul etmek zorunda bırakıldığı vaziyetin vehameti dolayısile bir tebliğ neşretmekten sakınmıştır. Diğer taraftan da alman isteklerini kabul etmenin, Avusturyayı Almanyaya teslim etmek demek olacağını söyliyerek B. Musolini'ye müracaatla tevassut ve müdahalede bulunmasını istemiş ve henüz bir cevab almamıştır. Fransa, İngiltere gibi büyük devletlerde ise şimdilik hiç bir hareket yoktur.

Yabancı kaynaklardan geldiği için ihtiyatla telâkki edilmesi doğru olan bu haberlere göre, vaziyet bu merkezdedir. Son gelen haberler ise Avusturya kabinesinde değişiklik olacağını bildirmektedir. Bir de bunları gözden geçirelim :

Kabinede değişiklik olması bekleniyor

Viyana, 15 (A.A.) — Avusturya kabinesinin kısmen değişmesi heran bekleniyor. "vatanperverler cephe" sinin vilâyet liderleri bugün başvekil Şuşnig'in riyaseti altında bir toplantı yapmışlardır.

Başvekil, kendilerine Almanya ile mütekabilen imtiyazlar teatisini bais olan nazik vaziyeti anlatmış ve mürahasların vatanperverliklerine güvendiğini söylemiştir.

B. Şuşnig, dün de muhtelif siyaset adamları ile ve bilhassa 1934 kanunu esasisinin hukukî müellifi olan eski başvekil B. Ender ile görüşmüştür.

Almanyanın yaptığı şiddetli tazyik karşısında...

Almanyanın Avusturya üzerinde yaptığı şiddetli tazyik artık bugün inkâr edilemez. Hitlerin Şuşniğe verdiği mühlet yarın saat 16 da hitam bulmaktadır. Bununla beraber, bu kadar gayri müsaid şartlar içinde Şuşnigin Avusturya istiklâlini kurtarmak için gösterdiği âzim ve cesaret herkeste büyük bir takdir uyandırmaktadır. Şuşnig'in Almayaya yapmak istediği müstakil Avusturyanın siyasî ve idarî bünyesini bozmıyacak mahiyette tavizlerde bulunmaktadır. Her ne de olsa, Seiss İnguart'ın dahiliye nezareti gibi mühim bir kumanda mevkiine gelmesi ihtimali Viyanada endişe ile karşılanmaktadır.

Seiss İnkuvart kimdir?

Avusturya: Almanya görüşmelerinden sonra Avusturya politikasının ön plâna geçmiş olan Zeiss İnquart, geçen yaza kadar oldukça silik bir rol oynamıştır. 1892 de Viyanada avukatlık yapmakta idi. Fikirleri itibariyle büyük alman kampına sürüklenmiş olan B. Seiss, Almanya - Avusturya federasyonunun ikinci reisi olmuş ve bir taraftan Hitlerci Almanyanın sempatisine diğer taraftan da katolik kanaatleri dolayısiyle B. Şuşnigin itimadına mazhar olarak geçen haziranda başvekâlet tarafından başlanan barış eserinde bir rol oynamaya müsaade eder vaziyette görülmüştür.

Keza B. Seiss İnquart Berline çok sık seyahat etmiştir.

Alman istekleri 11 temmuz anlaşmasının çerçevesini aşıyor

Viyana, 15 (A.A.) — Bütün Viyana gazeteleri içinde yalnız "Neue Freie Press" alman - Avusturya münasebetlerinden bahsetmektedir. Bu gazete diyor ki:

"Alman istekleri temmuz 1936 anlaşmasının çerçevesini aşmakta ve bizi çok derin ve basiretli düşüncelere sevkettirecek bir genişlemeyi istihdaf eylemektedir. Viyana ile Berlin arasındaki münasebatın son inkişafı bütün Avrupa ve sulh için vahîm neticeler doğurabilir. Bu hususta Avusturya katiyen muaheze edilemiyecektir. Çünkü o, Almanya ile daima iyi komşuluk münasebetleri idame etmeğe çalışmıştır.„

Yeni kabine nasıl olacak

Viyana, 15 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Bundan sonra da değişmesi muhtemel ve ikmali icab etmekle beraber, yeni Şuşnig kabinesinin kısmen şu şekilde olacağı bildirilmektedir.

B. Şuşnig: başvekil ve millî müdafaa nazırı, B. Zermatto: Muavini, B. Guido Şmidt: Hariciye nazırı, B. Seiss İnkuvart: Dahiliye nazırı, B. Skubi Emniyet müsteşarı ve Seiss'in muavini, B. Glais Chapstenaunun bertaraf edileceği bildirilmektedir.

Adliye bakanlığiyle, Reschin hastalığı sebebile, sosyal basiret bakanlığında değişiklik olacağı bildiriliyor.

Evvelce ayrı ayrı idare edilmekte olan dahiliye bakanlığı ile emniyet işinin tek elde yani B. İguartın elinde bulunacaktır. Polisle ve jandarma ile doğrudan doğruya teması muhafaza edecek olan emniyet müsteşarı ve polis şefi Skubi, nazıra muavinlik edecektir.

KÜÇÜK İLANLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık:

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesinin arkasındaki Türe sokak 6 No. apartımanda 3 odalı daire ile bir dairede bir oda 747

Bayanlara — Aile yanında kalorifer li müstakil üst kat bir veya iki oda. Bakanlıklar Karakol yanı Olgunlar sokak Tan apartımanı kapıcıya sorula. 760

Kiralık — Alman Sefareti arkasında manzaralı üç odalı bir daire kiralıktır. Üç daire üç katlı olan bu apartıman ucuz satılıktır. Tel: 2487 777

Kiralık — Bakanlıklar civarında Özenli sokak, İnci apartımanında dört oda bir hizmetçi odası hol, banyo, mutfak ve geniş balkon mutedil fiatla kiralıktır. Kapıcıya müracaat. 794

Kiralık — Mobilyalı veya mobilyasız oda bekâr bayan veya bay için aile yanında Yenişehir Sağlık Bakanlığı Sağlık sokak Demir apartmanı kat 3 No. 6 Müzeyyen. 1—645

Kiralık — Vekâlet binaları yakınındaki Yenişehir Konur sokak No. 23 deki evin üst katı kiralıktır. Selânik caddesi 21 No. da Bay Doktor Osman Soydaşa müracaat. Tl:1970 878

Dağınık:

Talebe Kurları — Yalnız talebe için almanca, fransızca, ingilizce kurlar teşkil edilmiştir. Yeni hal arkasında Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu Tel: 3714 723

Memur Kurları — Yalnız memurlar için her lisanda kurlar teşkil edilmiştir. Yeni hal arkası Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu. Tel 3714 724

Üniversiteliler kuru — Üniversiteliler için her lisanda kurlar açılmıştır. Yeni hal arkası Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu. Tel 3714 725

Satılık:

Stılık arsa — Su deposu civarında İş bankası köşkü karşı sırasında 3 daireli 1 bina için inşaat ruhsatnamesi alınmış 720 M2 arsa satılıktır. Komisyoncu Vahdi, Telf. 2487 858

Satılık arsa — Kavaklıderede İran sefarethanesinin şehir tarafındaki sırt üzerinde imarca parselleri yapılmış arsalar üzerindeki 1400 M2 lik hisseler satılıktır. Komisyoncu Vahdi, Telf. 2487 859

Satılık Bağhane — Şehre yakın havadar 2 kat evi on dönümlük bahçe ucuz fiatla satılacaktır. Meclis Matbaasında Mehmet Erçeviğe müracaat. 646

Satılık ve kiralık arsa — İsmet Paşa Demirköprü yanında iki yüzü asfalt her türlü inşaata elverişli 3600 metre arsa toptan satılık ve kiralıktır. Emniyet Şirketi Bay İsmaile müracaat. Telefon: 1833 739

Satılık kamyonlar — Ford, Fiat, Brennabor marka müstamel kamyonlar satılıktır. Görmek istiyenlerin Bomonti fabrikasına müracaatları. Tel: 1842 796

Güzel bir kütüphane — satılıktır. Malûmat almak istiyenler 2956 numaraya telefonla müracaat edebilir. 816

Satılık arsa — Yenişehir, Bomonti caddesi, İlkiz sokakda üç tarafı açık (518) metre murabbaı bir arsa satılıktır. Tel. 1581 704

İş arayanlar:

Arar Lisan Okulu — Her meslek için her lisanda akşam saat 10 a kadar kurlar açılmıştır. Yenihamam apartımanı kat 2 Tel: 3714 Posta kutu: 277 726

Memur — Sekiz sene vilâyet icra memurluklarında bulunmuş askerliğini ifa etmiş kefalet verebilir bir genç icra takibatı yapmak üzere iş arıyor. B. Y. Rumuziyle ve yazı ile Ulusa müracaat 829

Tüccar ve muhasebe meraklılarına — Yüksek İktısad Mektebi mezunu uzun müddet bankalarda çalışmış bir genç muhasebe dersi verir ve muhasebe tanzim eder. Ulus'ta C. B. F. rumuzuna yazı ile müracaat. 875

Lise ve orta okul talebelerine müsait şartlarla riyaziye dersleri verilir. Yenişehir Tuna caddesi yığıtkoşun sokak No. 1 866

Bir alman profesör — Almanca, fransızca ve ingilizce hususî dersler vermektedir. Ulus gazetesine M. K. rumuzuna yazı ile müracaat. 857

"Zenginin malı züğürdün çenesini yorar„ derler...

Amerikanın millî servetinin üçte ikisini, altmış aile kontrol ediyor

Bunlar 360.000.000.000 dolarlık muazzam bir servete sahiptirler

Cumhurreisi Ruzvelt altmış aileye çetin bir mücadele açtı

Zenginler listesinin en başında, serveti bir zamanlar iki milyar dolara kadar yükselmiş olan ROCKEFELLER ailesi geliyor

Fransada solcu unsurların dillerinden düşürmedikleri "iki yüz aile" vardır ki, memleketin bütün servetini ellerinde tutarlar. Şimdi Amerikada başta cumhur reisi olmak üzere herkes, oranın zengin ailelerine çatıyor. Fakat büyük rakamlara aşık olmalarına rağmen, amerikalılar bu hususta Fransadan daha geridirler. Çünkü onlarda bütün memleketin servetinin üçte ikisini ancak "altmış aile" elinde bulundurmakta veya kontrol etmektedir.

Amerikanın millî serveti 360 milyar dolar olduğuna göre, altmış ailenin 240 milyar dolar sahibi oldukları, yahud da, daha açık olarak izah edelim, her ailenin vasatî olarak 4 milyar dolarlık muazzam bir serveti kontrol ettikleri anlaşılır.

Başlıca servet kaynağı: Petrol

Fakat burada dikkat edeceğimiz bir nokta var: "kontrol etmek", sahib olmak ile demek değildir. Bazan mahdud mikdarda aksiyonlara sahib olmak büyük bir şirketi, hattâ bir şirketler grupunu kontrol etmek için kâfidir. İşte, Amerikada da Avrupada da, büyük tröstleri idare eden bir kaç kişinin şahsî nüfuzları bu noktaya istinad etmektedir.

Diğer tarafdan amerikan zenginlerinin servetleri umumiyetle mübalaga ile tahmin olunmaktadır. Zaten şimdiye kadar hiç bir amerikan zengini tam bir milyar dolara sahib olduğu halde ölmemiştir. Şimdiye kadar kaydedilen en büyük miras 186 milyon dolardı. Ve 1927 de, Payne Whiteney adında büyük bir petrol taciri tarafından bırakılmıştı.

Zaten, vergiden kurtulmak için zenginlerin çoğu servetlerini ölümlerinden önce dağıtmayı tercih etmektedirler. Birkaç ay önce ölen John D. Rockefeller'i da buna en bariz misal olarak gösterebiliriz.

Serveti bir milyar, hattâ refah senelerinde iki milyar dolar tahmin edilen bu adam, ölümünde topu topu 25 milyon dolar bırakmıştır. Fakat Rockefeller ölümünden önce hayır müesseselerine ve oğluna milyonlarca dolar dağıtmıştı.

Rockefeller ailesinin diğer azaları da büyük servetler yapmışlardı. İhtiyar John D.nin kardeşi olan William Irislerine bizim paramızla 75 milyon lira bırakmıştı. Onun oğlu olan bankacı Percy A. Rockefeller de öldüğü zaman yegâne varisi olan karısına gene bizim paramızla 50 milyon lira bıraktı. Bugün Rockefeller "hanedanı" 21 azadan mürekkebtir ve bunların her biri bir kaç defa milyonerdir.

Rockefeller ailesinin servetinin esasını teşkil eden petrol, aynı zamanda Amerikanın diğer ailelerinin de zengin olmasına sebeb olmuştur. Petrol kıralları arasında en başta 650 milyon lira ile Harkness ailesi, 500 milyon lira ile Whiteney ailesi gelir. Archbold, Rogers, Bedford aileleriyle bunların Standard Oil kumpanyasındaki şerikleri de gene 500 zer milyon lira ile büyük zenginler arasında yer almış bulunmaktadırlar.

Rockfeller'den sonra kim geliyor ?

Rockefeller ailesinin dolar kıral-larının listesinin en başında gelmesi ne kadar itiraz götürmez bir şeyse, ikinciliğin kime düştüğü meselesi de o kadar çok münakaşalara sebeb olmaktadır. Dünya ekonomik buhranından önce büyük otomobil imalâtcısı Henri Ford'la oğlu Edsel, dolar milyarderi telâkki ediliyorlardı. Fakat buhran senelerinde servetleri epey azaldı. Buna mukabil, bir kaç nesil önce zengin olmuş ailelerdeki vaziyetin hilâfına olarak, baba oğlun servetleri daha az dağılmıştır. Zaten ailenin reisi olan Henri Ford gayet aksi, şiddetli bir adamdır ve önüne gelene para dağıtacak soydan değildir. Hısımlarından hakikî "iş adamı" evsafına ve istidadlarına sahib olmayanlar Detroit'deki büyük firmaya katiyen iştirak ettirilmezler. Hattâ Henri Ford'un kardeşlerinden biri yetmiş yaşında iken açıktan açığa iflâs etmiş, ağabeyisinin bu vaziyet karşısında kılı bile kıpırdamamıştır.

Zenginler listesinin ikinciliği için Mellon'lar gibi, Du Pont'lar gibi endüstriyel aileleri Ford'a ciddî birer rakibtirler. Geçen yaz ölen Andrew Mellon doğduğu şehir olan Pittsburg'a 100 milyon lira hibe etmiş, bıraktığı çok kıymetli sanat eserleri koleksiyonu ile de Vaşington'da millî bir müze kurulmuştur. Bununla beraber ailesi efradı da 500 milyon lira kadar bir paraya sahib bulunmaktadır.

Du Pont'lara gelince, bu ailenin muazzam serveti daha Napoleon'un yaptığı harbler esnasında barut imal etmiş olmasından ileri gelmektedir. Cihan harbı sırasında bu servet çok artmıştır. Fakat gerek para, gerek mal mülk, bu eski ailenin 20 azası arasında taksim edilmiş bulunmaktadır.

Bir tek odada çalışan on beş milyarder

Amerikan ekonomistlerinden Ferdinand Lundberg'in yeni dünya zenginlerinin servetleri hakkında neşrettiği bir kitab bugünlerde Amerikada kapışılırcasına satılmaktadır. Bu kitaba göre, Amerika zenginleri arasında ikincilik ne Ford'un, ne Mellon'ların, ne de Du Pont'ların değil, fakat Morgan ailesinindir.

Bu tasnif şekli az çok hayret uyandırabilir. Çünkü 1913 de ölen John Pierpont Morgan'ın 70 milyon dolar bıraktığını Amerikada herkes bilir. Şimdi Nevyork'da gene ayni firma altında çalışan bankanın şefi olan oğlu, babasının servetini büyük harb esnasında muhakkak surette iki misli fazlaya çıkarmıştır. Fakat o zamandanberi de bu servet azalmaktan geri durmamıştır. Vaşington'da yapılan resmî tahkikat neticesinde, Morgan ailesinin 728 milyon dolara sahib olan yegâne aile olduğu anlaşılmıştır. Bu 'aile serveti" tabiri büsbütün esassız değildir. Çünkü Morgan ailesinde şerikler arasındaki rabıta başka ailelere göre gayet kuvvetlidir.Nevyorkun "bankalar caddesi„ olan Wall Street'in 23 numarasındaki bankanın, her biri bir kaç milyona sahib olan şerikleri mekteb dershanelerini andıran bir tek odada, alelâde memurlar gibi, birer masa başında oturup çalışırlar. Bunlar ticarî bakımdan olduğu kadar sosyal bakımdan da tam manasiyle bir "birlik" teşkil ederler.

Bir "dolar prensesi„ : 14 yaşındaki Gloria Vanderbilt

Wall Street'in diğer bankacıları Morgan'lardan epey sonra gelir. Baker'lerin, Stillman'ların 150 ilâ 300 milyon lira arasında değişen servetleri vardır. Morgan firmasının başlıca rakibi olan Kuhn Loeb ticarethanesi "altmış aile" listesinde Schiff ve Kahn isimleri altında görülmektedir. Servetinin büyük bir kısmını Nevyork'daki Metropolitan Opera ile sinema endüstrisine yatırmış olan Otto H. Kahn'ın serveti 1929 da 100 milyon lira tahmin ediliyordu. Fakat bundan bir kaç sene sonra, yani buhranın en hâd zamanında öldüğü zaman mirası ancak 10 milyon lira tutabildi. Krize daha iyi mukavemet eden Warburg'ların serveti ise daima 150 milyon lira tahmin edilmektedir.

Bir tek yeni zengin

İşin asıl hayret uyandıran tarafı, Amerikadaki büyük servetlerin hemen hepsinin büyük harbten önce vücude getirilmiş olmalarıdır. 1928 ve 1929 daki büyük spekülasyon dalgalarının yükselttiği bir çok yeni zenginler, ekonomik ve sosyal hayatta hiç bir iz bırakmadan kaybolup gitmişlerdir.

Son 10 sene içinde çok büyük bir servet yapmağa muvaffak olan yegâne amerikalı, Avrupada hiç tanınmamış olan bir bankacıdır. İsmi Floyd B. Odlum olan bu adam, Morgan grupuna dahil bir elektrik kumpanyasının idare meclisi azası sıfatiyle işe başlamıştır. Odlum 1924 de 40 milyon dolar sermaye ile küçük bir malî şirket kurmuştu. Şirketin adı Atlas Corporation idi ve borsa kıymetleri üzerine yapılacak plâsmanlarla iştigal ediyordu. Odlum bu sahada o kadar büyük bir ustalık gösterdi ki, aynı işlerle uğraşan şirketler biribiri ardı sıra batarken, Atlas Corporation tam 150 milyon lira kazandı ve sonradan bu serveti bir misli daha arttırdı.

Fakat bu istisnaî hal, Amerikadaki büyük servetlerin fizyonomisini değiştirmez. Esasen bu servetler hakkında yabancı memleketlerde ekseriya yanlış fikirler beslenmektedir. "Altmış aile" hiç bir zaman "zıp çıktı" veya "yeni zengin" değildir. Bilâkis bunlar hakikî birer "dolar hanedanı" dır ve çoğu uzun yıllardan, bazıları da hemen hemen bir asırdanberi memleketlerinin umumî hayatı üzerinde büyük bir nüfuz icra etmektedirler. Zaman geçtikçe bunlar Amerikada derebeylik zamanının asîllari rolünü oynamağa başlamışlardır. Çok muhafazakâr oldukları için de, cumhur reisi Ruzvelt'in şimdiki hükümetiyle şiddetli bir muhalefet halinde bulunmaktadırlar.

Parlak izdivaçlar

"Altmış aile"nin inhisarcı mahiyeti bunların evlenme işlerinde bilhassa göze çarpmaktadır. Bu gibi ailelerde ideal daima Avrupanın yüksel asaletine mensub ailelerle sıhriyet kesbedebilmektir.

"Dolar prensesleri'nin eski dünyanın prensleri, kontları ve baronlariyle evlenmeleri, geçen asrın son yıllarında başlamıştır ve hala devam etmektedir.

Nevyorkun bir çok mahallelerine sahib olan Astor ailesinin kızlarından biri rus prenslerinden Serge Obolensky ile evlenmiştir. Büyük demiryolları müteahhidi Jay Gould'un kızı önce kontes de Castellane, daha sonra da düşes oldu. Petrol kıralı Rogers, kızını kont dö Salm'le evlendirdi. Şikagodaki muazzam Marshall Field mağazalarının ortaklarından Levi Z. Leiter'in kızı, Hindistan kıral nabi Lord Curzon'la evlendi ve kızını da şimdi ingiliz faşist partisinin lideri olan Sir Oswald Mosley' e verdi. Gene Şikago'nun büyük tacirlerinden birinin kızı olan Ethel Field, ingiliz amirallerinden Earl Beatty ile evlendi.

Muazzam servetlerini demir yolu işlerinde kazanmış olan Vanderbilt'ler, Avrupanın bir çok asîl aileleriyle akrabadır ve bunların arasında macar Szechenyi kontları ile Marlborough dükleri de vardır. Bundan da anlaşılacağı üzere, son günlerde bilhassa Avrupa gazetelerinde kendisinden çok bahsettiren ve meşhur Wooltworth mağazalarının sahibi olan Barbara Hutton, yani, şimdiki adiyle kontes Haugwitz, yabancı bir asilzade ile evlenmiş ilk amerikan kızı değildir.

Fakat bu parlak izdivaçlara mukabil, zengin ailelerin çocukları arasında ailelerinin şan ve şerefini düşünerek hareket eden babalarının arzularına göre evlenmiyenler de yok değildir. Bazı izdivaçlar, "altmış aile" arasında büyük bir infial bile uyandırmıştır. Meselâ zengin bir bankerin oğlu ve Rockfeller'in küçük yeğeni olan James A. Stillman, evlerindeki aşçının kızına aşık olmuş ve günün birinde onu nikâhlamıştır.

Rhinelander ailesinin başına gelen felâket ise daha kötüdür: bu ailenin oğlu zenci olan şoförünün kızıyle evlenmiştir. Kayın babalığa hem de zenci olan bir şoförü kabul etmek: bu hareket Amerikanın en yüksek soyetesinin nazarında bir "çifte cinayet" dir. Zengin ve güzel bir kız olan Ellin Mackay, meşhur cazband bestekârı Irving Berlin'le evlendiği için, ötekilere nazaran kendisini belki daha kolay affettirebilecektir.

Fakat bereket versin ki bu gibi münasebetsizliklere "altmış aile"nin muhitinde pek seyrek rastlanır. Varis veya "varise"lerin hemen hemen hepsi, kendi sosyal sınıflarının dışındakilerle aşk maceraları yaşamağa koşmazlar. Bunlar daima ananeye bağlı kalırlar ve ailenin servetini, zengin izdivaçlar yaparak arttırmağa çalışırlar. Zaten ticarî münasebetler, evlenmeleri kolaylaştırmakta, diğer tarafdan aradaki akrabalık, malî rabıtaları da sıkıştırmaktadır. Böylelikle de altmış aile" kendi aralarında gittikçe daha sıkı bir birlik kurmaktadırlar. Zaten bunlara "altmış aile" demek de yanlıştır. Çünkü bunlar kendi aralarında evlene evlene beş altı grup haline inkılâb etmişlerdir.

Rockefeller ailesi bu bakımdan çok canlı bir misaldir. Petrol kıralları yetiştiren bu aile, ziraat makineleri yapan Mackormick'lerle, bankacılık yapan Stillman ve Aldrich aileleriyle, bakır endüstriyeli olan Dodge ailesiyle ve meşhur çelik kıralı Andrew Carnegie ile akrabadırlar.

Du Pont'lar vaktiyle Roçild'lerin de yaptıkları gibi, ekseriya kendi aralarında evlenirler. Ethel Du Pont'un cumhur reisi Roosevelt'in oğliyle evlenmesi tamamen istisnaî ve "altmış aile"nin zihniyetine uymayan bir hâdisedir. Cumhur reisi seçimi için bir kaç ay önce biribirleriyle amansız bir mücadele yapmış olmalarına rağmen, bu iki aile çocuklarının evlenmesi dolayısiyle çok parlak bir düğün yapmışlardır. Halbuki Du Pont'lar, Roosevelt'in cumhur reisi seçilmemesi için 25 milyon dolar harcamışlardı. Çocuklarının evlenmesi, bu iki aile arasında siyasî bir barışıklık vücude getirememiştir. Du Pont'lar halâ Vaşington hükümetinin can düşmanıdır ve Roosevelt de "altmış aile"ye hiç bir tavizde bulunmamıştır.

Bilâkis, hükümetle "altmış aile" arasındaki mücadele gittikçe artmaktadır. İç işler bakanı İckes'den sonra cumhur reisi Roosevelt de geçenlerde verdiği bir nutukta, bu küçük akalliyetin iktidar suiistimallerine ve imtiyazlarına nihayet vermek istediğini söylemiştir.

Amerikada şimdi görülen bu anlaşmazlık, asırlarca evel Avrupada vardı ve devlet otoritesiyle büyük asilzadeler amansız bir şekilde biribirleriyle mücadele ediyorlardı.

Avrupada bu mücadelenin nasıl neticelendiğini biliyoruz. Amerikadakinin neticesi de zamanla belli olacak.

B. Roosevelt diyor ki:
"— Altmış ailenin yolsuzluklarına, imtiyazlarına ve amerikan milletinin hayatı üzerindeki yaptıkları nüfuza nihayet vereceğim!„

Morgan bankasının Wall Street'deki merkezi

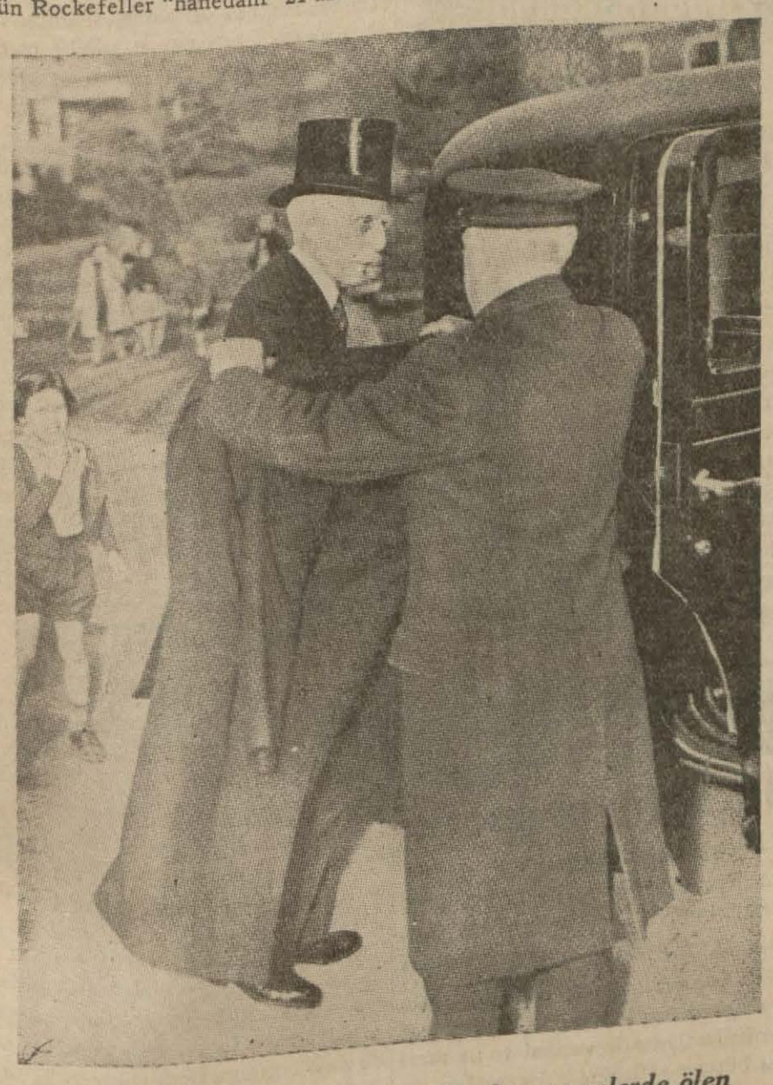

Amerikanın sayılı zenginlenrinden olup geçenlerde ölen Andrew Mellon ve şoförü

Krem Balsamin

Kumral, Sarışın, Esmer her tene tevafuk eden yegâne sıhhî kremlerdir. Cildi besler. Çil, Leke ve sivilceleri kâmilen izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfillerin takdirle kullandıkları sıhhî güzellik kremleridir.

KREM BALSAMİN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

1 — Krem Balsamin yağlı, gece için pembe renkli
2 — Krem Balsamin yağsız, gündüz için, beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acı badem, gündüz için beyaz renkli
4 — Krem Balsamin acı badem, gece için, pembe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ. — Beyoğlu, İstanbul

596

RESMÎ İLÂNLAR

Dahiliye bakanlığı

Bornova su işi eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden :

Bornovaya 5.5 kilometre mesafeden su isalesi, kaptaj, maslak, depo inşası şebeke yapılması malzeme tedariki ve müteferri hususat kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 60643 lira 5 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 303 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 21. mart. 1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on birde Ankarada dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.:

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4282,15 liralık muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub,

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden münakasaya girme için alacakları vesika.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(317) 689

Uşak su işi eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden :

Uşağa 5.5 kilometre mesafeden su isalesi kaptaj maslak su deposu inşası malzeme tedariki ve müteferri hususat kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 125584 lira 50 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 628 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 21. mart. 1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on birde Ankarada dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.:

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 752925 liralık muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub,

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden münakasaya girme için alacakları vesika.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(316) 688

Maraş su işi eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden :

Maraşa 1400 metre mesafeden su isalesi, kaptaj ve depo inşaatı malzeme tedariki ve müteferri hususat kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 173466 lira 9 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 867 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 21. mart. 1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on birde Ankarada dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.:

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 9923.30 liralık muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub,

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden münakasaya girme için alacakları vesika.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(313) 685

Edremit su işi eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden :

Edremite 10.9 kilometre mesafeden su isalesi kaptaj ve maslaklar inşası su deposu tamiri şehir şebekesi yapılması müteferri malzeme tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 57390 lira 38 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 287 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 21. mart. 1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on birde Ankarada dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.:

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4145.52 liralık muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub,

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden münakasaya girme için alacakları vesika.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. 686

Menemen su işi eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden :

Menemene 24 kilometre mesafeden su isalesi kaptaj maslak inşası depo tamiri ve şebeke yapılması malzeme tedariki ve müteferri hususat kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 105187 lira 34 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 526 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 21. mart. 1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on birde Ankarada dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.:

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 6509,50 liralık muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub,

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden münakasaya girme için alacakları vesika.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(315) 687

Bayındırlık Bakanlığı

Kalorifer tesisatı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Ankara yüksek ziraat enstitüsü kalorifer tesisatı ve su tesisatının hariç şebekeye bağlanması işleri.

Keşif bedeli : 28185 lira 77 kuruştur.

2 — Eksiltme 28. 2. 1938 pazartesi günü saat 15 de nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 141 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2114 liralık muvakkat teminat vermeleri ve 15.000 liralık bir kalorifer işini yaptığına dair müteahhidlik vesikası göstermesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (377) 833

Sıhat bakanlığı

Tıbbî mecmualar alınacak

Ankara Merkez Hıfzısıhha Müessesesi Satın Alma Komisyonu Reisliğinden :

1 — Müessesemiz kütüphanesine satın alınacak muhammen bedeli (3997) lira olan eski senelere aid tıbbî mecmualar 19.2.938 cumartesi günü saat (11) de açık eksiltmeye konmuştur.

2 — İstekliler her gün müessese muhasip mutemedliğinden listesini alabilirler.

3 — İstekli ticaret odasına kayıdlı olmakla beraber ayrıca % 7.5 teminat parasını hudud veznesine yatırılacaktır. 676

235 kalem alâtı tıbbiye ve Lâburatuvar malzemesi alınacak

Ankara Nümune Hastanesi Başbibliğinden :

Hastahanenin 1937 malî yılı ihtiyacı için 6156 lira fiyatı muhammenesi olan 235 kalem alâtı tıbbiye ve lâburatuvar malzemesi 3 mart 938 perşembe günü Ankara Numune hastahanesinde saat 11 de kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Muvakkat teminatı 461 lira 70 kuruştur. Muvakkat teminat para veya para mahiyetindeki evrak komisyonumuzca alınmıyacağından bunları vermek isteyenler ihale gününden evvel hastahaneye müracaat ederek teminatlarını maliye vekâleti veznesine yatıracaklardır. Kapalı zarflar ihale gününden ve saatinden evvel teslim edilmiş bulunacaktır. Muayyen saatten sonra verilecek veya gönderilecek zarflar kabul edilmez. Kapalı zarflar kanunun tarif ettiği şekilde hazırlanmış ve mühür mumu ile mühürlenmiş olması şarttır. Bu kanun tarifatına uygun olmayan zarflar kabul edilemez. Şartname ve liste sureti Ankara Numune hastahanesinde ve İstanbulda sıhat müdürlüğünde görülebilir.

(396) 853

Gümrük ve İnhisarlar B.

Bakımevi ve bina inşaatı

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

8-2-938 tarihinde kapalı zarfla ihaleleri yapılacağı ilân edilmiş olan Polathane bakımevi ve müdürlük binası inşaatının eksiltmesi 17-2-938 tarihine talik edilmiştir.

Münakasa şartnamesinin 4 üncü maddesinin F fıkrası atideki şekilde değiştirilmiştir.

İsteklilerin diplomalı mühendis veya mimar olmaları ve yahut bir mühendis veya mimarı inşaatın hitamına kadar iş başında bulunduracağına dair aralarında tesdi edilmiş noterlikten musaddak teahhüt kâğıdı ve mukayyet bulundukları Ticaret odasından alınmış iktidarı malisini gösterir bir vesika ve asgarî 50 bin liralık bir bina yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden ehliyet vesikası ibraz etmesi şarttır.

Bakımevi mezkûr tarihte saat 10 da ve müdüriyet binası saat 10,30 da ihale olunacaktır. Kapalı zarflar evvelki ilânda yazılı şartlar dairesinde ihale saatlarından birer saat evvellerine kadar Kabataşda Levazım binasındaki alım komisyonu riyasetine verilecektir. (395) 828

Memur evi inşaatı

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — Küçük Yozgatta şartname ve projesi mucibince yaptırılacak - 3 - odalı memur evinin inşaatı yeniden ve pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli (3730) lira (95) kuruş ve muvakkat teminatı (280) liradır.

III — Eksiltme 17-II-938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler (19) kuruş mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesile Ankara başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaiki İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (601/297) 1—636

Tamirat münakasası

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

1 — Keçeç tuzlasında Pançarlık ve Barak kulübelerinin tamirine aid 209 liralık ve Burka binasının tamirine aid 198 lira 55 kuruşluk ve katırcı boğazında iki eski kulübeden birisinin yıkılarak enkaziyle diğerinin tamirine aid 167 lira 20 kuruşluk üç kıta keşif varakasında yazılı işlerin tamiri

2 — Keçeç tuzlasında Karedeğin kısmında 6 no.lu anbarın önüne sundurma yapılması 249 lira 15 kuruşluk keşif varakasına göre.

Alenî pazarlığa konulmuştur.

3 — Pazarlık ve ihale 21.2.938 tarihinde saat 15 de baş müdürlük binasında müteşekkil komisyonda icra edilecektir.

4 — Pazarlığa iştirak edecek taliblerin bir nu. yazılı tamiratın keşif varakalarına göre muhammen bedelinin mecmu tutarının % 7.5 olan 43 lira 50 kuruş ve kezalik iki nu. da yazılı inşaatin keşif varakasına göre % 7.5 olan 18 lira 75 kuruşu inhisarlar veznesine yatıracaklardır.

5 — Keşif varakalarını ve şartnamelerini görmek istiyenlerin şimdiden tuz fen şubesine müracaatları ilân olunur. (309) 681

Elektrik santralı yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — İdaremizce Çamaltı tuzlasında yaptırılacak elektrik santralının şartnamesi değiştirilerek dizel esasına müstenit olarak yeniden tanzim olunan şartname ve tablo şeması mucibince tekrar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Bu tesiatın montajı da dahil olmak üzere muhammen bedeli sif İzmir 65.000 lira muvakkat teminatı 4500 liradır.

III — Eksiltme 31.III.938 tarihne rastlayan perşembe günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayeat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Muaddel şartname ve projeler 3.25 lira bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü tuz fen şubesiyle Ankara ve İzmir baş müdürlüklerinden alınabilir.

V — Münakasaya, Hornsby, Roolston, Sulzer, Deutz, M. A. N., Atlas. Penz, Guldner, Krupp, Deutsche Werke firmaları girebilir. Bundan gayri Guldner, Krupp, Deutsche, Werke firmaları girebilir. Bundan gayri girmek istiyen firmaların fennî şartnamede yazılı takatta bir dizel tesisatı yapmış olduklarına dair idarenin istiyeceği evrakı resmiyeyi inhisarlar tuz fen şubesine ibraz etmeleri şarttır. Aksi halde münakasaya iştirâk edemezler.

VI — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyen firmalar şartnameye uygun olmak üzere ihzar olunmuş fiatsız son tekliflerini "yedek aksam fiatlariyle beraber„ ve projelerini tetkik edilmek üzere eksiltme gününden 15 gün evveline kadar inhisarlar umum müdürlüğü tuz fen şubesi müdürlüğüne vermeleri ve münakasaya iştirâk edebilmek için de münakasa gününden azamî iki gün evveline kadar verilen tekliflerin kabulünü mutazammın mezkûr şubeden vesika almaları lâzımdır.

VII — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaiki ve V inci maddede yazılı eksiltmeye iştirâk vesikasiyle güvenme parasını ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

(212/355) 780

Yazlık elbise yaptırılacak

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gümrük Muhafaza Eratı için 3409 takım yazlık elbisenin 7-3-938 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 18749 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 1407 liradır.

3 — Şartname, evsaf komisyondadır görülebilir.

4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatından 1 saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesi hükmüne göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (785/405) 868

Ziraat bakanlığı

Benzin mübayaası

Ziraî Kombinalar Kurumu Direktörlüğünden :

1 — Kurumumuz için açık eksiltme usuliyle sekiz yüz teneke benzin satın alınacaktır.

2 — Eksiltme günü 11 mart 1938 cuma günü saat onbeştir.

3 — Beher teneke benzinin muhammen kıymeti üç yüz otuz iki buçuk kuruş ve muvakkat teminatı iki yüz liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin kurumumuza ve isteklilerin 2490 numaralı kanun mucibince istenilen belgeleriyle eksiltme günü ziraat vekâletinde satın alma komisyonuna müracaatları ilânolunur.

(391) 851

Adliye bakanlığı

Bir kâtip alınacak

Adliye Vekâletinden :

Adliye vekâleti merkez bürosuna ücretli bir kâtib alınacaktır. İsteklilerin 21. 2. 938 pazartesi günü saat 14 de yapılacak imtihandan bir gün evveline kadar fotoğraflı hüviyet cüzdanları ve sair vesikaları ile merkez bürosu şefliğine müracaatları.

(400) 854

Kültür bakanlığı

Alfabe kitabı münakasası

Kültür Bakanlığından :

1 — 2259 sayılı kanunun tabikine dair olan talimatnameye göre ilk okullar için evelce müsabaka ile kabul edilmiş olan kitabın üç yıllık müddeti bittikten sonra okutulmak üzere 1939 — 40, 1940 — 41, 1941 — 42 ders yılları için yeni bir alfabe kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 15 mart 1938 tarihinden başlamak ve 14 ikinciteşrin 1938 pazartesi günü akşamı bitmek üzere sekiz aydır.

3 — Müsabakaya iştirake karar verenler 15 ağustos 1938 pazartesi günü akşamına kadar bir dilekçe ile kültür bakanlığına müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklırdır.

4 — Müsbakada birinciliği kazanan kitab üç yıl müddetle okularda okutulacak ve müellifine her yıl için beş yüz lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitabı yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da birer defaya mahsus olmak üzere ikişer yüz lira mükâfat verilecektir.

5 — Münakasaya gireceklerin eserlerini üç nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıdların yalnız birer taraflarına yazılmış olarak kültür bakanlığına makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba girecek resimlerin asılları birer nüsha olarak müsveddelerle birlikte verilir. Müsabakaya basılmış bir kitabla girenler de kitabın üç nüshasını bakanlığa verecekler veya göndereceklerdir.

6 — Müsabakaya girenlerce eser müsveddeleri ile birlikte, eseri kabul edildiği takdirde, eserini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vaz geçerek kültür bakanlığına üç yıllık bir devre için terkettiğini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendisi veya kendi mesuliyeti altında tayin edeceği diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tasdikli bir taahhütname verilecektir.

7 — Kitapta bulunması lâzım gelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile noterliğe tasdik ettirilecek taahhüdnamenin formülü kültür bakanlığı yayın direktörlüğünden alınabilir. Mektubla istiyenlerin bir kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. (378) 849

Jandarma

Battaniye alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonun -

1 — Bir tanesine dokuz lira kıymet biçilen yedi yüzden sekiz yüze kadar battaniye kapalı zarf usulü ile 23. 2. 938 çarşamba günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin (540) liralık bir teminat makbuz ve banka mektubu ve şartnamede yazlı belgeli teklif mektubları belli gün saat dokuzdan evvel komisyona vermiş olmaları. 727

Tevhit semeri alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir takımına otuz lira fiat biçilen 250 den 400 takıma kadar tevhit semeri 17.2.938 perşembe günü saat on beşte kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartnameler komisyondan parasız alınabilir. Eksiltmesine gireceklerin (900) liralık ilk teminat ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektublarını belli gün ve saat on dörtten evel komisyona verilmiş olmaları. (200) 1—486

Yazlık kumaş alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresine altmış kuruş fiat tahmin edilen vasıf ve örneğine uygun (150.000) metre yazlık kumaş kapalı zarfda pazarlığa tahvilen 16.2.938 çarşamba günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartname (450) kuruş karşılığında komisyondan alınabilir.

3 — Pazarlığa karışmak istiyenlerin (5750) liralık ilk teminat ve şartnamede yazılı vesika ile birlikte belli gün ve saatte komisyona baş vurmaları.

(190) 1—485

Vilâyetler

İnşaat eksiltmesi

Urfa Nafıa Direktörlüğünden :

Vilâyetin cenub hududunda Diriyakub, Karakuş, ve Biriderviş mevkilerinde yeniden inşa edilecek olan üç adet gümrük muhafaza TB. 2 dördüncü bölük süvari takım merkezi binaları "58006" lira "22" kuruş bedeli keşif üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu üç bina inşaatına aid muvakkat teminat mikdarı "4150" lira "31" kuruştur.

2 — İsteklilerin teklif mektublarına aşağıdaki evrakı bağlamaları şarttır.

A — Yukarıda mikdarı yazılı teminat akçesinin malsandığına yatırıldığına dair sandık makbuzu ve ya hükümetçe mutéber bir bankadan alıancak teminat mektubu,

B — Teklif sahiblerine nafıa vekâletinden verilmiş asgarî "30.000" liralık ehliyet vesikası veya musaddak sureti,

C — Teklif sahiblerinin mensub oldukları ticaret odalarından aldıkları 1938 senesine aid vesika veya musaddak sureti.

D — İsteklinin mühendis ve fen memuru olması veya bunlardan birinden bu işin mesuliyeti fenniyesini deruhte edeceğine dair alacağı teahhüd senedi.

3 — Eksiltme 22.2.938 tarihine müsadif salı günü saat 15 de Urfa nafıa müdürlüğü odasında toplanacak komisyon marifetiyle yapılacaktır.

4 — İsteklilerin arttırma ve eksiltme kanununun umumî hükümleriyle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye dair olan maddeleri ve eksiltme şartnamesi ahkâmına ve yukarıda yazılı maddelerin icabatına riayet eylemeleri şarttır. Aksi halde hiç bir mazeret kabul edilmez.

5 — İstekliler bu işe aid proje, evrakı keşfiye ve şartnameleri Urfa nafıa müdürlüğünden istiyerek görebilirler.

6 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının ihale saatından bir saat eveline kadar eksiltme komisyonuna varması şarttır. Postada vaki gecikmelerden dolayı komisyon mesuliyet kabul etmez. (605/306) 715

Kiralık dalyanlar

İzmir Defterdarlığından:

İzmir körfezinde üç senelik muhammen bedeli 20.000 lira olan homa dalyanında ve yine üç senelik muhammen bedeli 1800 lira olan Çakalvoli mahallinde ve yin e üç senelik muhammen bedeli 1000 lira Kırdeniz voli mahallinde ve yine üç senelik muhammen bedeli 1200 lira olan çırlazmak voli mahallinde ve yine üç senelik muhammen bedeli 900 lira olan eski Gediz voli mahallinde bir mart 938 tarihinden itibaren (üç sene müddetle) 28 şubat 1941 tarihine kadar balık avlamak hakkı su ve kara av ver gileri umumî talimatnamesinin 28 inci maddesi delâletiyle 2490 No. lı artırma ve eksiltme ve ihale kanununun 41 inci maddesi mucibince 2-2-938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle 17-2-938 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de ayrı ayrı ihaleleri icra edilmek üzere açık artırmaya çıkarıldığından taliplerin Ankara defterdarlığına müracaatla şartnameyi para sız tedarik edebilecekleri ve her dalyan veya voli mahallinin muhammen bedelinin % 7 1/2 ğu ayrı ayrı nisbette nakden depozito akçesi yatırmak ve yahut bu nisbette bankaların teminat mektuplariyle devletin muayyen tahvil ve bonolarını vermek şartiyle muayyen gün ve saatte defterdarlık odasında müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

(368/350) 755

Köprü yaptırılacak

Nafıa Vekâleti Erzincan Su İşleri On İkinci Şube Mühendisliğinden:

1 — Muhammen bedeli keşfi (13629) lira (66) kuruştan ibaret bulunan Erzincan ovasının şimal kısmındaki Norgâh ve Çermik bataklıkları kurutma kanallarının Pizvan, Küpesi, Kara kilise ve Gadaganlar yollarını katettiği mahallerde yapılacak dört adet köy yolu köprülerinin inşası ve müteahhide ihalesi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Katî ihale 28 şubat 938 tarihinde saat 15 de Erzincan şarbaylığında teşekkül edecek komisyon marifetiyle yapılacağından taliblerin mezkûr tarihten evvel muvakkat teminat akçesi tutarı olan (1022) lira (22) kuruşluk teminatları ve yedlerinde mevcud vesaikleriyle birlikte Erzincan su işleri 12 inci şube mühendisliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

3 — Şartname ve projeler bedeli mukabilinde Erzincanda 12 inci şube mühendisliğinde satılmaktadır.

(236) 712

Malatya pamuk ıslah istasyonu binası

Malatya Nafıa Müdürlüğünden :

24. 2. 938 perşembe günü saat 15 de Malatya Nafıa dairesinde (34806.76) lira keşif bedelli eski Malatya pamuk ıslâh istasyon binaları inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, Eksiltme, bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri proje, keşif hulâsası ile buna müteferri diğer evrak her gün nafıa müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat (2611) liradır.

İsteklilerin teklif mektubları ve en az (20.000) liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair nafıa vekâletinden almış olduğu müteahhidlik ve ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 24. 2. 938 perşembe günü saat 14 de kadar Malatya Nafıa müdürlüğüne vermeleri (354) 792

Hükümet konağı ikinci kat inşaatı

Muş Defterdarlığından :

Muş hükümet konağının ikinci kat inşaatı için evvelce tekarrür ettirilmiş 26-1-938 gününde hiç bir yerden istekli çıkmadığından eksiltme 2490 numaralı kanunun 40 cı maddesine tevfikan evvelki ilânlarımızda vaki şerayit aynen muhafaza edilmek suretiyle bir ay müddetle pazarlığa konulmuş ve pazarlık günü olarak da 26-2-938 cumartesi günü tesbit edilmiştir.

İsteklilerin aynı günde saat 12 ye kadar Muş defterdarlık dairesindeki eksiltme komisyonuna müracaatları.

(252) 1—603

Orta okul yaptırılacak

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

28. 2. 938 pazartesi günü saat 15 de İstanbulda Nafıa müdürlüğünde (38378,13) lira keşif bedelli Fatih Zincirlikuyuda yapılacak orta okul binası inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hulâsası ile buna müteferri diğer evrak (192) kuruş mukabilinde dairesinde verilecektir.

Muvakkat teminat (2879) liradır.

İsteklilerin teklif mektubları ve en az (30.000) liralık bu işe benzer iş yaptığma dair Nafıa vekâletinden alınmış ehliyet ve ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 28.2.938 paartesi günü saat 14 e kadar İstanbul Nafıa müdürlüğüne vermeleri. (558/284) 711

İnşaat münakasası

Afyon Nafıa Müdürlüğünden :

Tekli fedilen bedel lâyık hadde görülmediğinden dolayı ihale edilemiyen Afyon lisesinde yapılacak "44799,, lira 66 kuruş keşif bedelli tadilât ve pavyon inşaatı bu kere şartnamedeki müddet keyfiyeti uzatılarak daha müsaid bir şekilde yeniden ve 17-2-938 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te Afyon nafıa müdürlüğü komisyonunda ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak iki lira yirmi dört kuruş bedel mukabilinde Afyon nafıa müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 3360 liradır. İsteklilerin Nafıa Vekâletinden 938 senesi için alınmış otuz bin liralık müteahhidlik vesikası göstermeleri ve teklif mektublarını 17-2-938 tarihinde saat 14 e kadar Afyon nafıa müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur. (639/323) 1 — 700

Gümrük muhafaza karakolu yaptırılacak

Mardin Nafıa Dairesinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Mardin İlinin Nusaybin kazasında yapılacak gümrük muhafaza karakolu inşaatı.

2 — Keşif bedeli 24854 lira 23 kuruştur.

3 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.

A) Eksiltme şartnamesi.

B) Mukavelename

C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D) Keşif, tahlil ve silsilei fiyat cedvelleri.

E) Proje.

İsteyenler bu şartnameleri Mardin Nafıa dairesinde görebilirler.

4 — 31 ikincikânun 938 tarihinden itibaren pazarlık suretiyle yaptırılacak olan bu iş 3 mart 938 perşembe gününe kadar her hangi bir günde evsafı matlubeyi haiz talib zuhur ederse Mardin Nafıa dairesinde toplanacak olan komisyonu mahsus karariyle ona verilecektir.

5 — Bu işe talib olmak isteyenlerin 1864 liralık teminat akçesini vermesi ve 1 temmuz 937 tarih ve 3645 sayılı resmî gazete ile neşir ve ilân olunan müteahhidlik vesikasiyle malî vaziyeti hakkında ticaret odasından alınan belgeyi işin ehli olduğuna dair ehliyet vesikasını göstermesi şarttır.

6 — Bu iş için daha fazla malûmat almak isteyenlerin Mardin Nafıa dairesine müracaatları ilân olunur.

(347) 768

Bina yaptırılacak

İstanbul Defterdarlığından :

Keşif bedeli 22959 yirmi iki bin dokuz yüz eeli dokuz lira 25 kuruştan ibaret bulunan Sultanahmetde üçler mahallesinin at meydanı caddesinde kâin umumî hapishane binasının yıkılma işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin keşif ve şartnamesini görmek isteyenlerin teklif mektubları ile bu işe benzer iş yaptığına dair vesika ile ticaret odası vesikasını ve 1722 liralık muvakkat teminatlarını 21. 2. 938 pazartesi günü saat on dörde kadar Millî emlâk müdürlüğünde toplanan komisyon başkanlığına tevdileri ve saat on beşde de zarflar açılırken hazır bulunmaları. (610/308) 730

Kapalı zarfla vali konağı inşaatı

Kayseri Valiliğinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Kayseri merkezinde yapılacak vali konağı inşaatı olup bedeli keşfi (38502) lira 36 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B— Mukavele projesi

C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi

D — Tesviyei türabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname

E — Hususî şartname

F — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli

G — Proje, grafik.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Kayseri nafıa müdüriyeti ve vilâyet daimî encümeni kalemlerinde görebilirler.

3 — Eksiltme 21.2.938 pazartesi günü saat 15 de encümeni vilâyette yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (2888) lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Nafıa vekâletinden tasdikli ehliyet vesikası ve fennî mesuliyeti olacak diplomalı mühendis, mimar veya fen memuru istihdam edeceklerine dair noterlikten tasdikli teahhüdname.

6 — Teklif mektubları yukarıda yazılı saatten bir saat eveline kadar encümeni vilâyete getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet muayyen saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (251) 1—549

Buz fabrikası tesisatı

Gaziantep Belediyesinden :

G. Antep belediyesi buz fabrikasına ilâve edilecek tesisata talip çıkmadığından bir ay müddetle tekrar eksiltmeye konmuştur.

1 — Tesisatın muhammen bedeli "10617,05" liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname ve sair evrakı G. anteb belediyesinden parasız alabilirler.

3 — Eksiltme 25.2.938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Gazianteb belediyesinde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat "788,78" liradır.

5 — Teklif mektublarında şimdiye kadar bu işleri yaptığına dair 6.000 liralık bir vesika ile işin başından nihayetine kadar çalıştıracağı bir fen adamı ve vesikasını gösterecektir.

6 — Teklif mektubları ihale günü saat 14 de kadar ilmühaber mukabilinde belediye reisliğine verilecektir.

7 — Posta ile gönderilecek mektubların iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar riyasete gelmiş bulunması lâzımdır.

8 — Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenler Gazianteb belediyesine müracaat etmeleri ilân olunur.

(608/307) 680

Okul yaptırılacak

Konya İli Daimî Encümeni Başkanlığından :

1 — Konyanın Seydişehri ilçesi merkezinde yaptırılacak ilk okulunun bir kısmı 16769 lira 44 kuruş keşif bedelli inşaatın 7.2.938 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 28.2.938 tarihine müsadif pazartesi günü saat onbeşte vilâyet encümeni daimî odasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat bedeli keşfin % 7.5 ğu 1257 liradır.

4 — Şartname ve keşifler her gün kültür direktörlüğünde görülür ve istiyenlere parasz suret gönderilir.

5 — Taliblerin bu işte ehil olduklarını gösteren vesikaları olacaktır.

6 — Teklif mektubları 28 şubat 938 pazartesi günü saat on dörde kadar encümen başkanlığına verilecektir.

(329) 716

Öküz ve beygir alınacak

Kocaeli İskân Müdürlüğünden :

1 — Kocaeli vilâyeti dahilinde iskân edilen göçmenler için 534 adet çift öküzü ile 234 adet koşum beygiri kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 21 şubat 938 pazartesi günü saat 14 de Kocaeli iskân müdürlüğünde toplanacak iskân komisyonu huzurunda yapılacaktır.

3 — Teklif mektubları 21 şubat 938 günü saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde iskân müdürlüğüne teslimi.

4 — 534 öküzün muhammen bedeli 29370 lira ve 234 atın muhammen tutar bedeli 19890 liradır. İstekliler bu meblağ üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde muvakkat teminat paraları ve ticaret odasında kayıdlı bulunduklarına dair vesikalariyle birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur.

Şartnamesi Kocaeli iskân müdürlüğünden parasız verilir.

(702/349) 746

Cezaevi inşaatı

Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden:

Zonguldak vilâyeti Bartın kazasında yapılacak otuz üç bin iki yüz elli dört lira otuz beş kuruş keşif bedelli yüz kişilik ceza evi inşaatı işi kapalı zarf usuli ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 25 şubat 938 cuma günü saat on beşte Zonguldak Nafia müdürlüğü odasında toplanacak komisyonda yapılacaktır. Eksiltme şartnamesini ve buna müteferri diğer evrak yüz altmış altı kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat iki bin dört yüz doksan dört liradır. Eksiltmeyegirmek isteyenlerin resmî gazetenin 3645 sayılı nushasında çıkan talimatnameye tevfikan nafıa vekâletinden almış müteahhidlik ehliyet vesikası ile ticaret odasından alınmış vesika ve muvakkat teminatları ile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri ilân olunur. (438/223) 1—496

Elektrik tesisatı

Çankırı Belediyesinden :

1 — Musaddak proje mucibince "37974" lira 50 kuruş keşifli Çankırı şehri elektrik tesisatına talip çıkmaması dolayısiyle, bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Bu işe aid proje, keşif ve saireyi görmek istiyenler Çankırı belediye fen memurluğunda hergün görebilir ve istiyebilir.

3 — Pazarlığa girebilmek için isteklilerin 2490 numaralı artırma, eksiltme kanunu mucibince muktazi teminatı ve bu işi başarabileceklerine dair Nafıa vekâletinden aldıkları 937 senesine aid vesikaları ve ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesikaları ibraza mecburdur.

4 — Pazarlık en son 3 mart 938 perşembe gününe kadar yapılabilir.

5 — Yapılacak işin bedeli peşin ve belediyeler bankasından tediye edilecektir. (735/387) 824

Kapalı zarf usulile elektrik inşaatı

Kars Valiliğinden :

1 — Kars, Sarıkamış, Iğdır elektrik projeleri hususî şartnameleri değiştirilerek 15-2-938 den itibaren 45 gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Kars şehrinin idrolik elektrik tesisatı (296.400) lira.

3 — Sarıkamış şehrinin lokomobil elektrik tesisatı (80011) lira 71 kuruştur.

4 — Iğdır şehrinin lokomiblli elek trik tesisatı (84692) lira 63 kuruştur.

5 — Kars şehrinin elektrik tesisatı toptan veya kârgir, toprak, ahşap işleri ayrı diğerleri ayrı ihale olunur.

6 — Kars, Sarıkamış, Iğdır ayrı, ayrı ihale olunduğu gibi hepsi kül halinde (461,104) lira (34) kuruş olarak ihale olunur.

7 — Toptan ihale olduğu takdirde istenirse % 20 dahilinde Nafıa Vekâletine tasdika gitmiş olan Tuzluca, Kağızman, Arapçay, Susuz ve Selim kasabaları elektrik tesisatlarından herhangi biri yaptırılacaktır.

8 — Nafıa Vekâletince tasdik edilmiş yukarda yazılı üç şehrin dosyasındaki evrak şunlardır: Proje, Keşif, fennî şartname, hususî şartname, bayındırlık işleri genel şartnamesi, mukavele projesidir.

9 — Taliplerin bu işleri yapabileceğini gösteren 938 takvim senesi için nafıa vekâletinden almış olduğu ehliyet vesikası ile 938 senesi Ticaret odası vesikası.

10 — Muvakkat teminatı.

11 — Dosyası Kars ve İstanbul nafıa müdürlüklerinde olup Karsın 14 lira 80 kuruş Iğdır 4.20 Sarıkamışın 4 lira mukabilinde isteyenler alabilirler.

12 — İhale 30-3-938 çarşamba günü saat 15 de Kars hükümet konağı içindeki daimî encümen odasında toplanacak sürel komisyonunca yapılacaktır.

Taliplerin 2490 numaralı kanuna göre hazırladıkları teklif mektuplarını mühür mumu ile iyice kapatılmış olarak madde 11 deki saatten bir saat evveline kadar komisyon riyasetine vermiş olmaları.

Postada vuku bulacak gecikmelerin kabul edilmiyeceği ilân olunur.

(409) 871

İlân tashihi

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden :

5, 10 şubat 938 tarihlerinde ilân edilen "38378.13,, lira keşif bedelli Fatih Zincirli Kuyuda inşa edilecek orta okul binası yapısının İstanbul nafıa müdürlüğünde kapalı zarf eksiltmesi 28-2-938 pazartesi günü saat 15 de yapılacağı yazılacak iken sehven 26-2-938 cuma günü saat 15 de yapılacağının yazıldığı görülmüştür.

Bu işin kapalı zarf eksiltmesinin 28-2-938 pazartesi günü saat 15 de İstanbul Nafıa Müdürlüğünde yapılacağı tashihen ilân olunur.

(811/406) 869

Malatya meyvecilik istasyonu binaları eksiltmesi

Malâtya Meyvacılık İstasyonu Direktörlüğünden :

40712 lira 65 kuruş keşif bedelini havi olup Malatyada yapılacak meyvecilik istasyonu 8-2-938 tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlık suretiyle eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri proje, keşif hulâsası ile buna müteferri diğer evrak her gün Malatyada meyvecilik istasyonu müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat 3054 liradır.

Eksiltmeye girebilmek için bu işe benzer 25000 liralık iş yaptığına dair Nafıa Vekâletinden müteahhitlik vesikası ve ticaret odası vesikalarını hamilen Malatya meyvecilik istasyonu müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur. (404) 867

Telefon direği alınacak

Kırklareli Posta, Telgraf ve Telefon Müdürlüğünden :

1 — Kırklareli Dereköy nahiyesi Kuru dere devlet ormanından kesilmek ve Çorluya teslim edilmek şartiyle idarî ve fennî şartnamesindeki evsafı havi 8 metre tulünde 2190 adet meşe cinsinden telefon direği kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel 16425 lira muvakkat teminat 1231 lira 88 kuruş olup eksiltmesi 1-3-938 salı günü saat 11 de Kırklarelinde P. T. T. müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — İsteklilerin muvakkat teminat makbuzu veya Banka mektubu ticaret odası vesikasından başka müteahhitlik vesikası ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 11 re kadar komisyona vereceklerdir.

4 — Fennî ve idarî şartnameler Kırklareli P. T. T. müdürlüğünden parasız verilir. 872

Kazalar

İnşaat münakasası

Iğdır Mal Müdürlüğünden :

1 — Iğdırda yapılmakta olan hükümet konağının 15000 ve 4000 liralık ki ceman 19000 liralık inşaatına ilâveten mezkûr inşaatın bakiyesi olan 17818 "01" liralık bir kısım inşaatı da kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 25.2.938 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de Iğdır malmüdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı 1336.35 liradır.

4 — Dosyasındaki evrak şunlardır.

Plân, keşif, silsilei fiat, fennî, şartname, eksiltme şartname, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi.

5 — İstekli olanlar nafıa vekâletinden almış oldukları 938 yılı yapı ehliyet vesikası, 938 ticaret odası vesikası ve teklif mektublarını mühür mumu ile kapatılmış bir zarfa koyarak yukarıda yazılı saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri. Ve yahut posta ile göndermeleri.

6 — Postada geciken teklif mektubları komisyonca nazarı itibare alınmıyacaktır. İlk talibine verilecektir.

(604/305) 679

Elbise, serpuş, tozluk, fotin ve saire alınacak

Haymana Kaymakamlığından :

Haymana kazasının bekçilerine aid 90:100 takım elbise serpuş, tozluk, fotin, bel kayışı, fişeklik, ekmek torbaları toptan münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere Haymana kaymakamlığına müracaatları ilân olunur. (383) 821

Polis

Polis stajyeri alınacak

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Emniyet Umum Müdürlüğünce kadro münhallerine polis stajiyeri kayıt ve kabul edileceğinden, aşağıda yazılı vasıf ve şartları haiz olan taliplerin bulundukları en yakın vilâyete pullu bir istida ile müracaat etmeleri lâzımdır.

ŞARTLAR

A — Türk olmak. B — Filî askerlik hizmetini yapmış bulunmak. C — 30 yaşından yukarı olmamak. D — Boy 1 metre 64 santimetreden kısa bulunmamak. E — Örnekleri vilâyet emniyet müdür ve âmirliklerinde mevcut gedikli erbaş ve diğer askerî okullara girecek talebenin bedenî kabiliyetleri hakkındaki hükümlere uygun derecede sağlam bulunmak. F — Sarhoşluk veya kumarbazlık gibi kötü hallerle tanınmamış olmak. G — Süflî işlerde bulunmamış olmak. H — Ağır hapis veya altı aydan fazla hapis cezasiyle veya namus ve haysiyeti bozan bir suçla mahkûmiyeti bulunmamak. İ — Ecnebî kız ve kadınla evli olmamak veyahut yaşar bulunmamak.

VASIFLAR

J — Lise veya muadili okul mezunları ile orta okul mezunları, ilk okul mezunu olupta erbaşlıktan ayrılmış olanlar, orta tahsilini bitirmemiş olduğu halde yabancı dil bilen ilk okul mezunları imtihan edilmeksizin tercihan kabul edilirler. K — Yabancı dil bilmeyen ilk okul mezunları ile ilk tahsilini bitirmemiş olanlar vilâyetlerde polis intihap encümenleri önünde (yazılı, sözlü) imtihana tâbi tutulurlar, bu imtihanlarda muvaffak olanlar arasında; orduda motörlü vasıtalarla fen, muhabere ve atlı kısımlarda çalışmış olanlar, bekâr bulunanlar, sanat ve meslek erbabı olanlar tercih olunurlar.

(407) 870

20.000 kilo ekmek alınacak

Ankara Polis Enstitüsü Direktörlüğünden :

Enstitümüz okurlarının 15 temmuz 1938 gününe kadar iaşesi için şartnamesine göre açık eksiltme usulü ile 20000 yirmi bin kilo ekmek alınacaktır. Şartnameyi görmek ve eksiltmeye girmek istiyenlerin 18 şubat 938 cuma günü saat 15 de 150 liralık teminat makbuzu veya bank mektubu ile enstitü idare komisyonuna müracaatları.

(246) 1—602

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve pazarlık komisyonu ilânları

Kliniğ binası yaptırılacak

1 — 379965 lira 88 kuruş keşifli Istanbulda Cerrahpaşa hasthanesinde yapılacak Şirürji kliniği binası inşası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartnameler şunlardır.

A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Bayındırlık genel şartnamesi
D) Özel şartname
E) Keşif cedveli, tahlili fiyat cedveli, mesaha cedveli
F) Proje

Isteyenler bu şartnameleri ve evrakı keşif bedelinin yüz binde beşi nisbetinde bedel ile Güzel sanatlar akademisi tatbikat bürosundan alabilirler.

3 — Eksiltme 24. 2. 938 perşembe günü saat 16 da Universite rektörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 18 bin 950 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları getirmesi lâzımdır.

1) 937 senesine aid 150 bin liralık Bayındırlık bakanlığından alınmış inşaat müteahhidlik vesikası ve talibin kendisi bizzat mühendis veya mimar değilse inşaat müddetince fennî mesuliyeti kabul ettiğine dair bir mühendis veya mimarın noterden tasdikli senedini ve yahud da bir mühendis veya mimarla müştereken taahhüde girdiğine dair noter senedi vermesi.

5 — Teklif mektubları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel eksiltme komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların en geç 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır.

Postada gecikmeler kabul edilmez. (722/356) 781

Demiryolları

700 ton döküm koku alınacak

D. Demir Yollarş Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli (24500) lira olan 700 ton döküm koku 24. 2. 938 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1837.50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (353) 791

Asfalt yaptırılacak

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

Ankara istasyonunda Devlet Demiryolları umumî idare binasının şehir cephesindeki parke kaldırım üzerinin asfaltla kaplanması işi ile arka cephesinde asfalt kaplamalı bir meydan yapılması işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin keşif bedeli 12.600 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname ve sair evrakı Devlet demiryollarının Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 63 kuruş mukabilinde alabilir.

3 — Eksiltme 28 - 2 - 938 tarihinde pazartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektublariyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 de kadar komisyona tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 945 liralık muvakkat teminat.

b) Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar. (340) 767

Hava yolları

Bina yaptırılacak

Hava Yolları Devlet İşletme İdaresi Alım Satım Komisyonundan :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankarada çimento fabrikası karşısında tayyare meydanşnda yapılacak umum müdürlük ve tayyare istasyon müdürlüğü binası,

2 — Keşif bedeli: (125,440) yüz yirmi beş bin dört yüz kırk liradır.

3 — Eksiltmenin şekli: Eksiltme kapalı zarf usuliyle götürüdür.

4 — Muvakkat teminat: (7522) liradır. Bu teminat nakden verilmek istenildiği takdirde devlet hava yolları idaresinin Ankara Ziraat bankasındaki 3667 sayılı hesabına yatırılarak bankadan alınacak makbuz teklif mektubiyle birlikte komisyona tevdi edilecektir.

5 — İhale günü ve mahalli: 2.3.1938 çarşamba günü saat (14) de Ankaranın 10 kilometre garbında devlet hava yollarına aid tayyare meydanındaki umum müdürlük binasında yapılacaktır.

6 — Keşif evrakı; şartname ve mukavele projeleri: Ankarada P. T. T. umum müdürlüğü binasındaki ve İstanbulda Karaköy postahanesindeki hava yolları kişelerinden ve İzmirde nafıa müdürlüğünden altı lira yirmi sekiz kuruş mukabilinde alınabilir.

İsteklilerin eksiltme şartnamesinde yazılı belgeler ile muvakkat teminat ve teklif mektublarını muhtevi kapalı zarflarını, en geç eksiltme saatından bir saat eveline kadar umum müdürlüğe vermiş olmaları lâzımdır. Posta teahhürü kabul olunmaz. (394) 852

Kiralık büfe, büvet, gazete satış yeri

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Komisyonundan :

1 — Yeni inşa olunan Ankara garı içindeki büfe, büvet, gazete satış yeri ile garın yanındaki büyük ve lüks gazino binası ve müştemilâtının üç sene müddetle 7 şubat 1938 pazartesi günü icrası mukarrer bulunan pazarlığı görülen lüzuma binaen 28 şubat 1938 pazartesi gününe bırakılmıştır.

2 — Taliblerin uzun müddet Ankara - İstanbul gibi büyük şehirlerde birinci sınıf bir gazinoyu muvaffakiyetle ve ehliyetle idare etmiş olduklarını ve halen böyle bir müesseseyi idare edebilecek ehliyet ve malî kudrette bulunduklarına dair ve bu cihet vesikada sarahaten yazılı olmak şartiyle ticaret odalarından alınmış bir belgeyi ve nüfus veya hüviyet cüzdanlarının aslı veya salâhiyetli makamlarca musaddak suretlerini pazarlık gününden beş gün eveline yani 23 şubat 938 akşamına kadar Ankarada ikinci işletme komisyonu reisliğine teslim edeceklerdir. Bu tarihe kadar matlub vesaiki vermiyenler pazarlığa kabul edilmiyeceklerdir.

3 — Şartnameler Ankarada ikinci işletme komisyonu ile Haydarpaşada birinci işletme müdürlüğünde ve İzmirde sekizinci işletme idaresinde parasız olarak istiyenlere verilecektir. (335) 721

Travers alınacak

D. Demiryolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedelleri ve muvakkat teminatı ile mikdarları aşağıda yazılı iki liste muhteviyatı kayın traversler 22-2-1938 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenler her liste hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa Müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 474 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa, Eskişehir ve İzmir veznelerinde satılmaktadır.

Eksiltme listesi	Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
No.		Adet		
1	Kayın	111.000	324.120	16.714,80 lira
2		33.000	94.710	5.985,50 „
			(338)	753

A. Levazım Âmirliği

300 ton yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İdareleri İstanbul Levazım Amirliğine bağlı müessesat için alınacak olan 300 ton yulafın kapalı zarfla eksiltmesine talib çıkmadığından 17 şubat 938 saat 14,30 da Tophanede İstanbul levazım âmirliği satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli 15750 lira ilk teminatı 1181 lira 25 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlarile beraber komisyona gelmeleri. (399) 844

Sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Tümen birlikleri için 19500 kilo sade yağı kapalı zarfla 18.2.1938 saat 14.30 da alınacaktır. Teklif mektupları bir saat eveline kadar kabul olunur. Muhammen bedeli 19500 lira, ilk teminatı 1462 lira 50 kuruştur. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün ve eksiltmeye iştirâk için belli gün ve saatte teklif mektupları ve kanunî vesikalarile Lüleburgaz Tümen satın alma komisyonunda bulunmaları. (262) 1—571

Karnabahar alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Harb okulu için 7800 kilo karnabahrın açık eksiltmesi 28.2.938 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1560 lira ilk teminatı 117 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli saatte komisyonda bulunulması. (266) 1—625

Kereviz alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Harb okulu için 7800 kilo kerevizin açık eksiltmesi 28.2.938 saat 14 de Ankara Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1170 lira ilk teminatı 87 lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli saatte komisyonda bulunulması. (265) 1—626

Sığır eti alınacak

Annkara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Kırklareli tümen birliklerinin 938 yılı mayıs nihayetine kadar ihtiyacı olan 120.000 kilo sığır etine talib çıkmadığından yeniden kapalı zarfla 120.000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Muhammen fiyatı 26 kuruş 50 santim olup tutarı 31.800 lira ilk teminatı 2385 liradır. İhalesi 25 şubat 938 cuma günü saat 16 dadır. İsteklilerin şartnamesini her gün komisyonda görebilirler. Taliblerin kanunun 2-3 maddelerindeki vesaik ile teminat mektublarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kırklareli Tümen satın alma komisyonuna vermeleri. (373) 811

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Polatlı birlikleri için 117.000 kilo Arpanın açık eksiltmesi 23. 2. 938 saat 15 de Polatlı Askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4 kuruş 25 santim ilk teminatı 373 liradır. Şartname ve numunesi her gün komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli saatte komisyonda bulunulması. (289) 1—615

Kereste alınacak

Ankara Bölge Sanat Okulu Direktörlüğünden :

Aşağıda cins, mikdar ve evsafile tutarları yazılı kereste ayrı, kontraplak ayrı olmak üzere açık eksiltmeye konmuştur.

İsteklilerin şartnameleri görmek üzere her gün okul Direktörlüğüne, eksiltmeye gireceklerin de yüzde 7.5nisbetindeki teminat akçelerile birlikte 21-2-938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 te okullar sağışmanlığındaki alım satım komisyonuna müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Tutarı	% 7.5 teminat akçesi
Çam kereste	(muhtelif) 37 M3	1776 Lira	133.20
Kontraplak	520 adet	1260 „	94.50
			(327) 695

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda yazılı unların Karaköse askerî satın alma komisyonunda eksiltmesi yapılacaktır. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermeleri.

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira	İlk teminatı Lira	Eksiltme şekli	Eksiltme tarihi	saati	Nere ihtiyacı olduğu
Fabrika unu	125000	18875	1415	Kapalı	26. 2. 938	11	Iğdır ve civar birlikleri
„ „	125000	18750	1406	„ „	„ „ „	12	Sürbahan ve civar birlikleri.
		(385)	823				

600 ton yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İstanbul komutanlığına bağlı kıtaat hayvanatı için 600 ton yulafın kapalı zarfla ihalesi 25 şubat 938 cuma günü saat 16 da Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen tutarı 34500 lira ilk teminatı 2588 liradır. Şartnamesi komisyonda her gün öğleden evvel görülür. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektubları ile kanunî vesikalarını havi teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (345) 745

Müze tamiri

Ankara Arkeoloji Müzesi Direktörlüğünden :

Keşif bedeli (527) lira (96) kuruştan ibaret olan muzedeki tamir işleri 17.2. 1938 tarihinde saat 15 de Içhisardaki arkeoloji müzesi direktörlüğünde ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye çıkarılmıştır. Muvakkat teminat (40) liradır. Eksiltmeye iştirâk edecek olanların Ankara Nafıa direktörlüğünden ehliyet vesikası ile ticaret odası vesikası almaları lâzımdır. Şartname ve keşif evrakı her gün müze direktörlüğünde görülebilir. (290) 1—616

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci keşide 11 mart 1938 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000 liralık iki aded mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirâk ediniz...

1—590

11 kalem kundura malzemesi alınacak

İstanbul Jandarma Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı	Cinsi	Tahmin bedeli Lira Kr.	İlk teminatı Lira Kr.
807750 adet	Kapsul	242 32	18 17
120840 adet	Sustadlı kapsul	193 34	14 50
207 kilo	Çiriş	62 10	4 66
137 kilo	9 katlı keten ipliği	732 95	54 97
450 kilo	3 katlı keten ipliği	2632 50	197 44
797 kilo	Ökçe perçin çivisi	223 16	16 74
191 kilo	Ökçe takviye çivisi	53 48	4 01
650 kangal	Ağaç çivisi	442 00	33 15
93 metre	Zımpara kağıdı	55 80	4 19
9000 - 12000 kilo	kösele	20280 00	1521 00
7240 kilo	Vaketa	18027 60	1352 07
		42945 25	3220 90

1 — Vekiller heyeti karariyle parası 938 malî senesinde verilmek üzere cinsi, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı "11" kalem kundura malzemesi 2. 3. 938 çarşamba günü saat "15" de Gedikpaşadaki Jandarma satın alma komisyonunca kpalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.

2 — "11" kalem malzemenin ayrı ayrı isteklilere ihalesi caiz olduğu gibi hepsinin veya birkaç kaleminin bir istekliye ihalesi de caizdir.

3 — Şartname her gün Gedikpaşadaki Jandarma satın alma komisyonunda görülebilir veya "215" kuruş mukabilinde aldırılabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme günü saat "14" de kadar kanun ve şartnamesine göre hazırlıyacakları teklif mektublarını komisyona vermeleri lâzımdır.

(763/386) 850

Mahkemelerden

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden — Ankara'da Nafıa Vekâletinde inşaat şubesinde mimar Kerim tarafından mahkemeye açılan ve almış olduğu Derkunt soyadının (Arman) ile değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan davânın yapılan duruşması sonunda Derkunt soyadının (Arman) ile değiştirilmek suretiyle nüfusa tesciline ve ilânına 26-1-938 tarihinde karar verilmiş olduğu ilân olunur. 873

Ankara Asliye 1 inci hukuk mahkemesinden — Ankarada Merkez Hıfzıssıhha müessesesinde doktor Ağalar İskenderli tarafından mahkemeye açılan ve Ağalar İskenderli adının (İskender) olarak değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan davânın yapılan duruşması sonunda: Ağalar İskenderli adının (İskender) ile değiştirilmek suretiyle nüfusa tescil ve ilânına 31-1-938 tarihinde karar verilmiş olduğu ilân olunur. 863

Ankara Asliye 1 inci hukuk mahkemesinden — Ankarada merkez Hıfzıssıhha müessesesinde Doktor Mühendis İskender tarafından mahkemeye açılan ve almış olduğu Soyman soyadının (Batu) ile değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan davânın yapılan duruşması sonunda: Soyman soyadının (Batu) ile değiştirilmek suretiyle nüfusa tescil ve ilânına 2-2-938 tarihinde karar verilmiş olduğu ilân olunur. 864

Akseki Sulh Hukuk mahkemesi — Aksekiden Kara Mehmet oğlu İbrahimin Hacı İlyas mahallesinde vaki üç tarafı yol arkası kiremitci Mustafa evile çevrili hanenin yirmi seneden fazla nizasız; fasılasız malik sıfatiyle tasarrufunda bulundurduğundan ve tapuda kaydi olmadığından namına tapuca tescilini istemiş mezkûr evin davacı namına tapuca kaydettirileceğinden alâkadaranın ilândan bir ay içinde mahkemeye müracaat eylemeleri aksi takdirde davacı namına tescil edileceği ilân olunur. 861

Fabrikalar

Mastarcı tesviyeci alınacak

Asekrî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Kırıkkalede topçu mühimmat fabrikası için beş birinci sınıf mastarcı tesviyeciye ihtiyaç vardır. Yol masrafları kendilerine aid olmak üzere yapılacak imtihanda takdir olunacak gündelikle çalışmayı kabul edenler imtihan için nüfus ve askerlik tahsil ve sanat vesika ve bonservisleriyle doğruca fabrika müdürlüğüne müracaatları (351) 847

Kimyager alınacak

Asekrî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Kırıkkalede çalıştırılmak üezere maden tahlillerinde çalışmış ve yetişmiş bir kimyager alınacaktır. İsteklilerden Askerliğini yapmış olanların vesikalariyle umum müdürlüğe şifahen veya tahriren müracaatları. 848

Muhtelif malzeme alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ticaret Kaleminden :

3 ton Role kâğıd (penbe)	
6 ton Role kâğıd mavi	
1 ton Role kâğıd kırmızı	10. mart 938 perşembe
5 ton Role kâğıd beyaz	
500 Kg. Role kâğıd sarı	
500 Kg. sarı pamuk ipliği 12/2 Nr.	14 mart 938 pazartesi
6000 Kg. beyaz pamuk ipliği 10/2 Nr.	
3 ton Yuta ipliği 2,5 Nr.	
17 ton Yuta ipliği 3 Nr.	16 mart 938 çarşamba
10 ton Yuta ipliği 8 Nr.	
11 ton Glikol	
30 ton Nitrat Amonyak	18 mart 938 cuma
25 ton Odun sellülozu	
2 ton Dinitri Tolool	
135 ton Gliserin	21 mart 938 pazartesi
450 ton Hamızı azot	23 mart 938 çarşamba

Yukarıda mikdar ve cinsi yazılı malzeme satın alınacağından hizalarında yazılı tarih ve günlerde isteklilerin fiyatlı tekliflerini saat 14 de kadar vermeleri.

Bu mlzemenin şartnameleri her gün saat 13,30 dan 15,30 kadar Ankarada Ticaret kaleminden ve İstanbulda Fındıklıda Askerî fabrikalar satın alma komisyonunda görülebilir. (403) 855

Askere çağrılış

Ankara Yabancı Askerlik Şubesi Başkanlığından :

1 — Balıkesir, Bursa, Kütahya; İzmit, Bolu, Bilecik, Zonguldak, Ankara kazaları ve Çankırı Kastamonu kazaları ve Trakyada bulunan vilâyetler (Edirne, Kırklareli Tekirdağ) halkından 316: 330 doğumlu bekaya ve henüz askere alınmamış piyadeler normal celb için askere alınacaktır.

2 — Bu vilâyetler ve kazaları halkından Ankarada bulunan yabancılar askerlik muameleleri tetkik edilmek ve anlaşılmak üzere Ankara yabancı askerlik şubesi başkanlığına müracaat edeceklerdir.

3 — İşbu ilân yabancılar için tebliğ mahiyetinde olup gelmiyenler hakkında askerlik kanununun 89 uncu maddesi tatbik olunacağı ilân olunur.

(380) 818

Vakıflar Umum Md.

Satılık arsa

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Muhammen kıymeti

Lira Kr.	Metrosu
45222 75	3014 85

Teminat mikdarı

Lira Kr.
3391 71

Galatada Yenicami mahallesinde kâin derununda 4 masura suyu ile birlikte depo, dükkân, han, çarşı, garaj, ve saire yapmağa elverişli vakıf arsanın tamamı satılmak üzere ve kapalı zarf usuliyle 2-2-938 tarihinden itibaren bir ay müddetle arttırmaya konulmuştur.

Şartnamesi her gün Beyoğlu vakıflar müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin yukarda yazılı teminat mektubu veya makbuzlariyle 2490 No: lı kanunun tarifatı veçhile hazırladıkları teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Beyoğlu vakıflar müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonu riyasetine vermeleri lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların keza ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş bulunmaları meşruttur. Postada vukua gelecek gecikmeler kabul edilmez. İhalesi 4-3-938 cuma günü saat 15 de Beyoğlu vakıflar müdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

Fazla tafsilât almak istiyenlerin ihale gününe kadar her gün mahlûlât kalemine müracaat eylemeleri.

(346) 754

Bentler

Pasta ve kahvealtı salonu Karpiç karşısındaki sokakta açılmıştır. No : 5 1—538

Malatya Bez ve İplik Fabrikası T. A. Ş. Adana Mensucat Fabrikası Müdürlüğünden :

1/2/938 tarihinden itibaren kaput bezlerimizi aşağıdaki fiatlarla satmağa başlàdığımızı sâyın müşterilerimize ilân ederiz.

Tip	Genişlik santim	Top Metre	Top fiatı
2 Çifçi bezi	75	36	725
4 Astarlık bez	85	36	695

Satışlarımız, fabrika teslimi ve peşindir

856

M. M. bakanlığı

15.000 Timar fırçası

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Her bir tanesine tahmin edilen 75 kuruş olan 15000 tane Timar fırçası kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — İhalesi 24-2-938 perşembe günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı (843) lira 75 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesini görmek istiyen bedelsiz olarak her gün öğleden sonra M. M. V. satın alma komisyonuna müracaat.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, ci ve 3. cü maddelerinde gösterilen vesaikla teminat ve teklif mektuplariyle birlikte ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (319) 698

Elektrik malzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1) 56 kalem elektrik malzemesi kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 10940 lira olup ilk teminat parası 820 lira 50 kuruştur.

3) İhalesi 3 mart 938 perşembe günü saat 15 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale gününde en geç bir saat evveline kadar M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (134) 1—303

30.000 kilo pirinç alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Her bir kilosuna tahmin edilen (23) kuruş olan (30000) kilo pirinç kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — İhalesi 21-2-938 pazartesi günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı 517 lira 50 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesini görmek istiyen bedelsiz olarak her gün öğleden sonra M. M. V. Sa. Al. Ko. nuna müracaat.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 inci ve 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektubiyle birlikte ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (318) 699

HER KADINA BİR ERKEK

Zayiler

Zayi — Diyarbakır erkek lisesinden 934 yılında aldığım tasdiknameyi kayb ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Füruzan. 874

Zayi — Ankara Kooperatif Şirketinin 899 No. lu hisseme ait senet zayi olduğundan yenisini alacağım. Eski senedin hükmü olmadığını ilân ederim. 5. Bl. Mülâzım Hamit. 865

Cumhuriyet Merkez Bankasının

10 şubat 1938 vaziyeti

AKTİF		LİRA
Kasa :		
Altın: Safi kilogram 19.696,544	27.704.764,54	
Banknot	20.943.074,—	
Ufaklık	1.153.329,56	49.801.168,10
Dahildeki muhabirler :		
Türk lirası	465.686,28	465.686,28
Hariçteki muhabirler :		
Altın: Safi kilogram 6.482,909	9.118.729,56	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	4.365,25	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	26.247.756,07	35.370.850,88
Hazine tahvilleri :		
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı.	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	14.372.277,—	144.376.286,—
Senedat cüzdanı :		
Hazine bonoları.	3.000.000,—	
Ticarî senedat.	35.912.187,46	38.912.187,46
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :		
A — (Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)	38.835.676,02	
B — Serbest esham ve tahvilât	5.203.127,61	44.038.803,63
Avanslar :		
Altın ve döviz üzerine	65.983,—	
Tahvilât üzerine	8.407.327,22	8.473.310,22
Hissedarlar :		4.500.000,—
Muhtelif :		14.643.827,09
YEKÛN :		340.582.119,66

PASİF		LİRA
Sermaye :		15.000.000,—
İhtiyat akçesi :		
Adî ve fevkalâde	2.105.172,40	
Hususî	4.516.007,70	6.621.180,10
Tedavüldeki banknotlar :		
Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat.	14.372.277,—	
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi.	144.376.286,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen.	19.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.	13.000.000,—	176.376.286,—
Türk lirası mevduatı :		12.218.304,76
Döviz taahhüdatı :		
Altına tahvili kabil dövizler.	2.203,57	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri.	29.442.992,02	29.445.195,59
Muhtelif :		100.921.153,21
YEKÛN :		340.582.119,66

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: Iskonto haddi % 5 1/2 Altın üzerine avans % 4 1/2

Dişlerinizi her gün

RADYOLİN

Diş macunu ile fırçalayınız

659

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilâçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Balık yağı kilosu 85 kuruştur. Ulus, Halk sineması sırasında. Telefon 2018 1—613

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarımızı keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

660

Uyanış - Servetifünun

1891

Başyazarı: A. Ihsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 592

BUGÜN · KUMBARANIZA · ATACAGINIZ · 5 · KURUŞ

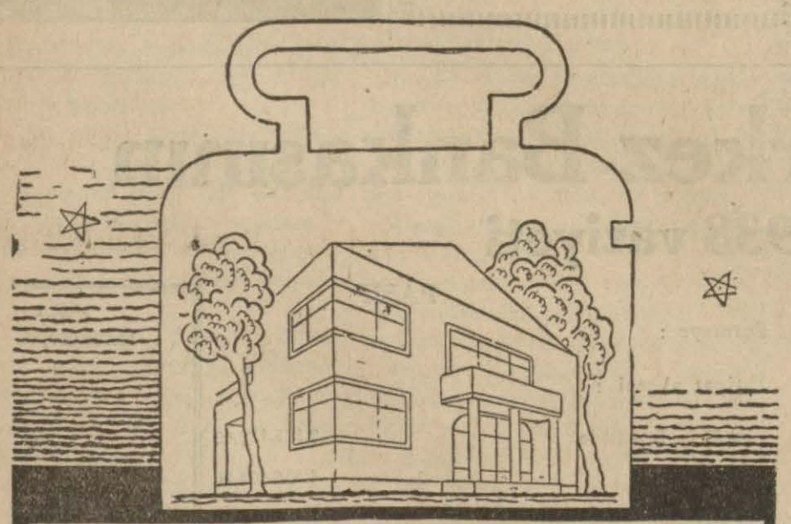

YARIN · KURACAGINIZ · EVİN · TEMELİDİR

T. C.
ZIRAAT BANKASI

Kohinor

Size inci gibi dişler ve güzel kokulu bir ağız temin eder

3—6399

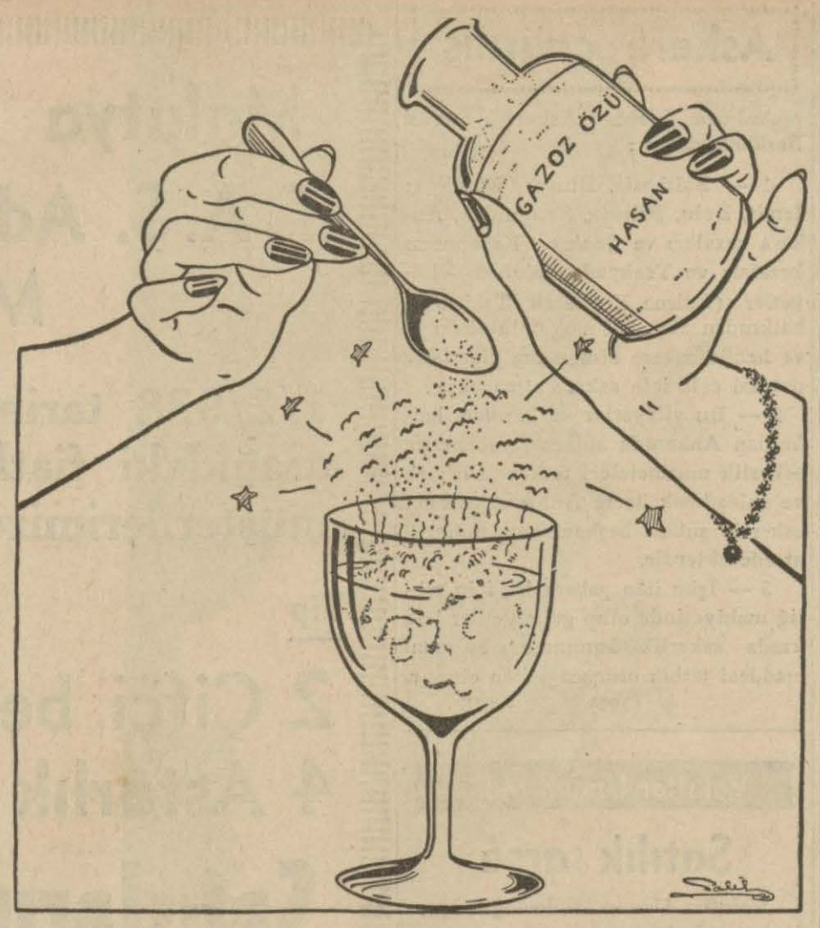

HASAN meyva özü

Mideniz bozuk, diliniz paslı, kabız çekiyorsunuz iştahanız yok, mutlaka alınız. Yarım bardak su içinde alınan ve meyva usarelerinden yapılan bu harika midenize rahat ve huzur verecektir. Şişe 25, büyük 40, dört misli 60 kr.

HASAN gazoz özü

Limon, portakal, mandalina çeşitleri vardır. Meyve usarelerinden yapılmıştır. Şampanya gibi lezzetli ve midevidir. Misafirlerinize Hasan Gazoz özü ikram ediniz.

Yakında ananas, çilek, muz frenk üzümü kayısı, ağaç çileği nevileri çıkacaktır. Şişesi 25, büyük 40, dört misli 60 Kr. 733

Dr. M. Şerif Korkut

Nüumne hastahanesi cerrahî şefi

Her gün saat üçten sonra evinde hastalarını kabul eder.

Telefon: 1499

Adres: Kooperatif arkası Ali Nazmi Apart. No. 9 D.5. 667

Dr. Şevket Hüsnü Taray

Cebeci hastanesi

Kulak, Boğaz ve Burun hastalıkları mütehassısı

Viyana ve Frankfurt üniversiteleri kliniklerinden mezun

Her gün saat 14 den sonra hastalarını kabul eder

Adliye Sarayı köşesinde sarraf Hakkı apartımanı No. 5

Muayenehane: Tl. 3912 Ev 1279

1—79

Neosterin

Hayatta en büyük kazanç hastalığa yakalanmamaktır. Ağız ve boğaz yolile giren bütün bulaşıcı hastalıklar NEOSTERİN kullanmakla önlenebilir.

Her eczaneden reçetesiz alınır.

1—483

Eskişehir kaplanlı suyu

Beher 65 kiloluk damacanası 100 kuruştur. Halde 3 numaralı depomuz müşterilerinin susuz kalmaması için 1425 numaraya telefon etmelerini ve depomuzun her zaman taze olarak İstanbul menba sularını bulundurduğunu ve emirlerine âmade olduğunu saygılarımla bildiririm. 1—484

ULUS — 19 uncu yıl — No. 5942

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY

Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK

Ulus Basımevi: Ankara

Berlin'de HOTEL TEMPO

Kurfürstendamm'ın En modern oteli

Adres: Kurfürstendamm 59/60
Telefon : 32 39 11

Sahibi: Türk vatandaşı

Cemil Mum

Oda kiraları

13	oda tek yataklı	2,40	Mark
4	„ „ „	3,40	„
2	„ „ „	3,90	„
11	„ „ „	4,40	„
11	„ çift „	5,90	„
6	„ „ „	6,90	„
1	„ „ „	8,—	„

Odaların hepsinde akar sıcak ve soğuk su ve telefon vardır. Bazılarında hususî banyo vardır.

Kahvaltı: 1,10 Mark

Türk vatandaşlara lisan hususunda azamî kolaylık. Misafirlerden daha önce gelen mektub ve saire memnuniyetle muhafaza edilir.

"SİNGER" saatlerinin 1938 kadın ve erkek yeni modelleri gelmiştir. Emsalleri gibi on beş sene garantili olan "SİNGER„ saatlerinin yeni kataloğunu arayınız. Parasız gönderilir.

Singer saat ticarethanesi. İstanbul Eminönü 877

Grip nezle başağrısı kırıklık dikkat ediniz

Bu ilk tehlike alâmetlerini görür görmez derhal

NEVROZİN

Almak lâzımdır.

NEVROZIN soğuk algınlığının fena âkibetler doğurmasına mâni olmakla beraber bütün ıstırabları da dindirir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

Isim ve Markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız. 675

H. M. GHAZANFAR

TİCARETHANESİ
TESİS TARİHİ 1860
Post Box No. 831, Tel Adresi: GHAZANFAR
BOMBAY

HİNDİSTANDA

Türk mallarının en büyük alıcısı ve her nevi Hind malı ihracatçısı
Referansları: Bombaydaki her hangi bir Banka ve Türkofis 862

Halkevinde

Şehir Tiyatrosu

20 Şubat Halkevlerinin açılma senei devriyesi dolayısiyle bu cumartesi gündüz gece ve pazar günü gündüz temsilleri yoktur.

Bu hattanın proğramı

20, 21, 22 Şubat pazar, pazartesi, salı günü akşamları umuma

TİMUR

Tarihî manzum piyes 4 perde

Yazan: Behçet Kemal Çağlar. 860

Şehir Lokantası Eduardo Bianko

Konserleri son haftası

Bir suhulet olmak üzere saat dokuz buçuktan sonra yemek mecburiyeti yoktur.

KARPİÇ Telefon: 2038

876

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GÜN BU GECE

Büyük Aşk ve İhtiras Şaheseri

ÇIPLAK MELEK

Baş Rollerde :
Mareleine Dietrich - Herbert Marshall

—— Rejisör ——
ERNEST LUBİTSCH

Fransızca Sözlü
Seanslar: 2.45 - 4.45 - 6.45 Gece 21 de

1—591

BU GECE

Şimdiye kadar çevrilen denizcilik ve kahramanlık filmlerinin en mükemmeli

A T E Ş

Baş Rollerde :
Victor Francen - Edwige Feuillere
Gündüz seanslarında:
LONDRA POSTASI
Seanslar: 2.30 - 4.30 - 6.30 Gece 21 de
Halk Matinesi 12,15 de :
SEVİL DANSÖZÜ

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619 595